

ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ของผู้พูดที่มีอายุต่างกันในจังหวัดศรีสะเกษ

นางสาวศศิธร นวเลิศปรีชา

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SYSTEM OF KINSHIP TERMS IN SUAI (KUI-KUAI) SPOKEN BY DIFFERENT AGE
GROUPS IN SI SA KET PROVINCE

Miss Sasitorn Nawalertprecha

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Linguistics

Department of Linguistics

Faculty of [Arts]

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กูย-กวย) ของผู้พูดที่มีอายุ
ต่างกันในจังหวัดศรีสะเกษ

โดย

นางสาวศศิธร นวเลิศปรีชา

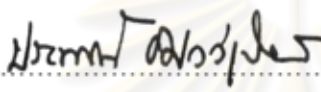
สาขาวิชา

ภาษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

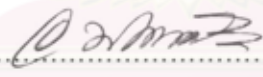
ศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... กณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพจน์ อัสววิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. กรัณสุขมาส เอ่งฉ้วน)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศศิธร นวลเลิศปรีชา : ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) ของผู้พูดที่มีอายุต่างกัน ใน
จังหวัดศรีสะเกษ. (SYSTEM OF KINSHIP TERMS IN SUAI (KUI-KUAI) SPOKEN
BY DIFFERENT AGE GROUPS IN SI SA KET PROVINCE) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์
หลัก: ศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 153 หน้า.

ชาวส่วย (กวย-กวย) เป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำโขงในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ
ประเทศไทย และภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันนั้นยังมีผู้ศึกษาอยู่เป็นจำนวนไม่มาก ผลงานวิจัย
ภาษาส่วย (กวย-กวย) ในอดีตส่วนใหญ่เป็นเรื่องระบบเสียง แต่ยังไม่มีการวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย)
เลย วิทยานิพนธ์เล่มนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ
และวิเคราะห์การแปรของระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน โดยใช้วิธีวิเคราะห์
องค์ประกอบ ซึ่งเป็นวิธีการศึกษาตามแนวบรรณศาสตร์ชาติพันธุ์

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา 2 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่ง คือ กลุ่มผู้บอกภาษาที่มีอายุ 40
ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มคนที่มีอายุมาก และกลุ่มที่สองคือกลุ่มของผู้บอกภาษาที่มีอายุ 25 ปีลงมา เป็น
ตัวแทนของกลุ่มคนที่มีอายุน้อย

ผลการวิเคราะห์พบว่า ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ มีมิติแห่งความ
แตกต่าง 5 มิติ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ ฝ่ายพ่อ/แม่ และเพศ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน นอกจากนั้นยังพบว่า
จำนวนคำเรียกญาติภาษาส่วยและภาษากวยในจังหวัดศรีสะเกษมีจำนวนที่แตกต่างกัน เพราะชาวส่วยและชาวกวยมีการ
ใช้คำเรียกญาติที่แตกต่างกันไป

ผลการวิเคราะห์ระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน พบว่า ไม่มีการแปรของ
ระบบคำเรียกญาติ เนื่องจากคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากและผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มี
อายุน้อย มีมิติแห่งความแตกต่าง 5 มิติเหมือนกัน ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ ฝ่ายพ่อ/แม่ และเพศ

เมื่อพิจารณาจำนวนคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย ผู้วิจัยพบว่า
ผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมากใช้คำเรียกญาติทั้งหมดจำนวน 46 คำ และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อยมีการใช้คำเรียกญาติ
ทั้งหมดจำนวน 39 คำ และลักษณะของคำเรียกญาติที่กลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ทั้งสองกลุ่มใช้นั้นก็สามารถ
จำแนกคำเรียกญาติได้เป็น 6 ลักษณะ ได้แก่ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำเรียกญาติที่
สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน คำเรียกญาติที่
สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ คำเรียกญาติภาษาส่วย และคำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและ
ภาษาไทยกรุงเทพฯ

อัตราการใช้คำเรียกญาติของผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุ แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุต่างกันได้รับอิทธิพล
จากภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาเขมร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ และอัตราการ
ใช้คำเรียกญาติดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษาส่วยที่กำลังดำเนินอยู่ (change in
progress) เนื่องจากอิทธิพลของภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาไทยถิ่นอีสาน

ภาควิชา..... ภาษาศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต ศศิธร นวลเลิศปรีชา.....

สาขาวิชา..... ภาษาศาสตร์..... ลายมือชื่ออ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

ปีการศึกษา...2552

4980199322 : MAJOR LINGUISTICS

KEYWORDS : KINSHIP TERMS / SUAI / KUI / KUAI / COMPONENTIAL ANALYSIS

SASITORN NAWALERTPREECHA : SYSTEM OF KINSHIP TERMS IN SUAI (KUI-KUAI) SPOKEN BY DIFFERENT AGE GROUPS IN SI SA KET PROVINCE. THESIS ADVISOR : PROF. AMARA PRASITHRATHSINT, 153 pp.

Suai (Kui-Kuai) is a minority group living in the Mekong delta in Northeast Thailand. There are very few studies on Suai (Kui-Kuai). Most of the studies deal with phonology and there has been no study on Suai (Kui-Kuai) kinship terms. Thus, this thesis aims to analyze the kinship terms in Suai (Kui-Kuai) spoken in Sisaket Province and variation in the use of those terms in Suai spoken by different age groups. The componential analysis, which is a method in the ethnosemantics, is adopted for the analysis.

The data used in this study was gathered by interviewing sixty informants divided into two groups: the old-age group (40 years old up) and the young-age group (lower than 25 years old).

The results of this study show that Suai (Kui-Kuai) kinship terms in Sisaket Province are differentiated by five dimensions of contrast: generation, lineality, age, parental link, and sex. It is also found that the number of Kui kinship terms and Kuai kinship terms are different.

The analysis of the system of kinship terms used by different age groups reveals that there is no variation in the kinship system. The two age groups use the same system of kinship terms differentiated by the same set of five dimensions of contrast.

Concerning the number of kinship terms, it is found that there are 46 kinship terms used by the old-age group and 39 kinship terms used by the young-age group. The kinship terms can be classified into six etymological patterns: 1) kinship terms which are presumed to derive from Standard Thai, 2) kinship terms which are presumed to derive from Northern Thai, 3) kinship terms which are presumed to derive from Standard Khmer, 4) kinship terms which are presumed to derive from Surin Khmer, 5) traditional Suai kinship terms, and 6) Suai-Thai compound kinship terms.

The analysis of the frequency of the kinship terms used by the two age groups reveals that Suai speakers of different ages are influenced by standard Thai, Northeastern Thai and Khmer. This supports the hypothesis and it implies the tendency of language change in Suai due to Thai influence.

Department : Linguistics.....
Field of Study : Linguistics.....
Academic Year : 2009.....

Student's Signature Sasitorn Nawalertpreecha
Advisor's Signature Amara Prasithratsint

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่อาจสำเร็จลุล่วงไปได้หากไม่ได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจาก ศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และสละเวลาอันมีค่ายังตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา อาจารย์เป็นแรงบันดาลใจและทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความอดสาหะมานะ พากเพียร อดทน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมากและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ และ ดร.กรัณศุภมาส เอ่งถ้วน คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์สำหรับคำแนะนำและกรุณาตรวจแก้ไข เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นประโยชน์มากแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ออกภาษาชาวสวย (กุย-กวย) ทุกท่าน สำหรับน้ำใจและความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยห่วงใย สนับสนุนและเป็นกำลังใจให้กันเสมอ เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่ส่งเสริมสนับสนุนผู้วิจัยในทุกๆด้าน รวมทั้งอบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยรู้ถึงคุณค่าของการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นร่างกายและแรงใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบคุณบุคลากร พี่และเพื่อนชาวภาษาศาสตร์ที่ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ พร้อมทั้งเป็นกำลังใจให้กันตลอดมา

ท้ายนี้คุณความดีใดๆที่พึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 ทบทวนวรรณกรรม.....	6
2.1 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์.....	6
2.2.1 แนวคิดทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์.....	6
2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....	8
2.3 ผลงานวิจัยทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ที่ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ.....	11
2.4 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรของภาษา.....	13
2.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาส่วย (กฺวย-กวย).....	16
2.5.1 กลุ่มชาติพันธุ์ส่วย (กฺวย-กวย).....	16
2.5.2 ความรู้เกี่ยวกับภาษาส่วย (กฺวย-กวย).....	24
2.5.3 ลักษณะของภาษาส่วย (กฺวย-กวย).....	28
2.5.3.1 ระบบเสียงภาษากฺวย.....	28
2.5.3.2 ระบบเสียงภาษากวย.....	30

3	วิธีดำเนินงานวิจัย.....	32
	3.1 การเก็บข้อมูล.....	32
	3.1.1 การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล.....	32
	3.1.2 การคัดเลือกผู้บอกภาษา.....	33
	3.1.3 การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	34
	3.1.4 การเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา.....	35
	3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺย-กวย).....	36
4	ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺย-กวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ.....	39
	4.1 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กฺย-กวย).....	39
	4.1.1 คำเรียกญาติพื้นฐานภาษากฺย.....	39
	4.1.2 คำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย.....	45
	4.2 มิติแห่งความแตกต่างของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กฺย-กวย).....	52
	4.3 องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กฺย-กวย).....	53
	4.3.1 องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากฺย.....	53
	4.3.2 องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย.....	55
	4.4 สรุป.....	64
5	ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กฺย-กวย) ในจังหวัดศรีสะเกษ.....	67
	5.1 ความแตกต่างของจำนวนคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺย-กวย).....	67
	5.1.1 จำนวนคำเรียกญาติภาษากฺย.....	67
	5.1.2 จำนวนคำเรียกญาติภาษากวย.....	68
	5.2 คำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กฺย-กวย).....	72
	5.3 ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กฺย-กวย).....	78
	5.4 สรุป.....	85
6	ระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กฺย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน.....	87
	6.1 ระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กฺย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน.....	87
	6.2 จำนวนคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กฺย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน.....	91
	6.3 ลักษณะของคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กฺย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน.....	91

6.4	เปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กูย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน.....	104
6.5	สรุป.....	128
7	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	131
7.1	สรุปผลการวิจัย.....	131
7.2	อภิปรายผล.....	135
7.3	ข้อเสนอแนะ.....	140
	รายการอ้างอิง.....	141
	ภาคผนวก.....	145
	ภาคผนวก ก.....	146
	ภาคผนวก ข.....	148
	ภาคผนวก ค.....	149
	ภาคผนวก ง.....	151
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	153

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาทวาย.....	29
2	หน่วยเสียงสระภาษาทวาย.....	29
3	หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาทวาย.....	30
4	หน่วยเสียงสระภาษาทวาย.....	31
5	ตารางแสดงความหมายของคำเรียกญาติ.....	37
6	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย อำเภอเมือง.....	56
7	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย อำเภอน้ำเก็ลียง.....	57
8	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย อำเภอไพบรียง.....	58
9	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย อำเภออุทุมพรพิสัย.....	59
10	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย อำเภอพยุห้.....	60
11	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ.....	61
12	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย ทั้ง 3 อำเภอ.....	62
13	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย ทั้ง 3 อำเภอ.....	63
14	เปรียบเทียบคำเรียกญาติในภาษาทวายและทวายตามลักษณะของคำเรียกญาติ.....	70
15	เปรียบเทียบจำนวนคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวายและภาษาทวายในแต่ละอำเภอ.....	71
16	คำเรียกญาติภาษาทวายและภาษาทวายในรุ่นอายุ +1	74
17	คำเรียกญาติภาษาทวายและภาษาทวายในรุ่นอายุ +2	75
18	คำเรียกญาติภาษาทวายและภาษาทวายในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4.....	76
19	คำเรียกญาติภาษาทวายและภาษาทวายในรุ่นอายุ -2 และรุ่นอายุ -4	78
20	คำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย.....	79
21	คำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย.....	80
22	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวายในอำเภอเมือง และคำเรียกญาติ พื้นฐานภาษาทวายในอำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห้ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ที่ ให้ความสำคัญด้านอายุ.....	83
23	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวายในอำเภอน้ำเก็ลียง และอำเภอ ไพบรียง ที่ให้ความสำคัญด้านอายุ.....	83
24	คำเรียกญาติของผู้พูดชาวส่วย (ทวาย-ทวาย) ที่มีอายุมาก.....	88

41	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศหญิง ของ กลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	107
42	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศชาย และ เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	109
43	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศชาย ของ กลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	110
44	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศหญิง และ รุ่นอายุ +1 สายข้าง อายุมาก เพศชาย และเพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน	112
45	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มี อายุน้อย เพศชาย.....	113
46	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มี อายุน้อย เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	115
47	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุ น้อย เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	116
48	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุ น้อย เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	118
49	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุมาก ของ กลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	119
50	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุน้อย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	121
51	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -1 และรุ่นอายุ -2 สายตรง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	122
52	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -2 สายข้าง และรุ่นอายุ -3 สายตรง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	124
53	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -3 สายข้าง และรุ่นอายุ -4 ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	125
54	จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	127
55	คำเรียกญาติภาษากูยในจังหวัดสุรินทร์.....	136
56	ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูยในจังหวัดศรีสะเกษ.....	137

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ส่วย (กวย-กวย) ในประเทศกัมพูชา ประเทศลาว และประเทศไทย.....	18
2	แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ส่วย (กวย-กวย) ในจังหวัดบุรีรัมย์....	19
3	แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ส่วย (กวย-กวย) ในจังหวัดศรีสะเกษ	20
4	แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ส่วย (กวย-กวย) ในจังหวัดสุรินทร์....	21
5	แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ส่วย (กวย-กวย) ในจังหวัด อุบลราชธานี.....	22
6	แผนภูมิการจัดแบ่งภาษาในสาขากะตูกิก คัดแปลงจาก สมิธ.....	24
7	แผนภูมิการจัดแบ่งภาษาในสาขากะตูกิก คัดแปลงจาก ดิฟฟลือธ.....	25
8	แผนภูมิการจัดแบ่งภาษาในสาขากะตูกิก คัดแปลงจาก ชีระพันธ์ ถ. ทองคำ.....	25
9	แผนภูมิลำดับศักดิ์ของวงศ์ตระกูลที่มีการกำหนดความหมายโดยใช้อักษรย่อเป็น อักษรภาษาอังกฤษ.....	34
10	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 ของกลุ่มผู้พูดที่มี อายุต่างกัน.....	105
11	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มี อายุต่างกัน.....	106
12	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มี อายุต่างกัน.....	108
13	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศชาย และเพศหญิง ของ กลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	109
14	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มี อายุต่างกัน.....	111
15	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศหญิง และรุ่นอายุ +1 สายข้าง อายุมาก เพศชาย และเพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	112
16	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศ ชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	114

17	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	115
18	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	117
19	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	118
20	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุมาก ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	120
21	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุน้อย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	121
22	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -1 และรุ่นอายุ -2 สายตรง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	123
23	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -2 สายข้าง และรุ่นอายุ -3 สายตรง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	124
24	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -3 สายข้าง และรุ่นอายุ -4 ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน.....	126
25	อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน โดยรวม.....	127

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชาวกูย-กวย เป็นกลุ่มชาติพันธุ์โบราณที่มีประวัติมายาวนาน ดังที่ ธิดา สารระยา (2535) และ วีระ สุตสังข์ (2545) กล่าวไว้ว่า คนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มชนที่พูดภาษาตระกูลมอญ-เขมร เป็นพวกเลือดผสมระหว่างเวดดิค (Veddic) และเมลานีเซีย (Melanesian) นับอยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันกับพวกข่า ชาวกูย-กวยเหล่านี้อาศัยอยู่ในบริเวณพนมดงรัก มีความชำนาญในการจับช้าง ชาวกูย-กวยเดิมถูกปกครองโดยชาวเขมรหรือขอมโบราณ ซึ่งเป็นชนพื้นเมืองดั้งเดิม เรื่องราวของพวกกูยหรือกวยเหล่านี้ปรากฏอยู่ในจารึกสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 9 อย่างน้อยพอประมาณได้ว่า อยู่ในต้นสมัยประวัติศาสตร์อาณาจักรเจนละ ซึ่งตามการสันนิษฐานของพลาดิซัย ลิทธิรัชกิก (2547) อาณาจักรเจนละเคยเป็นเมืองขึ้นของอาณาจักรฟูนัน โดยดินแดนอาณาจักรเจนละส่วนหนึ่งที่เรียกว่า เจนละบก อยู่ในบริเวณอีสานประเทศ หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่า อาณาจักรเจนละ มีต้นกำเนิดอยู่ในดินแดนอีสานนี้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งตรงบริเวณจังหวัดอุบลราชธานี-ยโสธร จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นว่า บริเวณภาคอีสานของไทย เคยเป็นที่อยู่ของชาวกูย-กวย และยังเป็นอาณาจักรขอม (เขมรโบราณ) มาก่อน (ดูรายละเอียดอาณาจักรเจนละเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ง.)

สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ “ส่วย” นี้ แท้จริงแล้วจะเรียกตนเองว่า กูย กุย โกย หรือ กวย ซึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะการออกเสียงของแต่ละถิ่น แต่มีความหมายว่า “คน” เหมือนกัน ส่วนคำว่า “ส่วย” นั้น เป็นชื่อที่คนไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นใช้เรียกคนกูยเท่านั้น เนื่องจากสมัยนั้นคนกูยต้องส่งส่วยของป่าให้แก่ทางกรุงรัตนโกสินทร์เป็นประจำทุกปี ดังนั้น คนไทยจึงเรียกคนที่มาส่งส่วยว่า “ส่วย” ต่อมาคำนี้ก็กลายเป็นชื่อเรียกคนกูยอีกชื่อหนึ่งด้วย นอกจากนี้ภาษาที่คนกลุ่มนี้ใช้ ชาวไทยก็ยังเรียกว่า “ภาษาส่วย” เช่นกัน ในปัจจุบัน เมื่อชาวส่วยอพยพมาจากประเทศลาว แถบอัตตะปือ แส่นแป จำปาศักดิ์ ฯลฯ ส่วนมากเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งส่วนมากจะอาศัยอยู่ในจังหวัด สุรินทร์ ศรีสะเกษ และบุรีรัมย์

สำหรับจังหวัดศรีสะเกษ ชาวส่วยมีบทบาทสำคัญในด้านวัฒนธรรม จิตร ภูมิศักดิ์ (2519) กล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 2450 จังหวัดศรีสะเกษยังเป็นเมืองที่มีชาวส่วยอาศัยอยู่กันทั้งเมือง มีพวกลาวเวียง (เวียงจันทร์) ปะปนกันบ้างบางหมู่บ้าน แต่วัฒนธรรมของลาวได้เข้ามามีอิทธิพลในหมู่ชาวส่วย

จึงทำให้มีการผสมผสานวัฒนธรรม ชาวส่วยที่นี้พูดภาษาลาวด้วยสำเนียงส่วย โดยสามารถใช้เสียงสระเอื้อได้ ในขณะที่ภาษาลาวเวียงเดิมมีแต่สระเอื้อ ร้อยรอยที่แสดงว่าศรีสะเกษเดิมเป็นเมืองที่ชาวส่วยอยู่กันทั้งเมือง ก็คือ ตัวเลขสามะ โนคร้วสมัยนั้น และการเรียกขานชาวศรีสะเกษว่า ส่วยศรีสะเกษ อยู่จนทุกวันนี้ ด้วยสาเหตุที่จะคัดแปลงพัฒนาตนเองให้เข้ากับวัฒนธรรมที่ตนคิดว่าสูงกว่า จึงทำให้ภาษาและวัฒนธรรมส่วย นับวันแต่จะหมดสิ้นไป

ในปัจจุบัน ชาวส่วยส่วนใหญ่พูดได้ทั้งภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทยกลาง) ในชุมชนส่วยที่ไม่มีผู้พูดภาษาไทยถิ่นอีสานปะปนก็จะไม่มีการใช้ภาษาไทยถิ่นอีสาน ส่วนในชุมชนส่วยที่มีคนเขมร และคนลาวอาศัยปะปนกัน ก็จะสามารถพูดภาษาของกันและกันได้

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันของชาวส่วยนั้นน่าสนใจที่จะศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้ที่พูดภาษานี้มีจำนวนลดน้อยลง และเด็กชาวส่วย (กวย-กวย) รุ่นใหม่ก็ไม่ยอมรับที่จะใช้ภาษาส่วย (กวย-กวย) ในการติดต่อสื่อสาร เพราะเกิดความละอายที่จะใช้ ซึ่งจากกรณีนี้อาจทำให้ภาษาส่วย (กวย-กวย) สูญหายไปได้

จากการทบทวนผลงานวิจัยในอดีตเกี่ยวกับภาษาส่วย (กวย-กวย) ซึ่งเป็นภาษาสาขาอะตอิกของตระกูลภาษามอญ-เขมร พบผลงานเป็นจำนวนมาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Pailin Yantreesingh (1980) ศึกษาเปรียบเทียบเสียงภาษากวย ที่จังหวัดสุพรรณบุรี เปรียบเทียบกับภาษากวยที่จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัย พบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะภาษากวยมี 21 เสียง เป็นพยัญชนะทำยได้ 14 เสียง สำหรับเสียงสระนั้น มีสระเดี่ยว 36 เสียง คือ ชุดสระเสียงก้อง 18 เสียง และสระเสียงก้อง มีลม 18 เสียง จากนั้นไพลินได้เปรียบเทียบเสียงในภาษากวยจังหวัดสุพรรณบุรีกับเสียงในภาษากวยจังหวัดสุรินทร์ โดยเปรียบเทียบทั้งในด้านเสียงพยัญชนะ พบว่าภาษากวยมี 21 เสียง ภาษากวยมี 23 เสียง เปรียบเทียบสระให้เห็นความแตกต่าง เช่น ภาษากวยมีเสียงสระเดี่ยว 18 เสียง ภาษากวยมี 22 เสียง เสียงสระประสม ภาษากวยมี 3 เสียง ภาษากวยมี 2 และยังแสดงเสียงสระที่เป็นปฏิภาคกัน ซึ่งทำให้ภาษากวย และภาษากวย แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังได้เปรียบเทียบคำศัพท์ต่างๆ ที่มีความหมายเดียวของภาษากวยจังหวัดสุพรรณบุรีกับภาษากวยจังหวัดสุรินทร์ เพื่อให้เห็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างด้วย เช่น คำว่า เจ็ด ภาษากวย ใช้คำว่า thpɔ:l ซึ่งแตกต่างกับ ภาษากวยที่ใช้คำว่า thphɔ:l และคำว่า สี ภาษากวยใช้คำว่า pɔ:n ซึ่งคล้ายคลึงกับ ภาษากวยที่ใช้คำว่า pɔ:n เช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีงานของ จิรัฐ เจริญราษฎร์ (2525) ที่ศึกษาลักษณะเสียง คำ วลี และประโยคในภาษากวยที่จังหวัดสุพรรณบุรี และ สอึ้ง แสงมิน (2536) ที่ศึกษาลักษณะเสียง คำ วลี และประโยคในภาษากวย ที่ตำบลเข็ยปราสาท จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ระบบเสียงภาษา กวย ที่จังหวัดสุพรรณบุรี และภาษากวย ที่จังหวัดบุรีรัมย์นั้น มีหน่วยเสียง 3 ประเภท คือ หน่วยเสียงพยัญชนะลักษณะนำเสียง และหน่วยเสียงสระ โดยหน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว 21 เสียง พยัญชนะต้นควบ

กล้า 2 เสียงมี 18 เสียง พยัญชนะต้นควบกล้า 3 เสียงมี 5 เสียง และ พยัญชนะท้ายมี 14 เสียง ลักษณะน้ำเสียง จะปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระ ทำให้หน่วยเสียงสระมี 2 ชุด คือ สระเสียงก้อง (modal voiced) และสระก้อง มีลม (breathy voiced) สำหรับคำ ส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์เดียว และคำสองพยางค์ วลีของภาษาส่วย (กวย-กวย) แบ่งเป็น 5 ชนิด ได้แก่ นามวลี สรรพนามวลี กริยาวลี กาลวลี และบุพบทวลี และประโยคในภาษาส่วย (กวย-กวย) มีการเรียงคำแบบ ประธาน กริยา และกรรม

ปรีชา สุขเกษม (2546) ศึกษาการแปรและการเปลี่ยนแปลงทางเสียงในภาษาส่วย (กวย-กวย) เพื่อต้องการสืบสร้างระบบเสียงภาษากวยโบราณ วิเคราะห์การแปรและการเปลี่ยนแปลงทางเสียงจากภาษากวยโบราณมาเป็นภาษากวย-กวยปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า กวยโบราณมีสระ 2 ชุด คือ สระโฆษะปกติ กับ สระโฆษะทุ้มต่ำ สระประสมโฆษะปกติ *iə และ *uə ในกวยโบราณ ยังคงเป็น iə และ uə ในกลุ่มกวย แต่เปลี่ยนเป็น i: และ u: ในกลุ่มกวย สระโฆษะทุ้มต่ำ *a: ยังคงเป็น a: ในกลุ่มกวย แต่เปลี่ยนเป็น iə: ในกลุ่มกวย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สระในกลุ่มกวย แตกต่างจาก สระในกลุ่มกวย ส่วนการแปรทางเสียงในกวย-กวย 4 หมู่บ้านที่มีภาษาแวดล้อมต่างกัน พบการแปรที่มาจาก การสัมผัสภาษากับภาษาเขมร ภาษาลาว และภาษาไทย เป็นต้น

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า เสียงสระที่เป็นปฏิภาคต่อกันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถนำไปใช้จำแนกความแตกต่างระหว่าง “กวย” และ “กวย” ได้ เช่น

กวย	กวย	
iə	i:	
uə	u:	
a:	iə:	เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาด้านอื่นๆ เช่น ประเสริฐ ศรีวิเศษ (2521) ได้จัดทำพจนานุกรมขึ้น ซึ่งเป็นพจนานุกรม 3 ภาษา คือ ภาษากวย (ส่วย) – ภาษาไทย – ภาษาอังกฤษ โดยได้บันทึกคำและความหมายของคำเอาไว้ประมาณ 3000 คำ ซึ่งจำนวนคำทั้งหมดนี้เป็นจำนวนคำที่เพียงพอในการใช้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัย นอกจากนี้ในพจนานุกรมกวย (ส่วย) - ไทย – อังกฤษยังได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของชนกวย ภูมิถิ่นอาศัยของชนกวยในปัจจุบัน และยังได้อธิบายระบบเสียงรวมทั้งการเขียนภาษาด้วยอักษรไทยและตัวอักษรสากลไว้อย่างละเอียด จากงานวิจัยนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลคำเรียกญาติภาษาในจังหวัดสุรินทร์ด้วย (ดูรายละเอียดได้ในภาคผนวก ค.)

สมทรง บุรุษพัฒน์ (2537) ได้ศึกษาความเป็นอยู่และเรียนภาษาของชาวส่วย (กวย-กวย) จากบทสนทนา ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับชาวส่วย ได้แก่ ประวัติความเป็นมา บริเวณที่อยู่อาศัย จำนวนประชากร ภาษาถิ่นต่างๆ ในประเทศไทย ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ และการเขียนระบบเสียงภาษากวยด้วยอักษรไทย นอกจากนั้นบทสนทนายังสะท้อนให้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ของชาวส่วย เช่น การเลี้ยงสัตว์ ความเชื่อ การทำนา ปลูกพืช เป็นต้น

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับภาษาส่วยที่ผ่านมาในอดีต จะเห็นได้ว่า งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาส่วยในอดีตส่วนใหญ่เป็นเรื่องระบบเสียง ซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้วิจัยที่จะศึกษาข้อมูลทางด้านระบบเสียงของภาษาทวย และภาษากวย เพื่อใช้ในการถ่ายทอดเสียงของผู้บอภาษาในการเก็บข้อมูลคำเรียกญาติ นอกจากนี้ เรื่องของเสียงสระที่เป็นปฏิภาคกันยังมีประโยชน์ต่อการจำแนกหมู่บ้านที่เป็นญาติออกจากหมู่บ้านที่เป็นกวยได้

แต่งานวิจัยเรื่องคำเรียกญาติในภาษาส่วย (ทวย-กวย) ผู้วิจัยพบว่า ยังไม่เคยมีผู้ใดได้ทำการศึกษาเลย ดังนั้นก่อนที่ภาษาส่วย (ทวย-กวย) จะสูญหายไป ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคำเรียกญาติภาษาส่วย (ทวย-กวย) เพราะระบบเครือญาติเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวมนุษย์และผูกพันอยู่กับกลุ่มสังคมมากที่สุด นอกจากนี้คำเรียกญาติยังถือได้ว่าเป็นคำศัพท์พื้นฐานที่ทุกคนต้องใช้เรียกหรือสื่อสารกันในครอบครัว เนื่องจากครอบครัวและเครือญาติเป็นกลุ่มสังคมที่ใกล้ตัวมนุษย์มากที่สุด และไม่มีมนุษย์ในสังคมคนใดที่ปราศจากการผูกพันของเครือญาติ ดังนั้นการศึกษาระบบคำเรียกญาติในครั้งนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้วิจัย ทั้งนี้เพื่อต้องการที่จะเข้าถึงระบบเครือญาติ โลกทัศน์ และเข้าใจถึงสังคมของชาวส่วย (ทวย-กวย)

ผู้วิจัยเคยทำการศึกษาวิจัยคำเรียกญาติภาษาทวย 1 ถิ่น ที่ตำบลละเอาะ อำเภอน้ำแกลี้ยง จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา 2209756 สัมมนาภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ ในปีการศึกษา 2550 (ศศิธร นวเลิศปรีชา 2550) จากการสัมภาษณ์ผู้บอภาษาทวยที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่ต่างกัน 1 อำเภอ พบว่ามีการใช้คำเรียกญาติที่แตกต่างกัน ปรัชญการณนี้ทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป เพราะการใช้คำเรียกญาติที่แตกต่างกัน อาจเกิดจากการที่ชาวส่วยส่วนใหญ่อาศัยปะปนอยู่กับชุมชนเขมร ลาว เขม และไทย จึงทำให้เกิดการกลืนทางภาษาและวัฒนธรรม เข้ากับกลุ่มชนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงคิดว่าคำเรียกญาติน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการสัมผัสภาษา เพราะการสัมผัสภาษาจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่รู้หลายภาษาเท่านั้น ซึ่งชาวทวย-กวยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่รู้หลายภาษา สามารถที่จะเข้าใจและพูดได้หลายภาษา ดังที่ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548: 92) กล่าวไว้ว่า การรู้หลายภาษาทำให้เกิดการสัมผัสภาษา เพราะการที่คนใดคนหนึ่งพูดได้หลายภาษาและสามารถใช้ภาษาสลับกันไปมาได้ ทำให้ภาษาหลายภาษามีอิทธิพลซึ่งกันและกัน กอรปกับผู้วิจัยเคยได้อ่านงานของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ สุภมาส เองฉ้วน และวารการณ ดิระ พบว่าคำเรียกญาติมีการสัมผัสภาษาหรือได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่นๆ ดังเช่น การศึกษาเรื่อง "A Comparative Study of the Thai and Zhuang Kinship Systems" ของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ แสดงให้เห็นว่า คำเรียกญาติมีการสัมผัสภาษาหรือได้รับอิทธิพลจากภาษาจีนกวางตุ้ง การศึกษาเรื่องคำเรียกญาติภาษาฮกเกี้ยนของ สุภมาส เองฉ้วน และการศึกษาเรื่องคำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิมที่มีเชื้อสายต่างกัน ในกรุงเทพมหานครของวารการณ ดิระ นั้นก็แสดงให้เห็นว่าคำเรียกญาติมีการสัมผัสภาษาหรือได้รับอิทธิพลจากภาษาไทย

ผู้วิจัยสนใจศึกษาระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ในจังหวัดศรีสะเกษของผู้พูดที่มีถิ่นที่อยู่ต่างกัน และยังสนใจที่จะศึกษาการแปรของคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ของผู้พูดที่มีอายุต่างกันอีกด้วย เพื่อพิจารณาว่ามีการใช้คำเรียกญาติที่แตกต่างกัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นๆ ว่าจะได้รับอิทธิพลจากภาษาใดบ้าง ซึ่งเป็นผลมาจากการสัมผัสภาษา ในการศึกษาคำเรียกญาตินั้นผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์แนววรรณศาสตร์ชาติพันธุ์ (ดูรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางการวิเคราะห์ในหัวข้อ 2.1 2.2 และหัวข้อ 3.2) เพราะจะทำให้เราสามารถรู้ถึงโลกทัศน์ของบุคคลกลุ่มนั้นผ่านทางการศึกษาภาษาของเขา และยังป้องกันไม่ให้ผู้วิจัยนำทัศนะหรือมุมมองของผู้วิจัยฝ่ายเดียวมาวิเคราะห์ซึ่งจะทำให้เกิดความลำเอียงหรือความไม่ถูกต้องในการตีความได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์

1. ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ
2. การแปรของระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน

สมมติฐานในการวิจัย

1. คำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ มีมิติแห่งความแตกต่าง 5 มิติ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ ฝ่ายพ่อ/แม่ และเพศ
2. คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ
3. คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมรและภาษาไทยถิ่นอีสาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะคำเรียกญาติพื้นฐานเท่านั้น “คำเรียกญาติพื้นฐาน” หมายถึงคำเรียกญาติที่แสดงความสัมพันธ์ทางสายเลือด
2. ศึกษาเฉพาะคำเรียกญาติส่วย (กฺวย-กวย) ในจังหวัดศรีสะเกษเท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจระบบครอบครัวของชาวส่วย (กฺวย-กวย)
2. เป็นแนวทางในการศึกษาคำเรียกญาติในภาษาตระกูลมอญ-เขมรอื่นๆ
3. เป็นแนวทางในการศึกษาการสัมผัสภาษาซึ่งเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษาในที่สุด

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจำแนกหัวข้อตามเนื้อหาออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่

- 2.1 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์
- 2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ
- 2.3 ผลงานวิจัยทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ที่ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ
- 2.4 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรของภาษา
- 2.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาส่วย (กูย-กวย)

2.1 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กูย-กวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์มาวิเคราะห์คำเรียกญาติ โดยนำวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบมาวิเคราะห์หาความหมายและระบบของคำเรียกญาติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1.1 แนวคิดทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549 : 74-79) กล่าวว่า การศึกษาทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ (ethnosemantics) หรือมานุษยวิทยาปริชาน (cognitive anthropology) เกิดขึ้นราวตอนกลางของทศวรรษที่ 1950 ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นการศึกษาภาษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าถึงระบบปริชาน ความรู้ ความคิด ค่านิยม ทักษะคติ ของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า รูปภาษา หรือ “คำ” มีความสัมพันธ์กับ “ความคิด” เนื่องจากคำเป็นตัวแทนของสิ่งสำคัญ 2 สิ่งในโลกมนุษย์ นั่นคือ มโนทัศน์ (concept) และสรรพสิ่ง (thing) โดยมนุษย์จัดสรรพสิ่งในโลกทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรมเป็นประเภท (category) จนไปสู่การสร้างองค์ความรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยมโนทัศน์ต่างๆ ที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบที่เรียกว่า ระบบปริชาน (cognitive system) ดังนั้นการวิเคราะห์ภาษาจึงสามารถนำไปสู่การเข้าใจและวิเคราะห์ระบบปริชานของมนุษย์ได้

จุดมุ่งหมายของอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ที่ ชาร์ลส์ โอ เฟรค (Frake 1980:2) กล่าวไว้อย่างชัดเจนในบทความเรื่อง “The Ethnographic Study of Cognitive Systems” ว่า

“An ethnographer should strive to define objects according to the conceptual systems of the people he is studying... The formulation of an operationally explicit methodology for

discovering how people construe their world of experience from the way they talk about it. Especially these suggestions concern the analysis of terminological systems in a way which reveals the conceptual principles that generate them...”

จากข้อความที่ยกมาข้างต้นสรุปได้ว่า นักชาติพันธุ์วิทยาควรศึกษาระบบปริชาณของกลุ่มชาติพันธุ์ที่สนใจ ค้นหาว่ามนุษย์ตีความโลกแห่งประสบการณ์ของเขาอย่างไร โดยดูจากวิธีการที่เขาพูดเกี่ยวกับประสบการณ์เหล่านั้น ซึ่งก็คือการเสนอการวิเคราะห์คำศัพท์และระบบของคำศัพท์ ซึ่งจะเปิดเผยให้เห็นมโนทัศน์พื้นฐานของมนุษย์ได้

นอกจากนี้เฟรค (Frake, 1980: 1-15) ยังได้ยกตัวอย่างของชาวอินเดียนเผ่าบราซิลเลียน (Brazilian Indian) ซึ่งในวัฒนธรรมของเขาไม่มีคำว่า parrot แต่มีเพียงคำที่หมายถึง นกต่างๆ ไปเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชนเผ่าดังกล่าวมีลักษณะของการจำแนกสรรพสิ่งให้เป็นประเภทที่แตกต่างออกไป ในทางกลับกันชาวอินเดียนแดงเผ่าบราซิลเลียนกลับมีคำศัพท์เรียกสรรพสิ่งโดยเฉพาะเจาะจงจำนวนมากที่ในภาษาอังกฤษจัดประเภทรวมกัน และการวิเคราะห์คำศัพท์ในภาษาจะเปิดเผยให้เราเห็นระบบมโนทัศน์ที่สัมพันธ์กับคำศัพท์ และสะท้อนให้เห็นว่ามนุษย์แต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ตีความโลกแห่งประสบการณ์ของเขาอย่างไร

บุคคลอีกคนหนึ่งที่มีความสำคัญและมีส่วนในการพัฒนาแนวคิด และวิธีการศึกษาทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ คือ ฟรานซ์ โบแอส (Boas, 1964) เขาเห็นว่านักมานุษยวิทยาต้องวิเคราะห์ภาษาของกลุ่มชนที่ตนศึกษาให้เข้าใจเสียก่อน จึงจะเข้าใจวัฒนธรรมของกลุ่มชนนั้นได้ ผลงานที่สำคัญของ โบแอสก็คือ การศึกษาชื่อทางภูมิศาสตร์ของชาวอินเดียนแดงเผ่าควาคิวต์ล (Geographical names of the Kwakiutl Indians ใน Hymes, 1964 : 171) ซึ่งเป็นกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ริมทะเล โดยเปรียบเทียบโครงสร้างทางภาษากับโครงสร้างของชื่อทางภูมิศาสตร์ที่มีการเติมปัจจัย (suffix) หรือการนำคำ 2 คำไปผสมกันเพื่อแสดงถึงลักษณะของสถานที่บริเวณนั้นให้เด่นชัดขึ้น และเพื่อเป็นการพิสูจน์ว่า ชื่อทางภูมิศาสตร์ถูกกำหนดโดยโครงสร้างทางภาษา ทั้งนี้ชื่อทางภูมิศาสตร์ของชาวเผ่านี้ยังมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ล้อมรอบถิ่นที่อยู่ โดยชื่อเหล่านี้มีการบรรยายรูปร่าง ลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะเด่นของพื้นที่ที่เป็นจุดสนใจด้วย เช่น สถานที่ที่มีคลื่นยักษ์ ลม ฟองคลื่น กระแสน้ำ ความกว้าง ความตื้นของแม่น้ำ ที่กำลังลม สิ่งมีชีวิตที่พบในตำนานก็ถูกนำมาใช้เป็นชื่อสถานที่ด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า ชาวอินเดียนเผ่านี้ไม่นิยมตั้งชื่อภูมิศาสตร์ตามขนบธรรมเนียม และเรื่องผี สรุปแล้วชื่อทางภูมิศาสตร์ของชาวอินเดียนเผ่าควาคิวต์ลได้รับอิทธิพลโครงสร้างทางภาษาด้วยนอกเหนือจากความสนใจในเรื่องวัฒนธรรมของคน โดยรูปแบบของชื่อสถานที่ ใช้ปัจจัยกำหนดทิศทาง หรือตำแหน่งทางภูมิประเทศ โดยประกอบกับคำที่นำมาตั้งชื่อ ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ไม่มีจำนวนคำมากเกินไป

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549 : 83) สรุปหลักการสำคัญไว้ดังนี้

1. คำในภาษาเป็นตัวแทนของมโนทัศน์ ดังนั้นการวิเคราะห์คำ ทำให้เห็นและเข้าใจมโนทัศน์ ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจระบบความรู้ ความคิดและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้
2. ข้อมูลที่ใช้ต้องได้มาอย่างธรรมชาติและเป็นวัตถุวิสัย
3. เน้นการวิเคราะห์ความหมายของคำ
4. ผู้วิเคราะห์ต้องใช้วิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ที่สามารถตรวจสอบได้
5. เป้าหมายของการวิเคราะห์ คือ การตีแผ่ความรู้จากมุมมองของชาวบ้าน ไม่ใช่จากมุมมองของผู้วิเคราะห์

การศึกษาระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กฺวย) ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์ความหมายของคำเรียกญาติของผู้พูดชาวส่วย (กฺวย-กฺวย) ของผู้พูดที่มีอายุต่างกัน ในจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้วิธีภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ ซึ่งวิธีการที่ใช้ คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังจะได้กล่าวในหัวข้อถัดไป

2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Componential Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบ หมายถึง การวิเคราะห์ความหมายของคำโดยการนำคำมาแจกแจงความหมายย่อย ที่เรียกว่า วรรณลักษณะ หรือ องค์ประกอบทางความหมาย (semantic features or semantic components) โดยการวิเคราะห์วรรณลักษณะนี้จะช่วยให้เราแยกประเภทของกลุ่มข้อมูลที่ศึกษาได้ และเป็นการแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ทางความหมายของคำในภาษา และคำบางคำมีความสัมพันธ์ทางความหมายน้อยมากหรือไม่มีเลย ซึ่งโดยส่วนใหญ่ใช้มากกับคำเรียกญาติเพราะเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมกับการศึกษาคำเรียกญาติได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

ยูจีน ไนด้า (Nida, 1979) เป็นผู้เสนอหลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับทฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยกล่าวว่า การวิเคราะห์ความหมายของคำ เราจะต้องระบุวรรณลักษณะที่จำเป็นและพอเพียง (necessary and sufficient feature) ที่จะแยกความหมายของคำหนึ่งออกจากอีกคำหนึ่งที่อยู่ในขอบเขตคำศัพท์ (semantic territory) เดียวกัน และจะต้องรู้ว่าคำที่นำมาวิเคราะห์นั้นมีความสัมพันธ์กับคำอื่นๆ อย่างไร เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำมากขึ้น นอกจากนี้คำจะต้องมีความหมายที่เหมือนและแตกต่างกันอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ไนด้าได้ยกตัวอย่างการหาความหมายของคำว่า “father” ที่ทำได้โดยหาความแตกต่างทางความหมายกับคำอื่นที่อยู่ในวงคำศัพท์เดียวกันซึ่งมีความหมายในบางแง่มุมร่วมกันในฐานะเป็นคำเรียกญาติเหมือนกัน กล่าวคือ ความหมายของคำว่า “father” ต่างจากความหมายของคำว่า “mother” ในแง่ที่ว่า “father” เป็นเพศชาย ในขณะที่ “mother” เป็นเพศหญิง ความหมายของ “father” ต่างจากความหมายของ “son” ในแง่ของรุ่นอายุ

ที่แตกต่างกัน ยิ่งไปกว่านั้น ความหมายของ “father” ยังต่างจากความหมายของคำว่า “uncle” ในแง่ของสายเลือด โดย “father” บ่งบอกว่าเป็นสายเลือดโดยตรง ในขณะที่ “uncle” บ่งบอกว่าเป็นสายเลือดโดยสายข้าง

ไลออน (Lyons, 1996: 107-108) กล่าวไว้ว่า ความหมายของคำสามารถวิเคราะห์ได้จากองค์ประกอบย่อยทางความหมายหรืออรรถลักษณะ แต่ละอรรถลักษณะสามารถเป็นองค์ประกอบย่อยของคำได้มากกว่าหนึ่งคำที่แตกต่างกัน โดยเขาเปรียบเทียบอรรถลักษณะว่าเหมือนกับอะตอม ส่วนความหมายของคำเปรียบเหมือนกับโมเลกุล เช่น โมเลกุลของคำว่า “boy” ประกอบด้วยอะตอม “male” “non-adult” “human” หรือโมเลกุลของคำว่า “girl” ประกอบด้วยอะตอม “-male” “non-adult” “human” เป็นต้น

เพียรศิริ วงศ์วิธานนท์ (2525: 319) กล่าวว่า วิธีการวิเคราะห์ที่ใช้กันมากในการศึกษาความหมายของคำ คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบ (componential analysis) ในการวิเคราะห์อรรถลักษณะนี้มีหลักการเบื้องต้น 2 ประการ คือ

1. ความหมายของคำนำมาแจกเป็นส่วนความหมายย่อยได้ ส่วนย่อยเหล่านี้เรียกว่าอรรถลักษณะ (semantic feature หรือ semantic component)
2. อรรถลักษณะแต่ละประการที่ประกอบขึ้นมาเป็นความหมายของคำแต่ละคำนั้น จะมีใช้อรรถลักษณะที่พบในคำเพียงคำเดียว กล่าวคือ อรรถลักษณะเป็นเครื่องช่วยให้เราเห็นความสัมพันธ์ของความหมายของคำต่างๆ

ดังตัวอย่างของเพียรศิริ วงศ์วิธานนท์ เช่น คำว่า หนุ่ม และ สาว จะเห็นว่าสองคำนี้มีอรรถลักษณะร่วมในความหมายของคำเหล่านี้ ซึ่งอาจแยกอรรถลักษณะออกมาได้หลายประการด้วยกันดังต่อไปนี้

หนุ่ม	สาว
[มีชีวิต]	[มีชีวิต]
[เพศชาย]	[เพศหญิง]
[โตแล้ว]	[โตแล้ว]
[ไม่มีลูก]	[ไม่มีลูก]
[มนุษย์]	[มนุษย์]

จะเห็นว่าอรรถลักษณะเหล่านี้ไม่ใช่อรรถลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของคำคำเดียว แต่จะเป็นอรรถลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของคำอื่นด้วย และอรรถลักษณะเหล่านี้ยังมีคุณสมบัติที่ช่วยแบ่งกลุ่มของคำ และมักมีลักษณะตรงกันข้าม เช่น อรรถลักษณะ [เพศชาย] และ [เพศหญิง] เป็นอรรถลักษณะที่ทำให้คำว่าหนุ่มแตกต่างกับคำว่าสาว

นอกจากนี้ในการกำหนดอรรถลักษณะมักจะนิยมกำหนดให้อรรถลักษณะต่างๆเป็นทวิลักษณ์ ซึ่งเป็นคุณสมบัติ 2 ค่า (binary value) ซึ่งอรรถลักษณะสองค่าจะแสดงความคล้ายคลึงและความสัมพันธ์ของค่าได้ ในการใช้อรรถลักษณะแทนที่จะใช้อรรถลักษณะ [เพศชาย] และ [เพศหญิง] ในการบรรยายความหมายของคำ แต่เราสามารถใช้อรรถลักษณะ $[\pm\text{ชาย}]$ แทนได้

นอกจากนั้น เพียรศิริ ยังกล่าวว่าอีกว่า อรรถลักษณะบางอรรถลักษณะจะให้ความหมายโดยนัยเกี่ยวกับอรรถลักษณะอื่นได้ เช่น $[+ \text{มนุษย์}]$ แสดงให้เห็นถึง $[+ \text{มีชีวิต}]$ หรือ $[+ \text{มีลูก}]$ ก็ย่อมแสดงว่า $[+ \text{โตแล้ว}]$ โดยทั้ง $[+ \text{มีชีวิต}]$ และ $[+ \text{โตแล้ว}]$ นั้นเป็นอรรถลักษณะชนิดที่สามารถเดาได้ (redundant feature) ดังนั้นเราจึงไม่จำเป็นต้องแสดงอรรถลักษณะทุกประการ แต่เลือกแสดงเฉพาะอรรถลักษณะเด่นและอรรถลักษณะชนิดเดาได้ไว้ ดังเช่น

หนุ่ม	สาว
$\left(\begin{array}{c} + \text{มนุษย์} \\ - \text{โตแล้ว} \\ - \text{มีลูก} \\ + \text{ชาย} \end{array} \right)$	$\left(\begin{array}{c} + \text{มนุษย์} \\ - \text{โตแล้ว} \\ - \text{มีลูก} \\ - \text{ชาย} \end{array} \right)$

นอกจากการแสดงความหมายของคำโดยใช้อรรถลักษณะแบบทวิลักษณ์แล้ว เรายังอาจใช้อรรถลักษณะแบบพรรณนา (descriptive feature) ซึ่งจะมีค่าเป็นบวกเท่านั้นในการอธิบายความหมายของคำก็ได้ เช่น ในงานวิจัยของ มนสิการ เสงสุวรรณ (2550) เรื่องคำเรียกประเภทสีของคนไทยในชุมชนวัดสวนแก้ว ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี : การศึกษาแนวอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ มีอรรถลักษณะ $[+ \text{จับต้องได้}]$, $[+ \text{จับต้องไม่ได้}]$, $[+ \text{เป็นมนุษย์}]$, $[+ \text{เหมือนมนุษย์}]$, $[+ \text{เป็นนามธรรม}]$, $[+ \text{ดี}]$, $[+ \text{ร้าย}]$, $[+ \text{ตายไม่ปกติ}]$, $[+ \text{คลอดลูกตาย}]$, $[+ \text{จมน้ำตาย}]$, $[+ \text{ไว้ที่อยู่}]$, $[+ \text{อยู่ในบ้าน}]$, $[+ \text{อยู่ในศาล}]$, $[+ \text{อยู่ในต้นไม้}]$, $[+ \text{อยู่ในต้นไม้}]$, $[+ \text{อยู่ในต้นไม้}]$ เป็นต้น โดยอรรถลักษณะมีแต่ค่าบวกเท่านั้น

ในทำนองเดียวกัน ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549 : 84 – 85) กล่าวว่า แนวคิดของวิธีการนี้คือ คำแต่ละคำสามารถแตกออกเป็นหลายองค์ประกอบทางความหมาย (semantic component) หรือ อรรถลักษณะ (semantic feature) ในการวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบนี้จะเริ่มจากการกำหนดมิติแห่งความแตกต่าง (dimensions of contrast) ซึ่งจะต้องพิจารณาว่าคำที่วิเคราะห์แตกต่างกันในแง่ใดบ้าง หลังจากนั้นจึงกำหนดอรรถลักษณะในแต่ละมิติแห่งความแตกต่าง เช่น

การวิเคราะห์หมวดคำเรียกญาติในมิติเรื่องเพศ เราแยกอรรถลักษณะเป็น [ชาย] กับ [หญิง] คำว่า พ่อ กับ แม่ ในระบบญาติของไทย แตกต่างกันที่คำว่า พ่อ มีองค์ประกอบของความหมายเป็น

[ชาย] แต่คำว่า แม่ มีองค์ประกอบเป็น [หญิง] เป็นต้น และวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบยังเป็นประโยชน์มากสำหรับการหาความเหมือนและความแตกต่างของคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

นอกจากนั้นยังทำให้เห็นการมองโลกของคนในสังคมที่ต่างกันด้วย ยกตัวอย่างเช่น ในภาษาอังกฤษ คำว่า brother และ sister ไม่ตรงกับคำเรียกญาติคำใดในภาษาไทย คำทั้งสองต่างกันด้วยองค์ประกอบในมิติเรื่องเพศ ในขณะที่คำว่า พี่ กับ น้อง ในภาษาไทยต่างกันด้วยองค์ประกอบในมิติของอายุ จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบทำให้เราเห็นว่าคนที่พูดภาษาอังกฤษกับคนที่พูดภาษาไทยมองโลกต่างกัน การมองโลกที่ต่างกันนั้นก็เนื่องมาจากระบบหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมได้สร้างขึ้น และสะท้อนให้เห็นได้โดยภาษาที่ต่างกัน ซึ่งภาษาก็เป็นเครื่องมือสืบทอดระบบหรือกฎเกณฑ์เหล่านี้ไปยังคนรุ่นหลังด้วย

2.3 ผลงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ที่ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผู้วิจัยพบงานวิจัยที่ศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์เป็นจำนวนมาก แต่ผู้วิจัยเลือกบทความวรรณกรรมเฉพาะงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยเรื่องระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) โดยผู้วิจัยสามารถนำวิธีวิเคราะห์และแนวคิดต่างๆ มาใช้เป็นแนวในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้วิจัยทำในครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี โดยงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบในการศึกษา ดังต่อไปนี้

งานของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint, 1990) ที่ศึกษาคำเรียกญาติภาษาจ้วง 6 ถิ่น พบว่า คำเรียกญาติภาษาจ้วงแต่ละถิ่นมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะที่เป็นญาติสืบสายขึ้นไปมากกว่าญาติที่สืบสายลงมา และคำส่วนใหญ่ที่ใช้กับญาติรุ่นอายุที่สูงกว่า มีการแปรจากภาษาถิ่นจ้วงถิ่นหนึ่งไปยังอีกถิ่นหนึ่ง ซึ่งคำเหล่านั้นเป็นคำยืมที่มาจากภาษาจีน ข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่ามีการแปรในระบบเครือญาติของชาวจ้วง นอกจากนั้นผลการเปรียบเทียบระบบเครือญาติของไทยและจ้วงแสดงให้เห็นว่า คำเรียกญาติส่วนใหญ่ของจ้วงและไทยมีคำเรียกญาติที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในมิติทางเพศ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ และฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่ ยกเว้นจ้วงอยู่ถาง หยงหนิง กลุ่มเดียวเท่านั้นที่มีมิติแห่งความแตกต่างทางเพศของผู้พูดเพิ่มขึ้นมาอีก 1 มิติ

ส่วนงานวิจัยของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint, 2001) อีกเรื่องหนึ่งนั้น เป็นการศึกษาความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานและไม่พื้นฐานในภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า คำเรียกญาติพื้นฐานแต่ละคำแตกต่างกันด้วยมิติแห่งความแตกต่าง 5 มิติ คือ รุ่นอายุ สายเลือด เพศ อายุ และฝ่ายพ่อ/แม่ สำหรับคำเรียกญาติไม่พื้นฐานนั้นพบว่า มิติแห่งความแตกต่าง 8 ประการ ซึ่งมีมิติ เพศของผู้พูด คำร่ำนุ และการแต่งงานใหม่ เพิ่มขึ้นมา

ต่อมา วิภัสรินทร์ ประพันธ์ศิริ (2535) ศึกษาคำเรียกญาติคำเรียกญาติภาษาคำเมืองในจังหวัด เชียงราย ลำปาง เชียงใหม่ และลำพูน ผลการวิจัย พบว่า คำเรียกญาติในภาษาคำเมืองมีการ

จำแนกความแตกต่างของความหมาย 4 หรือ 5 มิติแห่งความแตกต่าง ดังนี้ ในภาษาเขียงรายและลำปางคำเรียกญาติต่างกันในเรื่อง รุ่นอายุ สายเลือด อายุ และเพศ ส่วนในภาษาเขียงใหม่และลำพูนจะมีมิติที่เพิ่มขึ้นคือ ฝ่ายพ่อ/แม่

ศุภมาส เอ่งฉ้วน (2537) วิเคราะห์คำเรียกญาติพื้นฐานและไม่พื้นฐานภาษาจีนฮกเกี้ยนในภาคใต้ของประเทศไทยและเกาะปีนัง ผลการวิจัยพบว่า คำเรียกญาติภาษาจีนฮกเกี้ยนมีมิติแห่งความแตกต่าง 6 มิติ คือ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ ฝ่ายพ่อ/แม่ เพศ และการแต่งงาน นอกจากนี้ศุภมาส เอ่งฉ้วน ยังพบว่า มีคำเรียกญาติบางประเภทที่มีการยืมมาจากภาษาไทย ซึ่งเป็นผลของการสัมผัสภาษาระหว่างจีนฮกเกี้ยนกับภาษาไทย

หลังจากนั้น วราภรณ์ ติระ (2545) ได้ศึกษาคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมาเลย์ เชื้อสายจาม-เขมร และเชื้อสายเปอร์เซียในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมาเลย์มีมิติแห่งความแตกต่างทั้งหมด 5 ประการ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ เพศ และการให้เกียรติ คำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายจาม-เขมรมีมิติแห่งความแตกต่าง 6 ประการ โดยมีมิติฝ่ายพ่อ/แม่เพิ่มขึ้นมา และคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายเปอร์เซียมีมิติแห่งความแตกต่างทั้งหมด 5 ประการเหมือนคำเรียกญาติพื้นฐานของภาษาไทย สำหรับคำเรียกญาติไม่พื้นฐานของชาวไทยมุสลิมทั้ง 3 เชื้อสาย พบว่ามีมิติแห่งความแตกต่างทั้งหมด 8 ประการเหมือนคำเรียกญาติไม่พื้นฐานของภาษาไทย ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ เพศ ฝ่ายพ่อ/แม่ เพศของผู้พูด คำรับหู และการแต่งงานใหม่ นอกจากนี้ยังพบว่าชาวไทยมุสลิมทั้ง 3 เชื้อสายมีการใช้คำเรียกญาติภาษาไทยทั้งในระบบคำเรียกญาติพื้นฐานและไม่พื้นฐาน และมีการออกเสียงคำเรียกญาติแบบเดียวกับคำเรียกญาติของภาษาไทย กล่าวคือ มีการใช้วรรณยุกต์ของภาษาไทยด้วย แสดงให้เห็นว่ามีการสัมผัสภาษาเกิดขึ้นระหว่างคำเรียกญาติที่เป็นคำเฉพาะกลุ่มของแต่ละเชื้อสายกับภาษาไทย

งานวิจัยของ กนิษฐา พุทธเสถียร และคณะ (2547) วิเคราะห์คำเรียกญาติพื้นฐานในภาษาเมี่ยน (เข่า) ผลการวิเคราะห์พบว่า คำเรียกญาติของภาษาเมี่ยน (เข่า) มีมิติแห่งความแตกต่าง 5 มิติ นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้คำเรียกญาติในรุ่นพ่อแม่ รุ่นตัวเอง และรุ่นลูกค่อนข้างมาก แสดงให้เห็นว่ามีการใช้ความหมายเฉพาะเจาะจงในแต่ละสถานะของบุคคลในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตัวเอง แต่สำหรับรุ่นที่ห่างจากตนเองนั้นจะใช้คำเรียกญาติรวมกัน ยกตัวอย่างเช่น ในรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย คำเรียกญาติจะไม่แยกฝ่ายพ่อกับฝ่ายแม่ แต่จะแยกว่าเป็นเพศชายหรือเพศหญิง เป็นต้น

ทั้งนี้จากคำเรียกญาติทั้งหมดยังสะท้อนให้เห็นการนับถือญาติผู้ใหญ่ และระบบอาวุโสของคำเรียกญาติภาษาเมี่ยน (เข่า) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คนเมี่ยนมีประเพณีในการเคารพนับถือเรื่องความอาวุโสที่พบได้จากพิธีกรรมต่างๆ

สุดท้ายเป็นงานวิจัยของ อนงค์นาฏ นุศาสตร์เลิศ (2549) ที่ศึกษาคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาผู้ไท อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ และภาษาไทยถิ่นอีสาน ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกญาติภาษาผู้ไท และภาษาอีสาน มีมิติแห่งความแตกต่าง 5 มิติเหมือนกัน ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ เพศ ฝ่าย พ่อ/แม่ นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสนใจอีกด้วยว่า การที่ระบบคำเรียกญาติภาษาผู้ไทเหมือนกับระบบคำเรียกญาติภาษาอีสาน อาจเป็นเพราะเป็นเผ่าไทเหมือนกันจึงทำให้มีระบบคำเรียกญาติที่เหมือนกัน และภาษาอีสานน่าจะมียุทธพลต่อภาษาผู้ไทเนื่องจากพบการใช้คำเรียกญาติที่มีเสียงคล้ายคลึงกับภาษาอีสานเพิ่มเข้ามาจากการใช้คำเรียกญาติแบบผู้ไทดั้งเดิมอีกด้วย

จากการทบทวนงานวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ ที่ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบในการวิเคราะห์คำเรียกญาติ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าวิธีดังกล่าวเป็นเป็นแนวทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์คำแล้วจะทำให้เห็นความแตกต่างของระบบคำอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังสามารถแสดงให้เห็นถึงระบบมโนทัศน์ของผู้พูดภาษาอีกด้วย ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีนี้มาวิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นถึงระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน

2.4 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรของภาษา

เนื่องจากส่วนหนึ่งของงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การแปรของคำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) ตามอายุของผู้พูด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรของภาษาด้วย เกี่ยวกับการแปรของภาษา อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549 : 95) กล่าวว่าไว้ว่า ภาษามีการแปร การแปรของภาษา หมายถึง การที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของภาษามีรูปต่างไปจากเดิม หรือต่างไปจากรูปมาตรฐาน แต่ยังคงความหมายแก่นไว้เหมือนเดิม ซึ่งการแปรนั้นเป็นธรรมชาติของภาษา ไม่มีภาษาใดที่ไม่มี การแปร ไม่มีส่วนใดของภาษาที่ไม่มี การแปร และการแปรนั้นก็ยังเป็นจุดกำเนิดของการเปลี่ยนแปลงของภาษาอีกด้วย

นอกจากนั้น อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544 : 18-19) ยังได้กล่าวถึง ความหมายของการแปรของภาษา (linguistic variation) ว่าหมายถึง การที่รูปในภาษาตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปอาจใช้แทนที่กันได้ โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นเปลี่ยนแปลง รูปในภาษาจะเป็นหน่วยด้านใดก็ได้ เช่น ในการสะกดคำในภาษาอังกฤษ รูป colour กับ color แปรกัน ทั้งสองคำแปลว่า สี เหมือนกัน ทั้งสองคำเป็นรูปแปรสองรูปของคำที่แปรว่า สี ในด้านการออกเสียงในภาษาไทย คำว่า ริม บางคนออกเสียงว่า ลีบ เสียงร และ ล เช่นในสองคำนี้ ต่างก็เป็นรูปแปรของเสียงเดียวกัน ในด้านคำศัพท์ คำว่า มารดา และ แม่ ใช้แทนกันได้ ในด้านรูปประโยค แม่ตีเขา กับ เขาถูกแม่ตี ต่างก็มีความหมายแก่นเหมือนกันถือเป็นรูปแปรได้

นักภาษาศาสตร์สังคมพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปร (variable) 2 ประเภท คือ ตัวแปรภาษา (linguistic variable) และตัวแปรสังคม (social variable) ซึ่งตัวแปรทางสังคมนั้นถือว่าเป็น

ตัวแปรอิสระที่กำหนดสิ่งอื่นให้มีการแปร ตัวแปรทางสังคม ได้แก่ ปัจจัยทางสังคมต่างๆ ได้แก่ อายุ เพศ ชาติพันธุ์ เพศ ฯลฯ รวมไปถึงบริบทของการใช้ภาษา

สำหรับในงานงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกปัจจัยทางสังคมในเรื่องของ “อายุ” เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลสังคมมีพฤติกรรมทางสังคมที่แตกต่างกัน รวมทั้งพฤติกรรมในการใช้ภาษาที่เปลี่ยนไปตามวัยของผู้พูด ผู้พูดที่มีอายุน้อยย่อมที่จะใช้ภาษาแตกต่างจากผู้พูดที่มีอายุมาก การแปรภาษาของคนต่างวัยกันก็สามารถใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ความเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ เพราะเมื่อคนที่อายุมากที่สุดตายไปหมด รูปแบบภาษาของคนรุ่นอายุมากก็จะถูกเลิกใช้ไปด้วย ทำให้เหลือแต่ภาษาของคนรุ่นอายุน้อย

ดังที่ ลาบอฟ (Labov, 1972a) นักภาษาศาสตร์สังคม กล่าวไว้ว่า เราสามารถมองเห็นความเปลี่ยนแปลงของภาษาได้จากการแปรของภาษาของคนต่างรุ่นอายุกัน ภาษาของผู้พูดที่มีอายุมากที่สุดเทียบได้กับภาษาในอดีต ภาษาของผู้พูดรุ่นกลางๆ ถือได้ว่าเป็นภาษาปัจจุบัน และภาษาของคนรุ่นอายุน้อยถือว่าเป็นภาษาของอนาคต ลาบอฟ เรียกการเปลี่ยนแปลงนี้ว่า “change in real time” เป็นการเปลี่ยนแปลงในเวลาพร้อมกัน ส่วนภาวะที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง คือ การมีรูปของภาษาที่ใช้ต่างกันตามรุ่นอายุ นั้นเรียกว่า การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการแปรของระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (ญะ-กวย) ที่มีอายุต่างกัน โดยตัวแปรภาษาซึ่งเป็นตัวแปรตาม คือ คำเรียกญาติ และตัวแปรสังคมซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ คือ อายุ ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่างานวิจัยนี้จะสะท้อนให้เห็นแนวโน้มของการใช้คำเรียกญาติ และการเปลี่ยนแปลงของภาษาส่วย (ญะ-กวย) ในจังหวัดศรีสะเกษที่กำลังดำเนินอยู่ได้

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการแปรของภาษาตามปัจจัยทางสังคม ผู้วิจัยพบงานที่ศึกษาด้านการแปรของภาษาที่สัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมเป็นจำนวนมาก แต่ผู้วิจัยเลือกทบทวนวรรณกรรมที่ศึกษาการแปรของภาษาที่สัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมในเรื่อง “อายุ” เพื่อจะได้นำวิธีวิเคราะห์และแนวคิดต่างๆ มาใช้เป็นแนวในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้วิจัยทำในครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี ยกตัวอย่างเช่น การศึกษาของ Labov (1972) อรุณี อรุณเรือง (2533) ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง (2537) ศุภฤกษ์ หอมแก้ว (2540) ศิริรัตน์ ชูพันธ์ (2547)

Labov (1972) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียงสระ /ay/ และ /aw/ ของชุมชนที่อยู่ใน หมู่เกาะมาร์แชลล์ วินยาร์ด รัฐแมสซาชูเซต โดยศึกษาการแปรของเสียงสระประสม /ay/ เช่น ในคำว่า *right, sight, fight* และเสียง /aw/ เช่น ในคำว่า *loud, about, doubt* ที่กลายเป็นสระกลาง (vowel centralization) คือ ออกเสียงเป็น /ɛɪ/ และ /ɔɪ/ หรือ /əɪ/ และ /oɪ/ การเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์เป็น คำๆ การอ่าน และการตั้งคำถามเกี่ยวกับสังคม ลาบอฟพบว่า ลักษณะการเปล่งเสียงสระมีแนวโน้มเข้าสู่ลักษณะกลางในการออกเสียงสระ /ay/ และ /aw/ พบมากในกลุ่มผู้พูดระดับอายุ

30-45 ปี ส่วนในกลุ่มผู้พูดระดับอายุต่ำกว่า 30 ปี และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุสูงกว่า 60 ปี มีลักษณะการเปล่งเสียงดังกล่าวน้อยลงเท่ากัน

งานวิจัยของ อรุณี อรุณเรือง (2533) เป็นงานที่ศึกษาการแปรของวรรณยุกต์โท เช่นคำว่า “บ้าน” “ท่าน” เพื่อดูว่าวรรณยุกต์โทของผู้พูดภาษาไทยกรุงเทพฯ มีการแปรตามอายุหรือไม่ โดยเก็บข้อมูลจากอาจารย์ในคณะอักษรศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งแบ่งอาจารย์ออกเป็น 2 ระดับอายุ คือ อายุ 35-40 ปี และ 55-60 ปี และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุ 15-20 ปี รวมผู้บอกภาษาจำนวนทั้งหมด 30 คน ผลการวิจัยพบว่า วรรณยุกต์โทในภาษาไทยกรุงเทพฯ มี 5 รูปแปร คือ รูปแปรวรรณยุกต์กลาง-ตก, สูง-ตก, กลาง-ขึ้น-กลาง, กลาง-ขึ้น-ตก และกลางระดับ-ตกข้างท้าย และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในการใช้รูปแปรของวรรณยุกต์โทต่างๆ กับตัวแปรอายุ พบว่า อายุ 55-60 ปี และอายุ 35-40 ปี ใช้รูปแปร วรรณยุกต์กลาง-ตก มากที่สุด ส่วนอายุ 15-20 ปี ใช้รูปแปรวรรณยุกต์ กลาง-ขึ้น-กลาง มากที่สุด

สำหรับงานวิจัยเรื่องการแปรของเสียง (h) ในภาษาถิ่นสงขลา เขตชุมชนเมือง ตามปัจจัยทางสังคม ของ ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรง (2537) และ การศึกษาเรื่องการแปร (e) ในภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราชตามตัวแปรอายุและทัศนคติต่อภาษา ของ ศุภฤกษ์ หอมแก้ว (2540) ก็ใช้วิธีวิเคราะห์แบบเดียวกับงานของอรุณี อรุณเรือง (2533) โดยงานของปาลีรัฐ ทรัพย์ปรง (2536) ศึกษาการแปรของเสียง (h) เช่นในคำว่า “งาน” [haan5] ในภาษาถิ่นสงขลา ผลการวิเคราะห์พบว่า เสียง (h) มี 3 รูปแปร คือ [h̄] [h] และ [ŋ] โดยรูปแปร [ŋ] ที่เป็นรูปแปรใหม่ที่มาจากภาษาไทยมาตรฐานนั้นปรากฏมากที่สุด

งานของศุภฤกษ์ หอมแก้ว (2540) ที่ศึกษาการแปร (e) เช่นในคำว่า “เม่น” [men44] “เต็น” [ten44] ในภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราช ผลการวิเคราะห์พบว่า (e) มี 3 รูปแปร คือ รูปแปรใหม่ [e] รูปแปรกึ่งกลาง [ɛ̃] รูปแปรดั้งเดิม [ɛ] รูปแปรที่ผู้บอกภาษานิยมใช้มากที่สุด คือ [ɛ] รองลงมาคือ [ɛ̃] และรูปแปรที่นิยมใช้น้อยที่สุด คือ รูปแปร [e] และเมื่อพิจารณาตัวแปรอายุ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คืออายุ 11-20 ปี อายุ 21-30 ปี อายุ 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป กับการใช้รูปแปรต่างๆ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการใช้รูปแปรต่างๆ ซึ่งผลการวิเคราะห์การใช้รูปแปรของเสียง (h) พบว่าผู้พูดอายุ 11-20 ปี มีแนวโน้มการใช้รูปแปรใหม่คือ [ŋ] เพิ่มขึ้น ในขณะที่ผู้พูดอายุ 41 ปีขึ้นไป ใช้รูปแปรดั้งเดิม และผลการวิเคราะห์การใช้รูปแปรของ (e) พบว่า ยังคงใช้รูปแปรดั้งเดิมมากกว่ารูปแปรอื่นๆ อย่างชัดเจน แต่จะมีแนวโน้มที่จะใช้ลดลงเมื่อผู้บอกภาษามีอายุน้อยลง และยังพบว่าไม่นิยมใช้รูปแปรรูปใหม่ ทั้งนี้ยังพบว่า ทุกกลุ่มอายุแนวโน้มที่จะใช้รูปแปรกึ่งกลางมากขึ้นอีกด้วย

ส่วนงานวิจัยเรื่อง การแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นเกาะสมุยตามถิ่นที่อยู่และอายุของผู้พูดของ ศิริรัตน์ ชูพันธ์ (2547) เก็บข้อมูลโดยใช้หน่วยพรรค 200 หน่วยพรรคในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาจำนวน 140 คน และศิริรัตน์ ชูพันธ์ ยังแบ่งผู้บอกภาษาออกเป็น 2 กลุ่มอายุ คือ อายุ 10-20 ปี

และ อายุ 60-70 ปี ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีการแปรทางด้านคำศัพท์ ยกตัวอย่างเช่น หน่วยอรรถ “กระถิน” ผู้บอกภาษาใช้คำว่า “ตอเทศ” ในภาษาไทยถิ่นตะวันตก ใช้คำว่า “ตอเบา” ในภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก และใช้คำว่า “กระถิน” ในภาษาไทยมาตรฐาน หน่วยอรรถคำว่า “ปัจจุบัน” ผู้บอกภาษาใช้คำว่า “อยู่ตรง” ในภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตก ใช้คำว่า “เทียมอยู่” ในภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก และใช้คำว่า “ปัจจุบัน” ในภาษาไทยมาตรฐาน เป็นต้น นอกจากนี้ ศิริรัตน์ ชูพันธ์ยังพบว่า ผู้พูดทั้ง 2 รุ่นอายุ มีการใช้ทั้งคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตกมากกว่าภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก สำหรับผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อยใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตก ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก และภาษาไทยถิ่นใต้ทั่วไป น้อยกว่า ผู้บอกภาษารุ่นอายุมาก และผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อย ยังมีการใช้คำศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานสูงกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุมากอย่างชัดเจน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01

2.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาส่วย (กวย-กวย)

2.5.1 กลุ่มชาติพันธุ์ส่วย (กวย-กวย)

วีระ สุตสังข์ (2545) กล่าวถึง กลุ่มชาติพันธุ์ “กวย” หรือ “กวย” ว่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน คนกลุ่มนี้เรียกตนเองว่า “กวย” หรือ “กวย” แตกต่างกันไปตามลักษณะการออกเสียงของแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้ชาว “กวย” หรือ “กวย” ยังมีอีกชื่อหนึ่ง นั่นคือ “ซา” ซึ่งเป็นชนพื้นเมืองเดิมที่ถูกปกครองโดยอาณาจักรฟูนัน และชาวข่ายังมีส่วนช่วยสร้างอาณาจักรฟูนันด้วย เพราะมีหลักฐานยืนยันว่า ชาวข่าเป็นชนชาติหนึ่งในอาณาจักรฟูนันตอนล่างของแม่น้ำโขงหรือตอนบนของขอม

คำว่า “ซา” เป็นคำที่กร่อนมาจากคำว่า ซ้ำซา ของภาษาลาวซึ่งตรงกับคำว่า ซ้ำซ่า ในภาษาไทย ชาวกวย-กวยส่วนหนึ่งทนสภาพบีบบังคับทางใจไม่ได้ จึงหนีข้ามลำน้ำโขงเข้ามาอยู่อาศัยตามบริเวณป่าดงดิบของอีสานตอนใต้ในประเทศไทยในปัจจุบัน นอกจากนี้ในพงศาวดารโยนกยังปรากฏหลักฐานที่ขณะทูตจีนไปพบชาวส่วยในอาณาจักรฟูนัน และหากยืนยันว่าอาณาเขตของอาณาจักรฟูนันครอบคลุมบริเวณลุ่มแม่น้ำมูล และตอนใต้ของแม่น้ำโขง ก็น่าเชื่อว่า ชาวส่วย เป็นชนชาติดั้งเดิมที่อาศัยปะปนอยู่กับชาวขอมในดินแดนบริเวณนี้มาตั้งแต่ พ.ศ. 788 และสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม สำหรับคำว่า “กวย” หรือ “กวย” นั้นพบว่า ต่างก็มีความหมายว่า “คน” ทั้งสิ้น คำว่า “ส่วย” นั้นเป็นคำที่คนไทยใช้เรียกคนกวยหรือกวยในปัจจุบัน เมื่อคน “กวย” หรือ “กวย” คุยกับคนไทยมักจะใช้คำว่า “ส่วย” แทนตัวเองเสมอ เพื่อที่จะย้าให้คนไทยรู้ว่า ตัวเองนั้นพูดภาษาส่วย และเป็นคนส่วย

เหตุที่ได้ชื่อว่า “ส่วย” นั้น จิตร ภูมิศักดิ์ (2519) สันนิษฐานว่าน่าจะมาจาก “ไพร่ส่วย” ซึ่งเป็นระบบการเกณฑ์แรงงานของไทยโดยผู้ใดไม่สามารถมาทำงานหรือเสียเงินให้กับทางการได้

ก็จะถูกกำหนดให้ส่งเป็นสิ่งของแทน ระบบนี้มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ในสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้ระบบนี้มาใช้จริงจังกับชนพื้นเมืองที่ได้รับการเรียกขานว่า “เขมรป่าดง” ซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณภาคอีสานตอนใต้ ไปจนถึงแขวงอัตตะปือ ของ สปป.ลาว โดยชนพื้นเมืองเหล่านี้ต้องส่งของป่าที่เรียกว่า “ส่งส่วย” ให้กับราชการตามอัตราที่กำหนด ต่อมาในรัชกาลที่ 4 การหาของป่าเป็นไปด้วยความยากลำบาก ไม่มีสิ่งของที่จะส่งส่วย จึงเอาตัวคนมาส่งเพื่อให้ทำงานทดแทน เรียกว่า การส่ง “ส่วยคน” ดังนั้นคนที่มาเพื่อทำงานทดแทนเหล่านี้จึงถูกเรียกว่า “คนส่วย”

นอกจากนี้ วรรณาทิยามี (2537) และสมทรง บุรุษพัฒน์ (2538) ได้กล่าวถึง “ส่วย” ว่าเป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดทางตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยหรือที่เรียกกันว่า อีสานใต้ ซึ่งได้แก่ จังหวัด บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี อย่างไรก็ตามท้องถิ่นดั้งเดิมของชาวส่วยอยู่ในแขวงอัตตะปือ แสนแป จำปาศักดิ์ และสาร์วันในตอนใต้ของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว บริเวณภาคเหนือ และภาคกลางของประเทศกัมพูชา และค่อยๆ อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยตอนล่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199 – 2231) โดยเข้ามาในจังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดแรก และมีการอพยพครั้งใหญ่เข้ามาในจังหวัดสุรินทร์และศรีสะเกษอีกในยุคปลายของกรุงศรีอยุธยาไปจนถึงสมัยกรุงธนบุรี (พ.ศ. 2245 – 2326)

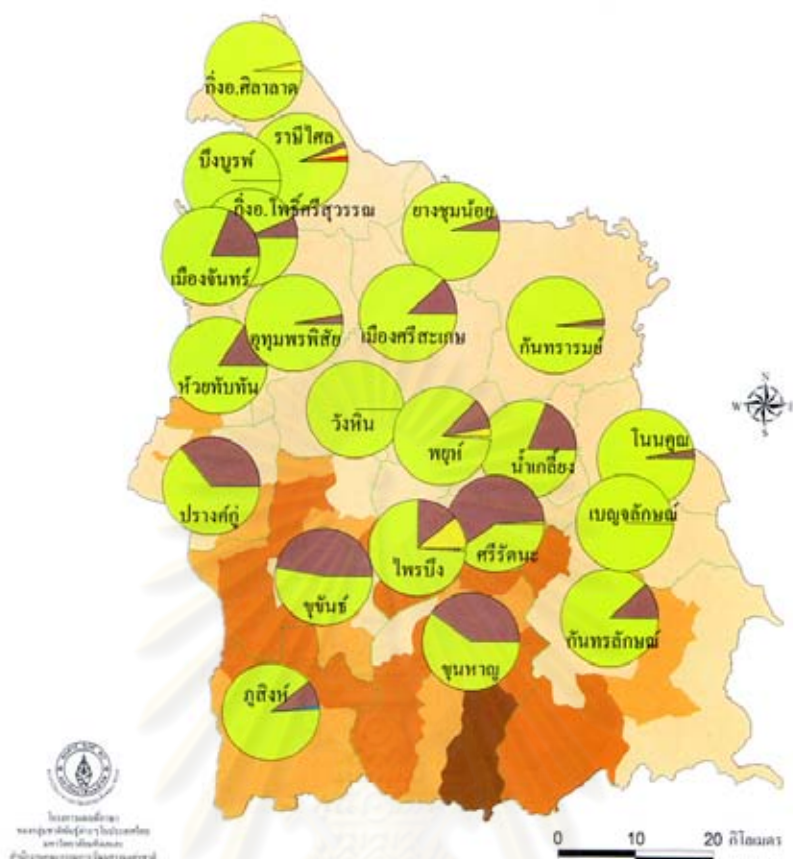
สำหรับดินแดนของส่วยในประเทศไทยนั้น สันนิษฐานว่าตอนแรกพวกส่วยอาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ป่าดงระหว่างแม่น้ำมูลกับเทือกเขาแดงรีก จะมีบ้างเป็นบางส่วนที่อยู่เหนือแม่น้ำมูลขึ้นไป ในปัจจุบันบริเวณที่อยู่อาศัยของชาวส่วย (กวย-กวย) คือ พื้นที่ในจังหวัด บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ โดยจังหวัดที่มีชาวส่วยอยู่หนาแน่นที่สุด คือ จังหวัดศรีสะเกษ และสุรินทร์ ดังภาพที่ 1 ถึงภาพที่ 5 ซึ่งแสดงถึงพื้นที่ที่มีชาวส่วยอาศัยอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

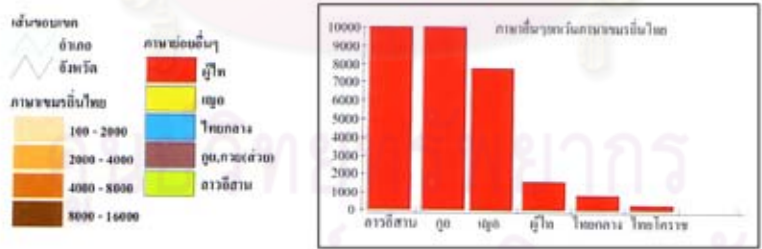
ภาพที่ 1 แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ส่วย (กูย-กวย) ในประเทศกัมพูชา ประเทศลาว และประเทศไทย จาก สารานุกรม บริทานิกา (Encyclopedia Britannica, 2010)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

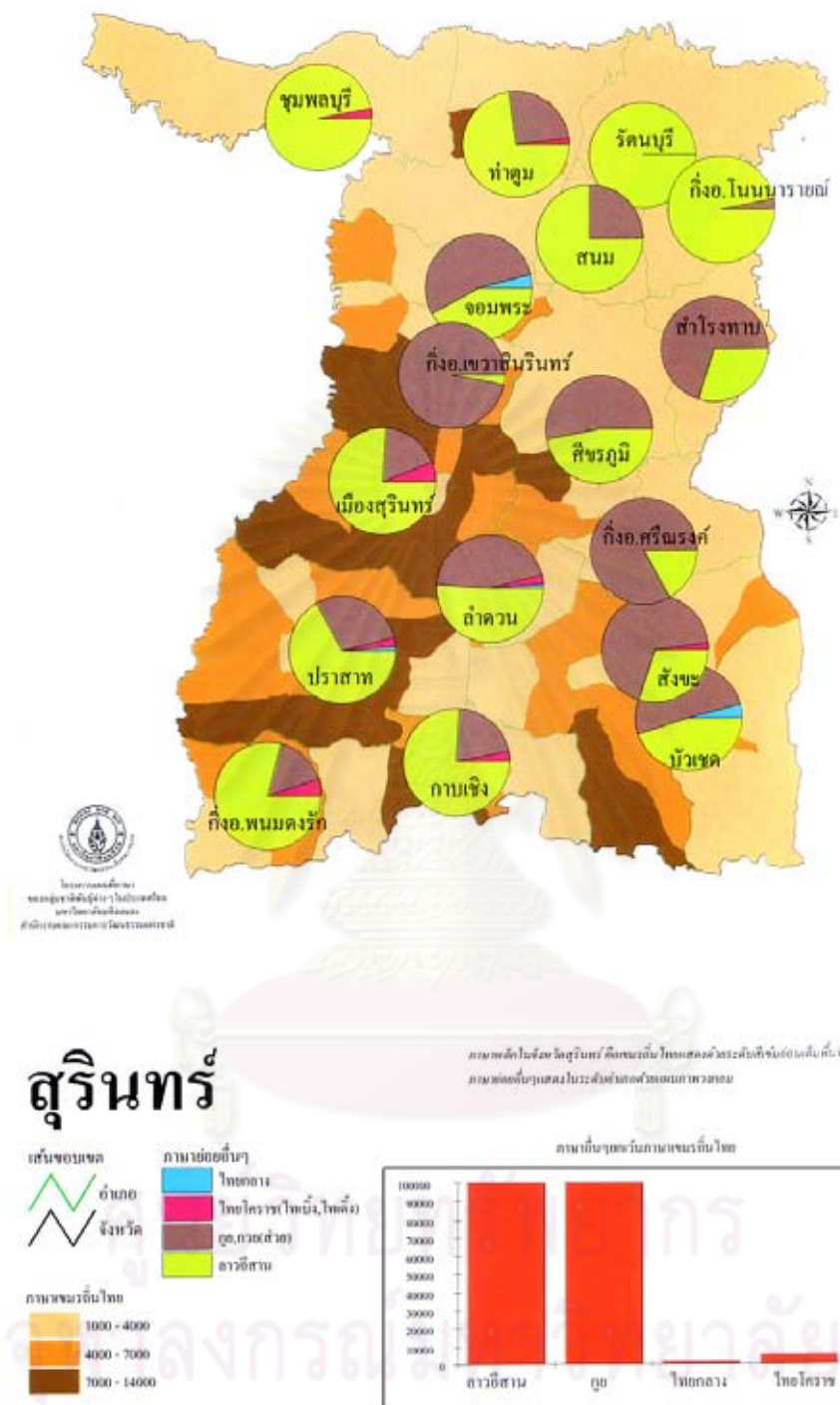

ศรีสะเกษ

แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานของชุมชนชนพื้นเมืองในจังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 3 แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ส่วย (กูย-กวย) ในจังหวัดศรีสะเกษ จาก สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ (2547)

ภาพที่ 4 แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ส่วย (กูย-กาย) ในจังหวัดสุรินทร์ จาก สวีไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ (2547)

ชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวส่วย (กวย-กวย)

สมทรง บุรุษพัฒนา กล่าวว่า คนส่วย (กวย-กวย) ดั้งเดิมมีรูปร่างลักษณะคล้ายคลึงกับพวกเซม้งหรือเงาะ กล่าวคือ ชาวส่วย (กวย-กวย) ดั้งเดิมจะมีผมหยิกหยอย คด จมูกแบน ริมฝีปากกว้าง ผิวดำ แต่เมื่อมีการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ทำให้ชาวส่วย (กวย-กวย) มีรูปร่างสูงใหญ่ ใหญ่กว่า เป็นเหลี่ยม ในปัจจุบันจะพบว่ารูปร่างลักษณะของชาวส่วย (กวย-กวย) จะเหมือนชาวชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำหรับที่อยู่อาศัยของชาวส่วยนั้น แต่เดิมมักจะสร้างบ้านแบบยกใต้ถุนสูง เพื่อไว้ควายจะได้เข้าไปอยู่ได้ พื้นบ้านเป็นไม้กระดาน หลังคามุงด้วยสังกะสีหรือกระเบื้อง ใกล้อๆ ตัวบ้าน จะมีช่องซ้าซึ่งมีลักษณะเหมือนบ้านเล็กๆ บางบ้านจะมีหิ้งบูชาบรรพบุรุษอยู่ในบ้าน หรือสร้างศาลไว้ใกล้อบ้าน นอกจากนี้ชาวส่วย (กวย-กวย) ส่วนใหญ่ยังอาศัยปะปนอยู่ในชุมชนชาวเขมรและชาวลาว ชาวส่วยเหล่านี้มีวิถีชีวิตเหมือนชาวไทยอีสานทั่วไป

อาชีพหลักของคนส่วยคือการทำนาในฤดูฝน และเมื่อทำนาเสร็จ หากยังมีน้ำเหลือพอที่จะทำการเกษตร บางบ้านก็จะปลูก พริก แตงโม ถั่ว ข้าวโพด ไร่ขายเล็กๆ น้อยๆ เพื่อให้มีรายได้เสริมมาจุนเจือครอบครัว บางบ้านที่มีฐานะดีก็จะเปิดร้านขายของชำเล็กๆ ภายในหมู่บ้านของตนเอง แต่ถ้าหากปีใดฝนแล้ง ชาวส่วยก็จะออกไปรับจ้างทำงานในต่างอำเภอหรือต่างจังหวัด คนหนุ่มสาวมักจะอพยพเข้ามาหางานทำในเมืองใหญ่ๆ

การแต่งกายของชาวส่วยนั้น มีการแต่งกายแบบชาวอีสานทั่วๆ ไป ผู้หญิงสูงอายุจะนุ่งผ้าซิ่นและเสื่อคอกระเช้า ส่วนผู้หญิงวัยกลางคน วัยรุ่น และวัยเด็กก็จะใส่เสื้อผ้าที่หาซื้อได้จากตลาด ซึ่งส่วนใหญ่จะแต่งตัวตามสมัยนิยม สำหรับผู้ชายวัยสูงอายุจะใส่กางเกงและมีผ้าขาวม้าคาดพุงหรือพาดไหล่ ผู้ชายวัยกลางคน วัยรุ่น และวัยเด็ก จะใส่เสื้อผ้าที่หาซื้อได้จากตลาด ซึ่งส่วนใหญ่จะแต่งตัวตามสมัยนิยมเช่นกัน

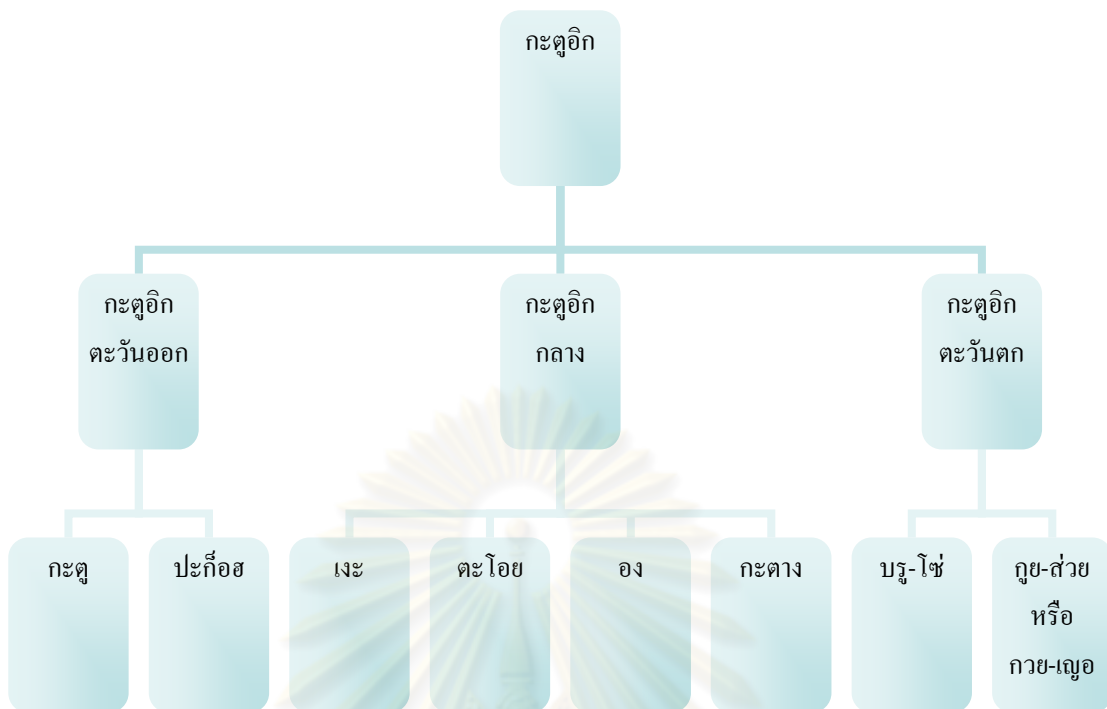
ความเชื่อทางศาสนาของชาวส่วยมีลักษณะผสมผสานระหว่างศาสนาพุทธและการนับถือผี ภายในชุมชนชาวส่วยจะมีทั้งวัดและศาลผีประจำหมู่บ้าน ชาวส่วยบูชาผีบรรพบุรุษ บนบ้านจะมีหิ้งบูชาผีบรรพบุรุษ มีรูปเทียนและกรวยที่เย็บจากใบตอง บางบ้านก็จะสร้างเป็นศาลผีบรรพบุรุษไว้ใกล้อกับศาลเจ้าที่ บ้านที่ไม่มีหิ้งหรือศาลก็อาจจะไปไหว้ผีบรรพบุรุษที่หิ้งหรือศาลของญาติพี่น้อง บ้านส่วนใหญ่จะมีห้องบูชาพระพุทธรูปไว้ในบ้านและจะสร้างศาลผีบรรพบุรุษไว้ใกล้อบ้าน การเซ่นผีบรรพบุรุษจะกระทำอย่างน้อยปีละครั้ง

2.5.2 ความรู้เกี่ยวกับภาษาส่วย (กวย-กวย)

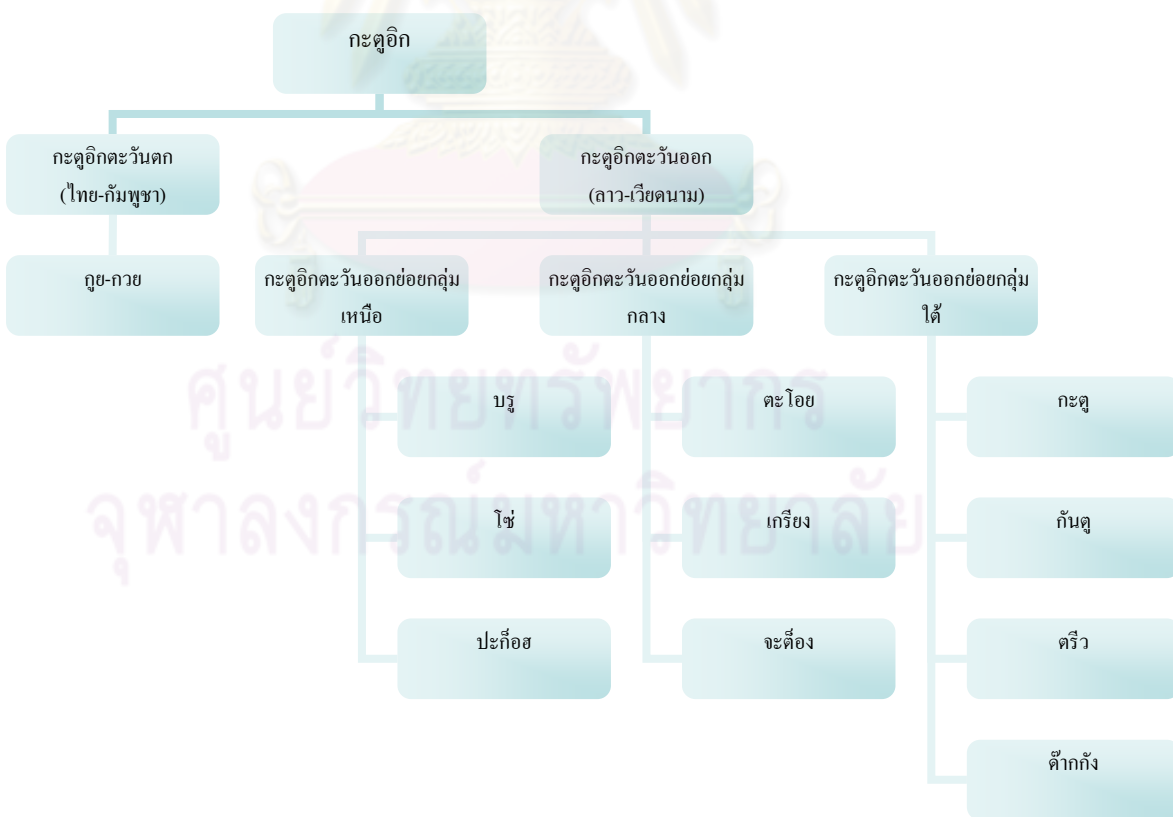
นักภาษาศาสตร์ เช่น โทมัส และ เฮดลีย์ (Thomas and Headley, 1970 อ้างถึงใน ปรีชา สุขเกษม 2546) ดิฟฟลือธ (Diffloth, 1974) และ ชีระพันธ์ ล. ทองคำ (2544) จัดให้ภาษาส่วยอยู่ในกลุ่มที่ตนเองเรียกว่า กวย-กวย ซึ่งอยู่ในสาขากะตูกอิก ตระกูล มอญ-เขมร ในตระกูลใหญ่ ออสโตรเอเชียติก โดยนักภาษาศาสตร์เหล่านี้ มีแนวคิดในการจำแนกภาษาย่อยของสาขากะตูกอิกที่ คล้ายคลึงและแตกต่างกัน โดย โทมัสและ เฮดลีย์จัดให้ภาษากวย และภาษากวย อยู่ในกลุ่มกะตูกอิกเหนือ สาขาย่อยกะตูกอิกของตระกูลภาษาตระกูลมอญ-เขมร แต่ เค็นเนธ สมิธ (Kenneth D. Smith, 1981 อ้างถึงในปรีชา สุขเกษม 2546) ดิฟฟลือธ (Diffloth, 1974) และ ชีระพันธ์ ล. ทองคำ (2544) จัดแบ่งให้ภาษากวย และกวย อยู่ในสาขากะตูกอิกตะวันตก ดังแผนภูมิการจัดแบ่งภาษาในสาขา กะตูกอิก ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 6 แผนภูมิการจัดแบ่งภาษาในสาขากะตูกอิก ดัดแปลงจาก สมิธ (Smith, 1981)

ภาพที่ 7 แผนภูมิการจัดแบ่งภาษาในสาขากะตู่อก ดัดแปลงจาก ดิฟฟลือธ (Diffloth,1974)

ภาพที่ 8 แผนภูมิการจัดแบ่งภาษาในสาขากะตู่อก ดัดแปลงจาก ธีระพันธ์ ล. ทองคำ (2544)

นอกจากนี้ ยังมีนักภาษาศาสตร์อีกหลายท่านที่ได้ศึกษาภาษาส่วยในประเทศไทยในแง่มุมอื่นๆ ดังเช่น วรรณา เทียนมี (2537) เป็นการสำรวจบริเวณที่ชาวภูอาศ้อยู่ซึ่งครอบคลุมจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 จังหวัด คือจังหวัดอุบลราชธานี สุรินทร์ ศรีสะเกษ และ บุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจว่ามีผู้พูดภาษาส่วยในประเทศจำนวนเท่าใดและกระจายกันอยู่ตามหมู่บ้านใดบ้าง และเพื่อสำรวจว่าภาษาส่วยที่ใช้ในประเทศไทยแตกต่างกันหรือไม่ สามารถจัดได้เป็นกี่กลุ่มย่อย ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า จำนวนประชากรส่วยที่ประมาณการได้ทั้งสิ้น 273,570 คน กระจายอยู่ใน 4 จังหวัดทางอีสานใต้ คือ อุบลราชธานี 6916 คน ศรีสะเกษ 105852 คน สุรินทร์ 119506 คน และบุรีรัมย์ 41296 คน จำนวนประชากรส่วยที่ประมาณการได้ดังกล่าวเป็นตัวเลขประมาณการค่อนข้างต่ำ เพราะคิดเฉพาะหมู่บ้านส่วยเท่านั้น ไม่ได้คิดหมู่บ้านผสม และเวลาคิดจำนวนหมู่บ้านส่วยก็คิดเพียงแค่ 80% เท่านั้น

ในเรื่องการจัดกลุ่มภาษาส่วย จากลักษณะความสัมพันธ์กันของชุดเสียงสระที่แตกต่างกัน 2 ชุดในภาษาถิ่นต่างๆ และความแตกต่างดังกล่าวเกิดเป็นปฏิภาคกัน ทำให้สามารถแบ่งภาษาส่วยออกเป็น 2 ถิ่นใหญ่ๆ คือ

1. ภาษาถิ่นกวย หรือที่เรียกว่า กวย-กวย
2. ภาษาถิ่นกวย หรือที่เรียกว่า กวย-กวย

การเป็นปฏิภาคกันของชุดเสียงสระในภาษาถิ่นกวย-กวย กับ ถิ่นกวย-กวยนั้นจะแตกต่างกันตรงชุดเสียงสระ ดังต่อไปนี้

เสียงสระ u: กับ ua เช่น

	ถิ่นกวย-กวย	ถิ่นกวย-กวย
“หนึ่ง”	mu:j	muaj
“อยู่”	ku:	kua
“คน”	ku:j	kuaj

เสียงสระ ua กับ a: เช่น

	ถิ่นกวย-กวย	ถิ่นกวย-กวย
“คุณ”	muaj	mu:ŋ
“อ่อน”	ŋuam	ŋa:m
“ไม้”	?aluaŋ	?alɑ:ŋ

เสียงสระ ia กับ a: เช่น

	ถิ่นกูย-กูย	ถิ่นกูย-กาย
“สอง”	bia	ba:
“น้ำ”	dia?	da:?
“ฝน”	mja	ma:

เสียงสระ i: กับ ia เช่น

	ถิ่นกูย-กูย	ถิ่นกูย-กาย	
“ดอกไม้”	pir	piar	
“เห็ด”	tri:	tria	
“ไป”	ci:	cia	เป็นต้น

Van Der Haak และ Woykos (1990) ศึกษาภาษากูยที่บ้านบึง อำเภอรามบุรี จังหวัดศรีสะเกษ และตำบองทาบ จังหวัดสุรินทร์

จากการสำรวจพบว่า ภาษาส่วยแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ภาษากูย และ ภาษากาย โดยใช้หลักเกณฑ์ทางระบบเสียงในการตัดสิน อันที่จริงสามารถที่จะแบ่งกลุ่มย่อยลงไปได้อีก เนื่องจากรายการคำที่ใช้ทดสอบยังมีน้อยเกินไปทำให้แบ่งกลุ่มได้ไม่ชัดเจน

นอกจากนี้ยังพบว่ามีคนส่วย (กูย) กลุ่มเล็กๆ อีก 3 กลุ่มที่พูดแตกต่างไปจากคนส่วยส่วนใหญ่ ภาษากูย 3 กลุ่มดังกล่าวนี้ได้แก่

1. kui nhə พูดกันในกลุ่มบ้าน 10 หมู่บ้านในอำเภอสรีสะเกษ 5 หมู่บ้านในอำเภอไพรบึง และ 4 หมู่บ้านในอำเภอรามบุรี มีประชากรรวมประมาณ 8000 คน

2. kui nthaw / kui m'ai พูดใน 5 หมู่บ้านในอำเภอรามบุรี 9 หมู่บ้านในบริเวณใกล้เคียงเขตอำเภออุทุมพรพิสัย หมู่บ้านเหล่านี้ชาวกูยจะอาศัยรวมอยู่กับชาวลาว

3. kui prw:jai พูดใน 5 หมู่บ้านของตำบลปรือใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย

รายการคำศัพท์ที่ Van Der Haak และ Woykos ใช้ทดสอบทำให้เห็นความแตกต่างในเรื่องระบบเสียงและในระบบคำของกลุ่มภาษาส่วยย่อย 3 กลุ่มดังกล่าวข้างต้นและภาษาส่วยถิ่นอื่นๆ นอกจากนี้ข้อมูลจากรายการคำของ พอล เลวี (Paul Levy, 1943) ทำให้คิดว่าภาษาส่วยถิ่น prw:jai เป็นตัวแทนของกลุ่มส่วยที่อพยพมาจากบริเวณมณฑลไพร ประเทศเขมร ซึ่งเคยเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดสตูลตรัง ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของกำแพงเพชรและกำแพงสวาย

นักภาษาศาสตร์บางคนได้แบ่งกลุ่มย่อยของภาษากูยโดยใช้คำศัพท์เป็นเกณฑ์ เช่น Seidenfaden (1952) (อ้างถึงใน Van Der Haak และ Woykos 1990 : 110) ได้แบ่งภาษากูยในประเทศไทยออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่คือ

1. กุยไม (kui m' ai)
2. กุย – อิมลอ (kui m' lõ)
3. กุยเยอ (kui yõ)
4. กุยอิมลัว (kui m' loa)

Van Der Haak และ Woykos (1990) ตั้งข้อสังเกตว่า Seidenfaden คงจะแบ่งตามคำว่า “อะไร” เพราะชื่อของ 4 กลุ่มนั้นมีความหมายว่า “อะไร” นอกจากนี้ Seidenfaden ยังแบ่งกลุ่มตามความรู้สึกรักของเจ้าของภาษาว่าเขาคิดว่าตนเองเป็นกลุ่มใด

Johnston (1976) (อ้างถึงใน สมทรง นุรุษพัฒน์ 2537 : 17) ได้แบ่งภาษาส่วยในประเทศไทยออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ

1. กุย-กุย (kuy-kuy) ชาวกูยกลุ่มนี้จะออกเสียงคำว่า “อะไร” ว่า na: นอ
 2. กุย – อิมลอ (kuy-mla:) ชาวกูยกลุ่มนี้จะออกเสียงคำว่า “อะไร” ว่า mla: อิมลอ และกลุ่มอื่นๆ จะใช้คำว่า mloa? อิม – ลัวะห์
- กุยทั้ง 2 ถิ่นใหญ่ของ Johnston นั้นสามารถฟังเข้าใจซึ่งกันและกันได้

2.5.3 ลักษณะของภาษาส่วย (กุย-กวย)

ประเสริฐ ศรีวิเศษ (2521) และ ปรีชา สุขเกษม (2546) ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาส่วย (กุย-กวย) เป็นภาษาที่ในระบบเสียงไม่มีวรรณยุกต์ แต่มีลักษณะน้ำเสียง (register) โดยมีความแตกต่างของพยางค์ 2 ประเภท คือ พยางค์ที่มีเสียงสระก้องธรรมดา (normal voice) และพยางค์ที่มีเสียงสระก้อง – มีลม (breathy voice) พยางค์ประเภทนี้จะมีคุณสมบัติน้ำเสียง (phonation type) แบบต่ำทุ้ม และมีระดับเสียงค่อนข้างต่ำ ความแตกต่างของลักษณะน้ำเสียงในพยางค์ยังคงมีความสำคัญในภาษาส่วย (กุย-กวย) เพราะทำให้ความหมายของคำแตกต่างกัน

2.5.3.1 ระบบเสียงภาษากูย

ต่อไปนี้เป็นระบบเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และลักษณะน้ำเสียงในภาษากูย ซึ่งปรับจากพจนานุกรมของประเสริฐ ศรีวิเศษ (2521) คุรายละเอียดในตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2

ตารางที่ 1 หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทย

ตำแหน่งของฐานกรณ์ (Place of articulation) ลักษณะของฐานกรณ์ (Manner of articulation)		ริมฝีปาก (Labial)	ปุ่มเหงือก (Alveolar)	เพดานแข็ง (Palatal)	เพดานอ่อน (Velar)	เส้นเสียง (Glottal)
กัก (Stop)	ไม่ก้อง (Voiceless)	p	t	c	k	ʔ
		ph	th	ch	kh	
	ก้อง (Voice)	b	d			
นาสิก (Nasal)	ก้อง (Voice)	m	n	ɲ	ŋ	
เสียดแทรก (Fricative)	ไม่ก้อง (Voiceless)		s			h
เหลว (Liquid)	ร้ว (Trill)		r			
	ข้างลิ้น (Lateral)		l			
เลื่อน (Glide)	ก้อง (Voice)	w		j		

ภาษาไทย มีหน่วยเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง ซึ่งสามารถปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะต้นได้
ทุกหน่วยเสียง ได้แก่ /p/ /t/ /c/ /k/ /ʔ/ /ph/ /th/ /ch/ /kh/ /b/ /d/ /m/ /n/ /ɲ/ /ŋ/ /s/ /h/ /w/ /r/ /l/
และ /j/

หน่วยเสียงพยัญชนะบางหน่วยปรากฏรวมกันเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำ 12 เสียง ได้แก่
/pr/ /tr/ /kr/ /pl/ /kl/ /phr/ /thr/ /khr/ /phl/ /khl/ /br/ /bl/

มีพยัญชนะเพียง 14 หน่วยเสียงที่สามารถปรากฏเป็นพยัญชนะท้าย ได้แก่ /p/ /t/ /c/ /k/ /ʔ/
/m/ /n/ /ɲ/ /ŋ/ /h/ /w/ /r/ /l/ และ /j/

ตารางที่ 2 หน่วยเสียงสระในภาษาไทย

	ปากไม่ห่อ (Unrounded)		ปากห่อ (Rounded)
	หน้า (Front)	กลาง (Central)	หลัง (Back)
สูง (Close)	i i:	ɯ ɯ:	u u:
กึ่งสูง (Half close)	e e:	ɤ ɤ:	o o:
กึ่งต่ำ (Half open)	æ æ:	ʌ ʌ:	ɔ ɔ:
ต่ำ (Open)	a a:		ɑ ɑ:

นอกจากนี้ในระบบสระของภาษากวย ยังมีหน่วยเสียงสระประสม 3 หน่วยเสียง คือ /ia/, /ua/ และ /ua/

ลักษณะน้ำเสียงในภาษากวย

ลักษณะของน้ำเสียงในภาษากวย มีทั้งหมด 2 ประเภท ได้แก่

1. ลักษณะน้ำเสียงก้องธรรมดา เช่น คำว่า ku: ‘อยู่’ bia ‘สอง’ และ ci: ‘ไป’
2. ลักษณะน้ำเสียงก้อง-มีลม เช่น คำว่า muan ‘คุณ’ ramj: ‘ขมื่น’ และ bat ‘หญ้า’ เป็นต้น

2.5.3.2 ระบบเสียงภาษากวย

ต่อไปเป็นระบบเสียงพยัญชนะ สระ และลักษณะน้ำเสียงในภาษากวย ปรับจากงานวิจัยของปรีชา สุขเกษม (2546) กระจายละเอียดในตารางที่ 3 และตารางที่ 4

ตารางที่ 3 หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษากวย

ตำแหน่งของฐานกรณ์ (Place of articulation) ลักษณะของฐานกรณ์ (Manner of articulation)		ริมฝีปาก (Labial)	ปุ่มเหงือก (Alveolar)	เพดานแข็ง (Palatal)	เพดานอ่อน (Velar)	เส้นเสียง (Glottal)
		กัก (Stop)	ไม่ก้อง (Voiceless)			
ไม่พ่นลม (Unaspirated)	p		t	c	k	ʔ
	พ่นลม (Aspirated)	ph	th	ch	kh	
	ก้อง (Voice)	b	d			
นาสิก (Nasal)	ก้อง (Voice)	m	n	ɲ	ŋ	
เสียดแทรก (Fricative)	ไม่ก้อง (Voiceless)		s			h
เหลว (Liquids)	ร้ว (Trill)		r			
	ข้างลิ้น (Lateral)		l			
เลื่อน (Glides)	ก้อง (Voice)	w		j		

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษากาย 21 เสียงเป็นพยัญชนะต้นได้ทั้งหมด แต่เป็นพยัญชนะท้ายได้เพียง 14 เสียง เหมือนดังเช่นในระบบเสียงภาษาญ

ตารางที่ 4 หน่วยเสียงสระในภาษากาย

	ปากไม่ห่อ (Unrounded)		ปากห่อ (Rounded)
	หน้า (Front)	กลาง (Central)	หลัง (Back)
สูง (Close)	i i:	ɯ ɯ:	u u:
กึ่งสูง (Half close)	e e:	ɤ ɤ:	o o:
กึ่งต่ำ (Half open)	ɛ ɛ:	ʌ ʌ:	ɔ ɔ:
ต่ำ (Open)	æ æ:	a a:	ɑ ɑ:

ระบบสระของภาษากาย ยังมีหน่วยเสียงสระประสม 3 หน่วยเสียง คือ /ia /, /ua / และ /wa /

ลักษณะน้ำเสียงของภาษากาย

ลักษณะของน้ำเสียงในภาษากาย มีทั้งหมด 2 ประเภท ได้แก่

1. ลักษณะน้ำเสียงก้องธรรมดา เช่น คำว่า kua ‘อยู่’ ba: ‘สอง’ และ cia ‘ไป’
2. ลักษณะน้ำเสียงก้อง-มีลม เช่น คำว่า mɔ:ŋ ‘คุณ’ ramjɔt ‘ขมื่น’ และ bɔt ‘หญ้า’ เป็นต้น

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น สรุปได้ว่า งานส่วนใหญ่ศึกษาระบบเสียง ซึ่งมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่องานวิจัยในด้านการจำแนกว่าหมู่บ้านใดเป็นญ หรือกวย และมีระบบเสียงอย่างไร อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยไม่พบผลงานที่ศึกษาระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (ญ-กวย) เลย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (ญ-กวย) นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางการวิเคราะห์ที่มีความเหมาะสมกับงานวิจัยนี้คือ วิเคราะห์องค์ประกอบ เนื่องจากจะทำให้เห็นความแตกต่างทางความหมายและระบบของคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยได้อย่างชัดเจน

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอวิธีดำเนินงานวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การเก็บข้อมูลคำเรียกญาติภาษาส่วย (กูย-กวย) และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกญาติภาษาส่วย (กูย-กวย) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการเก็บข้อมูลออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล การคัดเลือกผู้บอกภาษา การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล และการเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา

3.1.1 การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาภาษาส่วย (กูย-กวย) ที่จังหวัดศรีสะเกษ เพราะจากการสำรวจผลงานในอดีต ผู้วิจัยพบว่าภาษาส่วย (กูย-กวย) ในจังหวัดศรีสะเกษนั้นยังไม่ค่อยมีผู้ใดศึกษา และศึกษานิเทศน์ในจังหวัดนั้นให้ข้อมูลว่า ทางส่วนราชการของจังหวัดมีแผนอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกอำเภอต่างๆ ของจังหวัดศรีสะเกษเป็นจุดเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพื้นที่ที่มีชาวส่วย (กูย-กวย) อาศัยอยู่ จากหนังสือการกระจายของภาษากูยในประเทศไทย ของ วรรณาทิพนธ์ (2537) จากนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดจุดเก็บข้อมูล 6 จุด คือ อำเภอเมือง อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห์ อำเภอน้ำเกลี้ยง อำเภอไพรบึง และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ชาวส่วย (กูย-กวย) ตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นจำนวนมาก โดยในการเก็บข้อมูลแต่ละอำเภอ ได้เลือกเพียง 1 จุดเก็บข้อมูลเท่านั้นเพื่อเป็นตัวแทนภาษาส่วย (กูย-กวย) ดังนั้นจึงต้องมีวิธีคัดเลือกหาจุดเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : จับสลากรายชื่อตำบลที่เป็นชุมชนส่วย (กูย-กวย) ของ อำเภอเมือง อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห์ อำเภอน้ำเกลี้ยง อำเภอไพรบึง และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

ขั้นตอนที่ 2 : เมื่อได้ชื่อตำบลในแต่ละอำเภอแล้ว ผู้วิจัยก็จะจับสลากรายชื่อหมู่บ้านของแต่ละตำบล

ขั้นตอนที่ 3 : เมื่อได้ชื่อหมู่บ้านของแต่ละตำบลแล้ว ผู้วิจัยได้ถือว่าหมู่บ้านนั้นเป็นตัวแทนของแต่ละจุดเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 : เมื่อได้ตัวแทนจุดเก็บข้อมูลในแต่ละจุดแล้ว ผู้วิจัยนำรายการคำ วลี หรือประโยค ซึ่งผู้วิจัยคัดแปลงมาจากรายการคำของวรรณาทิพนธ์ (2537) ไพลิน ยันตรีสิงห์ (1980) และ ปรีชา สุขเกษม (2546) (ดูรายละเอียดได้ในภาคผนวก ก.) ที่ได้เตรียมไว้ล่วงหน้ามาใช้

สัมภาษณ์ชาวสวยในจุดเก็บข้อมูลนั้นๆ เพื่อจำแนกว่าหมู่บ้านชาวสวยหมู่บ้านใดเป็นหมู่บ้านกวยหรือ กวย

จากการสัมภาษณ์หมู่บ้านชาวสวยจากจุดเก็บข้อมูลทั้ง 6 อำเภอในจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยสามารถแบ่งหมู่บ้านชาวสวยได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มกวย และ กลุ่มกวย

กลุ่มที่ 1 : กลุ่มกวย

บ้านตะคอบ ตำบลตะคอบ อำเภอเมือง

บ้านละเอาะ ตำบลละเอาะ อำเภอน้ำเกลี้ยง

บ้านสลักได ตำบลสลักได อำเภอไพรบึง

กลุ่มที่ 2 : กลุ่มกวย

บ้านฝ้ายดำ ตำบลหนองห้าง อำเภออุทุมพรพิสัย

บ้านโพธิ์ศรี ตำบลโนนเพ็ก อำเภอพยุห์

บ้านเตือ ตำบลผือใหญ่ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

3.1.2 การคัดเลือกผู้บอกภาษา

ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 60 คน จากจุดเก็บข้อมูลทั้ง 6 อำเภอ อำเภอละ 10 คน โดยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้บอกภาษาไว้ดังนี้

ก. ไม่จำกัดเพศ การศึกษา และอาชีพ

ข. ต้องมีอายุใน 2 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน และกลุ่มอายุ 25 ปีลงมา จำนวน 30 คน

ค. ต้องเป็นผู้ที่เกิดและเติบโตอยู่ในชุมชนหรือหมู่บ้านชาวสวย โดยไม่เคยมีการโยกย้ายมาก่อน หรืออาจโยกย้ายถิ่นฐานมาก่อนได้ แต่ต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 10 ปี

ง. พูดภาษาสวยในชีวิตประจำวัน

จ. ต้องมิใช่เป็นบุคคลที่เป็นกำพร้า หรือ ไม่มีครอบครัว

ในเบื้องต้น เมื่อได้พบผู้บอกภาษาแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้เตรียมไว้ในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว และเรื่องครอบครัว (ดูรายละเอียดได้ในภาคผนวก ข.) เพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลที่ให้ข้อมูลนั้นมีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้จริง

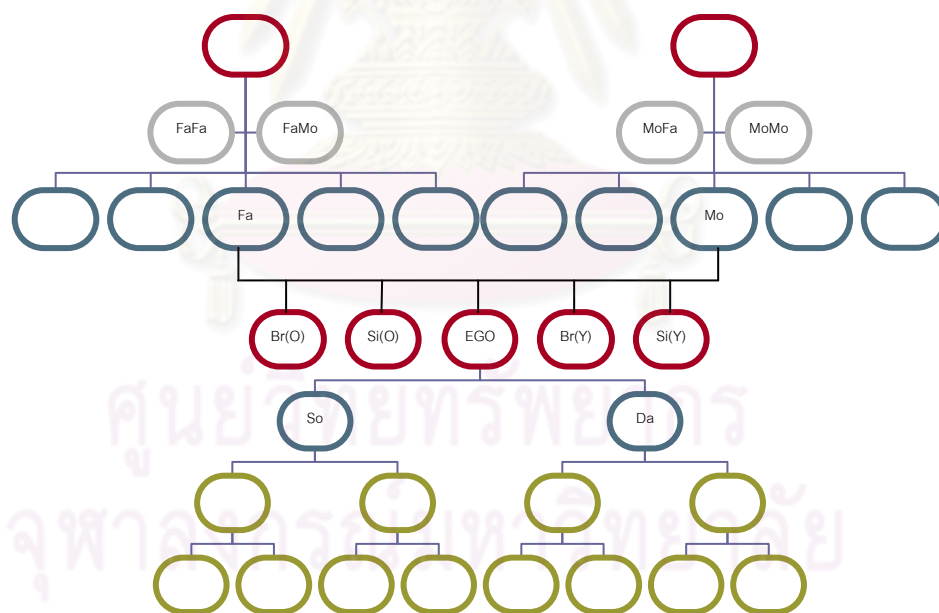
สำหรับการคัดเลือกผู้บอกภาษานั้น ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากครูอาจารย์ ผู้นำ ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จุดเก็บข้อมูลนั้นๆ โดยบุคคลต่างๆเหล่านั้นเป็นคณนำผู้บอกภาษามาพบกับผู้วิจัย และพาผู้วิจัยไปพบผู้บอกภาษาที่คิดว่ามีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้

3.1.3 การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีดังนี้

1. แบบฟอร์มที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
2. เครื่องบันทึกเสียงผู้บอกภาษา

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เตรียมแบบฟอร์มที่สะดวกต่อการบันทึกข้อมูลลำดับญาติโดยได้จัดทำแผนภูมิลำดับศักดิ์ของวงศ์ตระกูลขึ้นมาเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ ซึ่งในแผนภูมินั้นจะมีการกำหนดความหมายโดยใช้อักษรย่อเป็นอักษรภาษาอังกฤษในการอธิบายความหมาย และที่ว่างของช่องต่างๆ ภายในแผนภูมิลำดับศักดิ์นั้นจะเป็นช่องบันทึกคำเรียกญาติที่ได้จากการเก็บข้อมูล แผนภูมิดังกล่าวมีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 9 แผนภูมิลำดับศักดิ์ของวงศ์ตระกูลที่มีการกำหนดความหมายโดยใช้อักษรย่อเป็นอักษรภาษาอังกฤษ

เนื่องจากการใช้อักษรย่อภาษาอังกฤษในการอธิบายความหมาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะขออธิบายอักษรย่อต่างๆ ที่มีความหมายดังต่อไปนี้

Fa	มาจาก	Father	หมายถึงพ่อ
Mo	มาจาก	Mother	หมายถึงแม่
Br	มาจาก	Brother	หมายถึงพี่ / น้องผู้ชาย
Si	มาจาก	Sister	หมายถึงพี่ / น้องผู้หญิง
So	มาจาก	Son	หมายถึงลูกชาย
Da	มาจาก	Daughter	หมายถึงลูกสาว
O	มาจาก	Older	หมายถึงอายุมากกว่า
Y	มาจาก	Younger	หมายถึงอายุน้อยกว่า เป็นต้น

ในการอ่านความหมาย จะต้องอ่านจากข้างหลังมาข้างหน้า เช่น

FaFaFa	หมายถึง	พ่อของพ่อของพ่อ
MoFaFa	หมายถึง	พ่อของพ่อของแม่
FaBr(O)	หมายถึง	พี่ชายของพ่อ
MoSi(Y)	หมายถึง	น้องสาวของแม่ เป็นต้น

3.1.4 การเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการ “สัมภาษณ์” ผู้บอกภาษา โดยผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่อำเภอต่างๆ ในจังหวัดศรีสะเกษ เพราะเมื่อมีปัญหาที่สามารถที่จะซักถามหรือแก้ปัญหาต่างๆ ได้ทันที ซึ่งในการสัมภาษณ์เวลาเก็บข้อมูลนั้นจะสัมภาษณ์เป็นภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาไทยมาตรฐาน เนื่องจากชาวส่วย (กูย-กวย) นั้นใช้ภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษากลางในการสื่อสาร

โดยในเบื้องต้นของการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยถามคำถามเป็นภาษาไทยมาตรฐานก่อน เมื่อผู้บอกภาษาไม่เข้าใจคำถามก็จะให้ล่ามที่สามารถพูดและเข้าใจภาษาไทยถิ่นอีสานได้เป็นอย่างดีมาเป็นผู้ช่วยในการถามคำถามด้วย ซึ่งผู้บอกภาษาชาวส่วย (กูย-กวย) เข้าใจคำถามที่ผู้วิจัยถามเป็นอย่างดี และผู้บอกภาษาก็ตอบคำถามเป็นภาษาส่วย (กูย-กวย) ออกมาโดยทันทีหลังจากที่ผู้วิจัยเอ่ยถามโดยคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะถามว่า

คำถาม : คนที่ทำให้เราเกิดมาคือใคร

คำตอบ : nɯ? mæ:

เมื่อได้คำเรียกญาติมาแล้ว ผู้วิจัยก็จะใช้คำคำนั้นเป็นตัวหลักในการถามต่อไป เช่น

คำถาม : nɯ? ของ mæ: เป็นอะไรกับเรา

คำตอบ : nu?thaw

เป็นต้น

และเมื่อได้คำเรียกญาติมาแล้ว ผู้วิจัยจะนำคำดังกล่าวไปบันทึกลงในแผนภูมิลำดับศักดิ์ของวงศ์ตระกูลที่สร้างขึ้น ซึ่งจะบันทึกเป็นตัวสัทอักษรสากล (IPA) สำหรับคำเรียกญาติที่ผู้วิจัยได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษานั้น ผู้วิจัยได้เสนอไว้ในบทที่ 4

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย)

หลังจากที่ได้คำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) มาแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบตามที่ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint, 2001) วิภัสรินทร์ ประพันธ์ศิริ (2535) ศุภมาส เอ่งฉ้วน (2537) และ วราภรณ์ ติระ (2545) เพราะงานในอดีตได้แสดงให้เห็นว่าเป็นวิธีที่ได้ผลดีที่สุดและเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาคำเรียกญาติ ขั้นตอนในการวิเคราะห์มีดังนี้

- 1) ศึกษาความหมายของคำเรียกญาติแต่ละคำที่ได้จากการเก็บข้อมูลคำเรียกญาติ
- 2) นำคำเรียกญาติทั้งหมดมากำหนดมิติแห่งความแตกต่าง (dimensions of contrast) ของคำเรียกญาติทั้งหมด เช่น รุ่นอายุ สายเลือด อายุ เพศ และฝ่ายพ่อ/แม่
- 3) เมื่อได้มิติแห่งความแตกต่างมาแล้ว ก็นำข้อมูลมาระบุอรรถลักษณะ (semantic features) โดยอรรถลักษณะที่ใช้เป็นองค์ประกอบของความหมายของคำเรียกญาติจะกำหนดให้เป็นแบบพรรณนาและแบบทวิลักษณ์
- 4) นำเสนอคำเรียกญาติที่วิเคราะห์องค์ประกอบแล้วในรูปตารางแสดงความหมายของคำเรียกญาติ ตามรูปแบบในผลงานของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint, 2001 หน้า 269)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ตารางแสดงความหมายของคำเรียกญาติ

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด				
			+สายตรง		-สายตรง		
			เพศ				
			+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย	
+4							
+3							
+2							
+1	+พ่อ	+อายุ					
		-อายุ					
	-พ่อ	+อายุ					
		-อายุ					
		+อายุ					
		-อายุ					
-1							
-2							
-3							
-4							

หลังจากที่ได้วิเคราะห์ความหมายของคำเรียกญาติโดยวิธีการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลคำเรียกญาติจากพื้นที่ต่างๆ มาวิเคราะห์ดังนี้

- นำคำเรียกญาติที่ได้จากการเก็บข้อมูลในแต่ละอำเภอจากตารางแสดงคำเรียกญาติมาเปรียบเทียบว่ามีระบบและการใช้คำที่ต่างกันหรือไม่
- นำคำเรียกญาติที่ใช้โดยผู้พูดที่มีอายุมากมาเปรียบเทียบกับคำเรียกญาติที่ใช้โดยผู้พูดอายุน้อย เพื่อดูความแตกต่างของระบบคำเรียกญาติของผู้พูดทั้งสองกลุ่มอายุ และศึกษาอัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดทั้งสองกลุ่มอายุว่ามีอัตราการใช้คำเรียกญาติแตกต่างกันอย่างไร มากน้อยเพียงใด
- วิเคราะห์ว่าคำเรียกญาติภาษาส่วย (กูย-กวย) ได้รับอิทธิพลมาจากภาษาใดหรือมีการยืมคำจากภาษาใดบ้าง ทั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลคำเรียกญาติภาษากูย ภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาเขมรมาตรฐาน และภาษาเขมรสุรินทร์ จากงานวิจัย และพจนานุกรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ ผู้วิจัยค้นคว้าข้อมูลคำเรียกญาติภาษาไทยถิ่นอีสานจากงานวิจัยของ อนงค์นภานุศาสตร์เลิศ (2549) ค้นคว้าข้อมูลคำเรียกญาติภาษาไทยกรุงเทพฯ จากงานของ อมราประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint, 2001) ค้นคว้าข้อมูลคำเรียกญาติภาษาเขมรมาตรฐาน และเขมรสุรินทร์ จากพจนานุกรมเขมร (สุรินทร์) – ไทย – อังกฤษ ของทะนัฒ จันทรุพันธ์

และชาติชาย พรหมจักรินทร์ (2521), พจนานุกรมไทย – เขมร ของกาญจนา นาคสกุล (2548), A concise Cambodian-English dictionary ของ Judith M. Jacob (1974) และ English-Khmer Dictionary ของ Franklin E. Huffman and Im Proum (1978)

- 4) สรุปลักษณะคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กูย-กวย)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพิสูจน์ว่าระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กวย) มีมิติแห่งความแตกต่าง 5 มิติ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ ฝ่ายพ่อ/แม่ และเพศ ดังที่ผู้วิจัยมีตั้งสมมติฐานไว้หรือไม่

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ระบบคำเรียกญาติ โดยเป็นการรวมข้อมูลคำเรียกญาติพื้นฐานทั้งในภาษากฺวย และภาษากวย โดยไม่ได้แบ่งกลุ่มอายุของผู้บอภาษา

สำหรับข้อมูลคำเรียกญาติพื้นฐานในภาษากฺวย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาษากฺวยจากอำเภอเมือง อำเภอน้ำเกลี้ยง และ อำเภอไพรบึง และข้อมูลคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาษากวยจากอำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห์ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ความหมายของคำเรียกญาติโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ วิธีการวิเคราะห์นี้ช่วยป้องกันไม่ให้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากมุมมองของผู้วิจัยเอง ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดความลำเอียงและไม่ถูกต้องในการตีความได้

ต่อไปผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กฺวย-กวย) เพื่อให้เห็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้ 1) ความหมายของคำเรียกญาติแสดงโดยตัวอักษรย่อ 2) คำเรียกญาติและจำนวนของคำเรียกญาติ 3) องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกญาติ และ 4) ตารางแสดงความหมายของคำเรียกญาติ

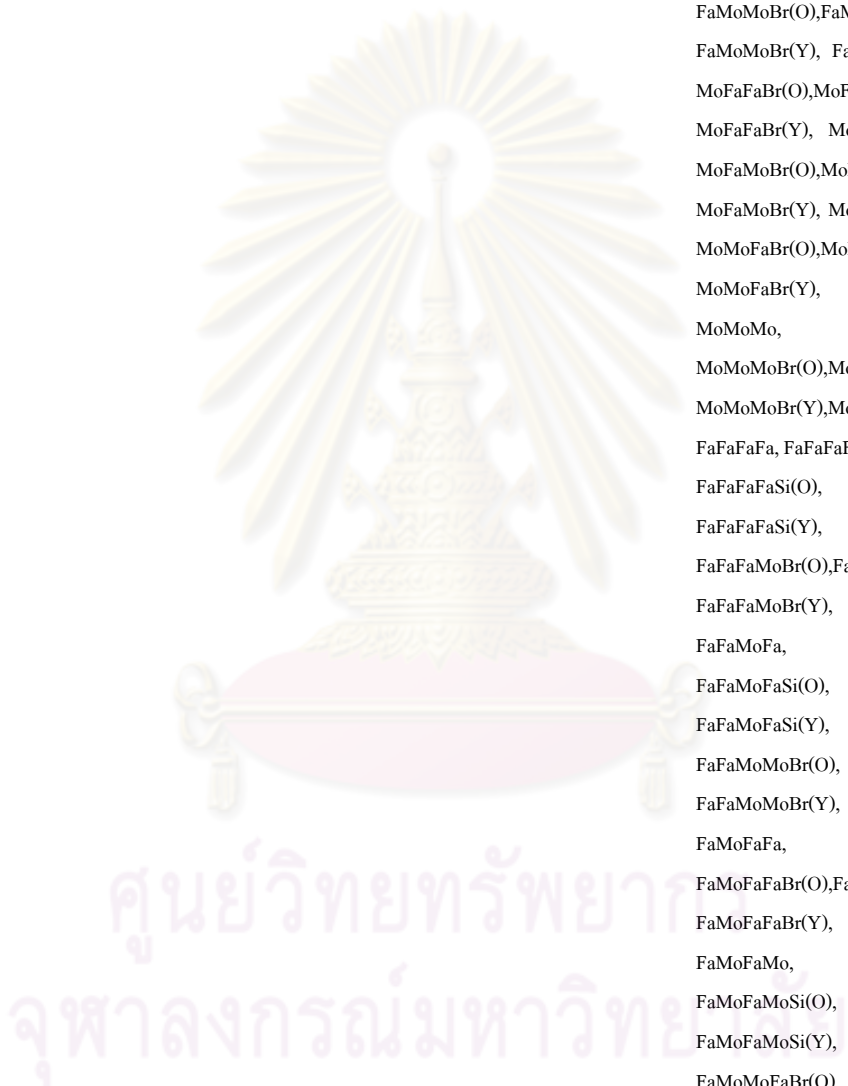
4.1 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กฺวย-กวย)

4.1.1 คำเรียกญาติพื้นฐานภาษากฺวย

<u>อ.เมือง</u>	<u>อ.น้ำเกลี้ยง</u>	<u>อ.ไพรบึง</u>	<u>ความหมาย</u>
nu?	nu?	nu?	Fa
?e:w	mæ:	mæ:	Mo
lu:ŋ	lu:ŋ	lu:ŋ, nu?phu:t	FaBr(O), MoBr(O)
pa:	pa:	pa: , mæ:phu:t	FaSi(O), MoSi(O)
ba:w	miat	ba:w	FaBr(Y), MoBr(Y)
kæ:t	baj	?am	FaSi(Y), MoSi(Y)
nu?kw:ŋ	nu?kw:ŋ	nu?kw:ŋ	FaFa, FaFaBr(O), FaMoBr(O), FaFaBr(Y), FaMoBr(Y)
?e:wkow:ŋ	mæ:kw:ŋ	mæ:kw:ŋ	FaMo, FaFaSi(O), FaMoSi(O), FaFaSi(Y), FaMoSi(Y)
nu?thaw, nu?phu:t	nu?thaw	nu?thaw	MoFa, MoFaBr(O), MoMoBr(O),

?e:wmæ:, ?e:wphuy:t mæ:thaw mæ:thaw
 thuy:t thuy:t thuy:t

MoFaBr(Y), MoMoBr(Y)
 MoMo, MoFaSi(O), MoMoSi(O) ,
 MoFaSi(Y), MoMoSi(Y)
 FaFaFa, FaFaFaBr(O), FaFaFaSi(O),
 FaFaFaBr(Y), FaFaFaSi(Y), FaFaMo,
 FaFaMoBr(O),FaFaMoSi(O),
 FaFaMoBr(Y), FaFaMoSi(Y), FaMoFa,
 FaMoFaBr(O),FaMoFaSi(O),
 FaMoFaBr(Y), FaMoFaSi(Y), FaMoMo,
 FaMoMoBr(O),FaMoMoSi(O),
 FaMoMoBr(Y), FaMoMoSi(Y), MoFaFa,
 MoFaFaBr(O),MoFaFaSi(O),
 MoFaFaBr(Y), MoFaFaSi(Y), MoFaMo,
 MoFaMoBr(O),MoFaMoSi(O),
 MoFaMoBr(Y), MoFaMoSi(Y), MoMoFa,
 MoMoFaBr(O),MoMoFaSi(O),
 MoMoFaBr(Y), MoMoFaSi(Y),
 MoMoMo,
 MoMoMoBr(O),MoMoMoSi(O),
 MoMoMoBr(Y),MoMoMoSi(Y),
 FaFaFaFa, FaFaFaFaBr(O),
 FaFaFaFaSi(O), FaFaFaFaBr(Y),
 FaFaFaFaSi(Y), FaFaFaMo,
 FaFaFaMoBr(O),FaFaFaMoSi(O),
 FaFaFaMoBr(Y), FaFaFaMoSi(Y),
 FaFaMoFa, FaFaMoFaBr(O),
 FaFaMoFaSi(O), FaFaMoFaBr(Y),
 FaFaMoFaSi(Y), FaFaMoMo,
 FaFaMoMoBr(O), FaFaMoMoSi(O),
 FaFaMoMoBr(Y), FaFaMoMoSi(Y),
 FaMoFaFa,
 FaMoFaFaBr(O),FaMoFaFaSi(O),
 FaMoFaFaBr(Y), FaMoFaFaSi(Y),
 FaMoFaMo, FaMoFaMoBr(O),
 FaMoFaMoSi(O), FaMoFaMoBr(Y),
 FaMoFaMoSi(Y), FaMoMoFa,
 FaMoMoFaBr(O), FaMoMoFaSi(O),
 FaMoMoFaBr(Y), FaMoMoFaSi(Y),
 FaMoMoMo,
 FaMoMoMoBr(O),FaMoMoMoSi(O),
 FaMoMoMoBr(Y), FaMoMoMoSi(Y),
 MoFaFaFa, MoFaFaFaBr(O),
 MoFaFaFaSi(O), MoFaFaFaBr(Y),
 MoFaFaFaSi(Y), MoFaFaMo,
 MoFaFaMoBr(O), MoFaFaMoSi(O),
 MoFaFaMoBr(Y), MoFaFaMoSi(Y),

ka:n
sa:j, ʔɤ:j

ka:n ka:n
sa:j sa:j

sa:j, ʔɤ:j

ʔa:j ʔa:j

sa:j, ʔɤ:j

ʔɤ:j ʔɤ:j

sæ:m

sæ:m sæ:m

caw

caw caw

MoFaMoFa, MoFaMoFaBr(O),
MoFaMoFaSi(O), MoFaMoFaBr(Y),
MoFaMoFaSi(Y), MoFaMoMo,
MoFaMoMoBr(O), MoFaMoMoSi(O),
MoFaMoMoBr(Y), MoFaMoMoSi(Y),
MoMoFaFa, MoMoFaFaBr(O),
MoMoFaFaSi(O), MoMoFaFaBr(Y),
MoMoFaFaSi(Y), MoMoFaMo,
MoMoFaMoBr(O), MoMoFaMoSi(O),
MoMoFaMoBr(Y), MoMoFaMoSi(Y),
MoMoMoFa, MoMoMoFaBr(O),
MoMoMoFaSi(O), MoMoMoFaBr(Y),
MoMoMoFaSi(Y), MoMoMoMo,
MoMoMoMoBr(O), MoMoMoMoSi(O),
MoMoMoMoBr(Y), MoMoMoMoSi(Y)

So, Da
Br(O), Si(O), FaBr(O)So,
FaBr(O)Da, FaSi(O)So, FaSi(O)Da,
MoBr(O)So, MoBr(O)Da, MoSi(O)So,
MoSi(O)Da
Br(O), FaBr(O)So, FaSi(O)So,
MoBr(O)So, MoSi(O)So,
Si(O), FaBr(O)Da, FaSi(O)Da,
MoBr(O)Da, MoSi(O)Da
Br(Y), Si(Y), FaBr(Y)So,
FaBr(Y)Da, FaSi(Y)So, FaSi(Y)Da,
MoBr(Y)So, MoBr(Y)Da, MoSi(Y)So,
MoSi(Y)Da
SoSo, SoDa, DaSo, DaDa,
Br(O)So, Br(O)Da, Si(O)So, Si(O)Da,
Br(Y)So, Br(Y)Da, Si(Y)So, Si(Y)Da,
FaBr(O)SoSo, FaBr(O)SoDa,
FaBr(O)DaSo, FaBr(O)DaDa,
FaSi(O)SoSo, FaSi(O)SoDa, FaSi(O)DaSo,
FaSi(O)DaDa, FaBr(Y)SoSo,
FaBr(Y)SoDa, FaBr(Y)DaSo,
FaBr(Y)DaDa, FaSi(Y)SoSo,
FaSi(Y)SoDa, FaSi(Y)DaSo,
FaSi(Y)DaDa, MoBr(O)SoSo,
MoBr(O)SoDa, MoBr(O)DaSo,
MoBr(O)DaDa, MoSi(O)SoSo,
MoSi(O)SoDa, MoSi(O)DaSo,
MoSi(O)DaDa, MoBr(Y)SoSo,
MoBr(Y)SoDa, MoBr(Y)DaSo,
MoBr(Y)DaDa, MoSi(Y)SoSo,
MoSi(Y)SoDa, MoSi(Y)DaSo,

MoSi(Y)DaDa, SoSoSo, SoSoDa, SoDaSo,
 SoDaDa, DaSoSo, DaSoDa, DaDaSo,
 DaDaDa, Br(O)SoSo, Br(O)SoDa,
 Br(O)DaSo, Br(O)DaDa, Si(O)SoSo,
 Si(O)SoDa, Si(O)DaSo, Si(O)DaDa,
 Br(Y)SoSo, Br(Y)SoDa, Br(Y)DaSo,
 Br(Y)DaDa, Si(Y)SoSo, Si(Y)SoDa,
 Si(Y)DaSo, Si(Y)DaDa, FaBr(O)SoSoSo,
 FaBr(O)SoSoDa, FaBr(O)SoDaSo,
 FaBr(O)SoDaDa, FaBr(O)DaSoSo,
 FaBr(O)DaSoDa, FaBr(O)DaDaSo,
 FaBr(O)DaDaDa, FaSi(O)SoSoSo,
 FaSi(O)SoSoDa, FaSi(O)SoDaSo,
 FaSi(O)SoDaDa, FaSi(O)DaSoSo,
 FaSi(O)DaSoDa, FaSi(O)DaDaSo,
 FaSi(O)DaDaDa, FaBr(Y)SoSoSo,
 FaBr(Y)SoSoDa, FaBr(Y)SoDaSo,
 FaBr(Y)SoDaDa, FaBr(Y)DaSoSo,
 FaBr(Y)DaSoDa, FaBr(Y)DaDaSo,
 FaBr(Y)DaDaDa, FaSi(Y)SoSoSo,
 FaSi(Y)SoSoDa, FaSi(Y)SoDaSo,
 FaSi(Y)SoDaDa, FaSi(Y)DaSoSo,
 FaSi(Y)DaSoDa, FaSi(Y)DaDaSo,
 FaSi(Y)DaDaDa, MoBr(O)SoSoSo,
 MoBr(O)SoSoDa, MoBr(O)SoDaSo,
 MoBr(O)SoDaDa, MoBr(O)DaSoSo,
 MoBr(O)DaSoDa, MoBr(O)DaDaSo,
 MoBr(O)DaDaDa, MoSi(O)SoSoSo,
 MoSi(O)SoSoDa, MoSi(O)SoDaSo,
 MoSi(O)SoDaDa, MoSi(O)DaSoSo,
 MoSi(O)DaSoDa, MoSi(O)DaDaSo,
 MoSi(O)DaDaDa, MoBr(Y)SoSoSo,
 MoBr(Y)SoSoDa, MoBr(Y)SoDaSo,
 MoBr(Y)SoDaDa, MoBr(Y)DaSoSo,
 MoBr(Y)DaSoDa, MoBr(Y)DaDaSo,
 MoBr(Y)DaDaDa, MoSi(Y)SoSoSo,
 MoSi(Y)SoSoDa, MoSi(Y)SoDaSo,
 MoSi(Y)SoDaDa, MoSi(Y)DaSoSo,
 MoSi(Y)DaSoDa, MoSi(Y)DaDaSo,
 MoSi(Y)DaDaDa, SoSoSoSo, SoSoSoDa,
 SoSoDaSo, SoSoDaDa, SoDaSoSo,
 SoDaSoDa, SoDaDaSo, SoDaDaDa,
 DaSoSoSo, DaSoSoDa, DaSoDaSo,
 DaSoDaDa, DaDaSoSo, DaDaSoDa,
 DaDaDaSo, DaDaDaDa, Br(O)SoSoSo,
 Br(O)SoSoDa, Br(O)SoDaSo,

Br(O)SoDaDa,	Br(O)DaSoSo,
Br(O)DaSoDa,	Br(O)DaDaSo,
Br(O)DaDaDa,	Si(O)SoSoSo,
Si(O)SoSoDa,	Si(O)SoDaSo,
Si(O)SoDaDa,	Si(O)DaSoSo,
Si(O)DaSoDa,	Si(O)DaDaSo,
Si(O)DaDaDa,	Br(Y)SoSoSo,
Br(Y)SoSoDa,	Br(Y)SoDaSo,
Br(Y)SoDaDa,	Br(Y)DaSoSo,
Br(Y)DaSoDa,	Br(Y)DaDaSo,
Br(Y)DaDaDa,	Si(Y)SoSoSo,
Si(Y)SoSoDa, Si(Y)SoDaSo	,
Si(Y)SoDaDa,	Si(Y)DaSoSo,
Si(Y)DaSoDa,	Si(Y)DaDaSo,
Si(Y)DaDaDa,	Br(O)SoSoSoSo,
Br(O)SoSoSoDa,	Br(O)SoSoDaSo,
Br(O)SoSoDaDa,	Br(O)SoDaSoSo,
Br(O)SoDaSoDa,	Br(O)SoDaDaSo,
Br(O)SoDaDaDa,	Br(O)DaSoSoSo,
Br(O)DaSoSoDa,	Br(O)DaSoDaSo,
Br(O)DaSoDaDa,	Br(O)DaDaSoSo,
Br(O)DaDaSoDa,	Br(O)DaDaDaSo,
Br(O)DaDaDaDa,	Si(O)SoSoSoSo,
Si(O)SoSoSoDa,	Si(O)SoSoDaSo,
Si(O)SoSoDaDa,	Si(O)SoDaSoSo,
Si(O)SoDaSoDa,	Si(O)SoDaDaSo,
Si(O)SoDaDaDa,	Si(O)DaSoSoSo,
Si(O)DaSoSoDa,	Si(O)DaSoDaSo,
Si(O)DaSoDaDa,	Si(O)DaDaSoSo,
Si(O)DaDaSoDa,	Si(O)DaDaDaSo,
Si(O)DaDaDaDa,	Br(Y)SoSoSoSo,
Br(Y)SoSoSoDa,	Br(Y)SoSoDaSo,
Br(Y)SoSoDaDa,	Br(Y)SoDaSoSo,
Br(Y)SoDaSoDa,	Br(Y)SoDaDaSo,
Br(Y)SoDaDaDa,	Br(Y)DaSoSoSo,
Br(Y)DaSoSoDa,	Br(Y)DaSoDaSo,
Br(Y)DaDaSoDa,	Br(Y)DaDaSoSo,
Br(Y)DaDaDaDa,	Br(Y)DaDaDaSo,
Br(Y)DaDaDaDa,	Si(Y)SoSoSoSo,
Si(Y)SoSoSoDa,	Si(Y)SoSoDaSo,
Si(Y)SoSoDaDa,	Si(Y)SoDaSoSo,
Si(Y)SoDaSoDa,	Si(Y)SoDaDaSo,
Si(Y)SoDaDaDa,	Si(Y)DaSoSoSo,
Si(Y)DaSoSoDa,	Si(Y)DaSoDaSo,
Si(Y)DaSoDaDa,	Si(Y)DaDaSoSo,
Si(Y)DaDaSoDa,	Si(Y)DaDaDaSo,

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Si(Y)DaDaDaDa,
 FaBr(O)SoSoSoSo,FaBr(O)SoSoSoDa,
 FaBr(O)SoSoDaSo,FaBr(O)SoSoDaDa,
 FaBr(O)SoDaSoSo,FaBr(O)SoDaSoDa,
 FaBr(O)SoDaDaSo, FaBr(O)SoDaDaDa,
 FaBr(O)DaSoSoSo,FaBr(O)DaSoSoDa,
 FaBr(O)DaSoDaSo, FaBr(O)DaSoDaDa,
 FaBr(O)DaDaSoSo, FaBr(O)DaDaSoDa,
 FaBr(O)DaDaDaSo, FaBr(O)DaDaDaDa,
 FaSi(O)SoSoSoSo, FaSi(O)SoSoSoDa,
 FaSi(O)SoSoDaSo, FaSi(O)SoSoDaDa,
 FaSi(O)SoDaSoSo, FaSi(O)SoDaSoDa,
 FaSi(O)SoDaDaSo, FaSi(O)SoDaDaDa,
 FaSi(O)DaSoSoSo, FaSi(O)DaSoSoDa,
 FaSi(O)DaSoDaSo, FaSi(O)DaSoDaDa,
 FaSi(O)DaDaSoSo, FaSi(O)DaDaSoDa,
 FaSi(O)DaDaDaSo, FaSi(O)DaDaDaDa,
 FaBr(Y)SoSoSoSo, FaBr(Y)SoSoSoDa,
 FaBr(Y)SoSoDaSo, FaBr(Y)SoSoDaDa,
 FaBr(Y)SoDaSoSo, FaBr(Y)SoDaSoDa,
 FaBr(Y)SoDaDaSo, FaBr(Y)SoDaDaDa,
 FaBr(Y)DaSoSoSo, FaBr(Y)DaSoSoDa,
 FaBr(Y)DaSoDaSo, FaBr(Y)DaSoDaDa,
 FaBr(Y)DaDaSoSo, FaBr(Y)DaDaSoDa,
 FaBr(Y)DaDaDaSo, FaBr(Y)DaDaDaDa,
 FaSi(Y)SoSoSoSo, FaSi(Y)SoSoSoDa,
 FaSi(Y)SoSoDaSo, FaSi(Y)SoSoDaDa,
 FaSi(Y)SoDaSoSo, FaSi(Y)SoDaSoDa,
 FaSi(Y)DaSoSoSo, FaSi(Y)DaSoSoDa,
 FaSi(Y)DaSoDaSo, FaSi(Y)DaSoDaDa,
 FaSi(Y)DaDaSoSo, FaSi(Y)DaDaSoDa,
 FaSi(Y)DaDaDaSo, FaSi(Y)DaDaDaDa,
 MoBr(O)SoSoSoSo, MoBr(O)SoSoSoDa,
 MoBr(O)SoSoDaSo, MoBr(O)SoSoDaDa,
 MoBr(O)SoDaSoSo, MoBr(O)SoDaSoDa,
 MoBr(O)SoDaDaSo, MoBr(O)SoDaDaDa,
 MoBr(O)DaSoSoSo, MoBr(O)DaSoSoDa,
 MoBr(O)DaSoDaSo, MoBr(O)DaSoDaDa,
 MoBr(O)DaDaSoSo, MoBr(O)DaDaSoDa,
 MoBr(O)DaDaDaSo, MoBr(O)DaDaDaDa,
 MoSi(O)SoSoSoSo, MoSi(O)SoSoSoDa,
 MoSi(O)SoSoDaSo, MoSi(O)SoSoDaDa,
 MoSi(O)SoDaSoSo, MoSi(O)SoDaSoDa,
 MoSi(O)SoDaDaSo, MoSi(O)SoDaDaDa,
 MoSi(O)DaSoSoSo, MoSi(O)DaSoSoDa,

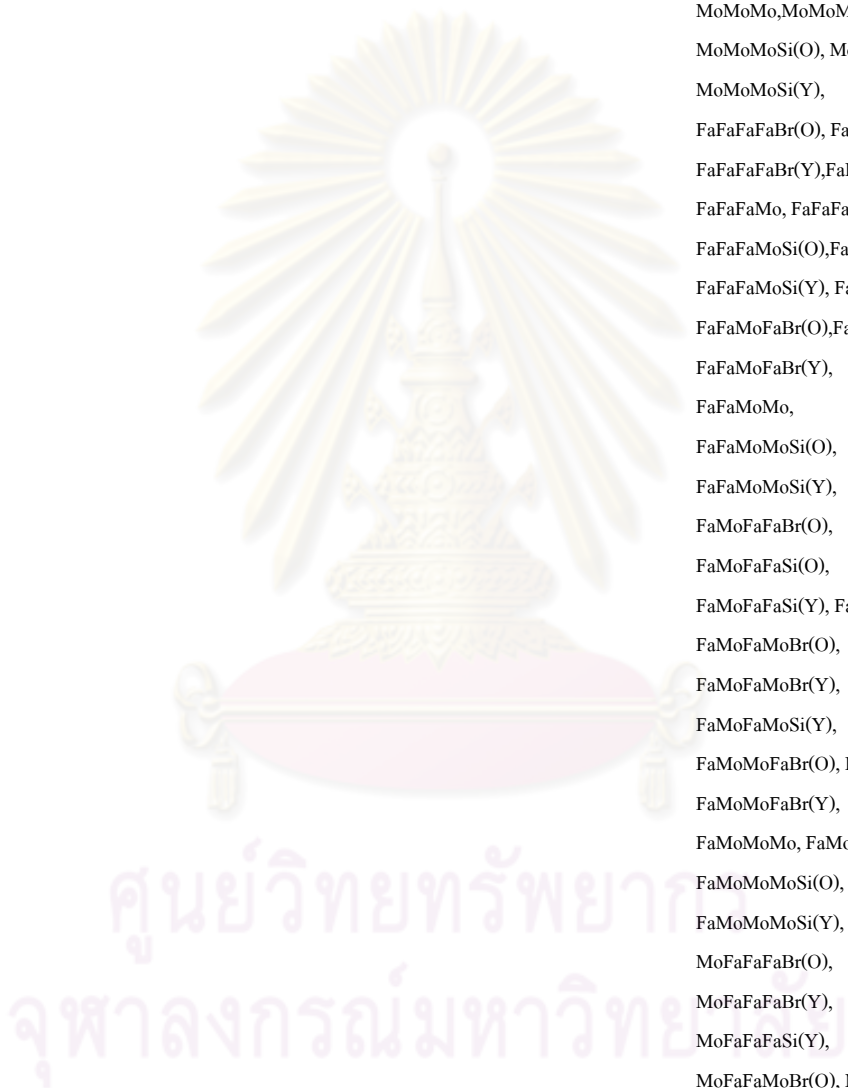

MoSi(O)DaSoDaSo, MoSi(O)DaSoDaDa,
 MoSi(O)DaDaSoSo, MoSi(O)DaDaSoDa,
 MoSi(O)DaDaDaSo, MoSi(O)DaDaDaDa,
 MoBr(Y)SoSoSoSo, MoBr(Y)SoSoSoDa,
 MoBr(Y)SoSoDaSo, MoBr(Y)SoSoDaDa,
 MoBr(Y)SoDaSoSo, MoBr(Y)SoDaSoDa,
 MoBr(Y)SoDaDaSo, MoBr(Y)SoDaDaDa,
 MoBr(Y)DaSoSoSo, MoBr(Y)DaSoSoDa,
 MoBr(Y)DaSoDaSo, MoBr(Y)DaSoDaDa,
 MoBr(Y)DaDaSoSo, MoBr(Y)DaDaSoDa,
 MoBr(Y)DaDaDaSo, MoBr(Y)DaDaDaDa,
 MoSi(Y)SoSoSoSo, MoSi(Y)SoSoSoDa,
 MoSi(Y)SoSoDaSo, MoSi(Y)SoSoDaDa,
 MoSi(Y)SoDaSoSo, MoSi(Y)SoDaSoDa,
 MoSi(Y)SoDaDaSo, MoSi(Y)SoDaDaDa,
 MoSi(Y)DaSoSoSo, MoSi(Y)DaSoSoDa,
 MoSi(Y)DaSoDaSo, MoSi(Y)DaSoDaDa,
 MoSi(Y)DaDaSoSo, MoSi(Y)DaDaSoDa,
 MoSi(Y)DaDaDaSo, MoSi(Y)DaDaDaDa

4.1.2 คำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย

<u>อ.อุทุมพรพิสัย</u>	<u>อ.พยุห้</u>	<u>อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ</u>	<u>ความหมาย</u>
นุ?	pho:	?nu?	Fa
mæ:	mæ:	mæ:	Mo
lu:ŋ	lu:ŋ	lu:ŋ	FaBr(O), MoBr(O)
pa:	pa:	pa:	FaSi(O), MoSi(O)
ŋi:	ŋi:	ŋi:	FaBr(Y), MoBr(Y)
pi:	baj	?am	FaSi(Y), MoSi(Y)
นุ?kw:ŋ	kw:ŋ	kw:ŋ	FaFa, FaFaBr(O), FaMoBr(O), FaFaBr(Y), FaMoBr(Y)
mæ:kw:ŋ	kw:ŋ	kw:ŋ	FaMo, FaFaSi(O), FaMoSi(O), FaFaSi(Y), FaMoSi(Y)
นุ?thaw	pho:phu:t	?nu?thaw	MoFa, MoFaBr(O), MoMoBr(O), MoFaBr(Y), MoMoBr(Y)
mæ:thaw	mæ:phu:t	mæ:thaw	MoMo, MoFaSi(O), MoMoSi(O), MoFaSi(Y), MoMoSi(Y)
thuat	thuat	thuat	FaFaFa, FaFaFaBr(O), FaFaFaSi(O), FaFaFaBr(Y), FaFaFaSi(Y), FaFaMo, FaFaMoBr(O), FaFaMoSi(O), FaFaMoBr(Y), FaFaMoSi(Y), FaMoFa, FaMoFaBr(O), FaMoFaSi(O), FaMoFaBr(Y), FaMoFaSi(Y)

FaMoMo, FaMoMoBr(O), FaMoMoSi(O),
 FaMoMoBr(Y), FaMoMoSi(Y), MoFaFa,
 MoFaFaBr(O), MoFaFaSi(O),
 MoFaFaBr(Y), MoFaFaSi(Y), MoFaMo,
 MoFaMoBr(O),
 MoFaMoSi(O), MoFaMoBr(Y),
 MoFaMoSi(Y), MoMoFa,
 MoMoFaBr(O), MoMoFaSi(O),
 MoMoFaBr(Y), MoMoFaSi(Y),
 MoMoMo, MoMoMoBr(O),
 MoMoMoSi(O), MoMoMoBr(Y),
 MoMoMoSi(Y), FaFaFaFa,
 FaFaFaFaBr(O), FaFaFaFaSi(O),
 FaFaFaFaBr(Y), FaFaFaFaSi(Y),
 FaFaFaMo, FaFaFaMoBr(O),
 FaFaFaMoSi(O), FaFaFaMoBr(Y),
 FaFaFaMoSi(Y), FaFaMoFa,
 FaFaMoFaBr(O), FaFaMoFaSi(O),
 FaFaMoFaBr(Y), FaFaMoFaSi(Y),
 FaFaMoMo, FaFaMoMoBr(O),
 FaFaMoMoSi(O), FaFaMoMoBr(Y),
 FaFaMoMoSi(Y), FaMoFaFa,
 FaMoFaFaBr(O),
 FaMoFaFaSi(O), FaMoFaFaBr(Y),
 FaMoFaFaSi(Y), FaMoFaMo,
 FaMoFaMoBr(O), FaMoFaMoSi(O),
 FaMoFaMoBr(Y),
 FaMoFaMoSi(Y), FaMoMoFa,
 FaMoMoFaBr(O), FaMoMoFaSi(O),
 FaMoMoFaBr(Y), FaMoMoFaSi(Y),
 FaMoMoMo, FaMoMoMoBr(O),
 FaMoMoMoSi(O), FaMoMoMoBr(Y),
 FaMoMoMoSi(Y), MoFaFaFa,
 MoFaFaFaBr(O), MoFaFaFaSi(O),
 MoFaFaFaBr(Y),
 MoFaFaFaSi(Y), MoFaFaMo,
 MoFaFaMoBr(O), MoFaFaMoSi(O),
 MoFaFaMoBr(Y), MoFaFaMoSi(Y),
 MoFaMoFa, MoFaMoFaBr(O),
 MoFaMoFaSi(O), MoFaMoFaBr(Y),
 MoFaMoFaSi(Y), MoFaMoMo,
 MoFaMoMoBr(O), MoFaMoMoSi(O),
 MoFaMoMoBr(Y),
 MoFaMoMoSi(Y), MoMoFaFa,
 MoMoFaFaBr(O), MoMoFaFaSi(O),
 MoMoFaFaBr(Y), MoMoFaFaSi(Y),

ka:n
saj

ka:n
saj

ka:n
saj

sæ:m

sæ:m

sæ:m

caw

caw

caw

MoMoFaMo, MoMoFaMoBr(O),
MoMoFaMoSi(O), MoMoFaMoBr(Y),
MoMoFaMoSi(Y), MoMoMoFa,
MoMoMoFaBr(O), MoMoMoFaSi(O),
MoMoMoFaBr(Y), MoMoMoFaSi(Y),
MoMoMoMo, MoMoMoMoBr(O),
MoMoMoMoSi(O), MoMoMoMoBr(Y),
MoMoMoMoSi(Y)

So, Da
Br(O), FaBr(O)So, FaSi(O)So,
MoBr(O)So, MoSi(O)So
Si(O), FaBr(O)Da, FaSi(O)Da,
MoBr(O)Da, MoSi(O)Da
Br(Y), Si(Y), FaBr(Y)So,
FaBr(Y)Da, FaSi(Y)So, FaSi(Y)Da,
MoBr(Y)So, MoBr(Y)Da, MoSi(Y)So,
MoSi(Y)Da

SoSo, SoDa, DaSo, DaDa, Br(O)So,
Br(O)Da, Si(O)So, Si(O)Da, Br(Y)So,
Br(Y)Da, Si(Y)So, Si(Y)Da, FaBr(O)SoSo,
FaBr(O)SoDa, FaBr(O)DaSo,
FaBr(O)DaDa, FaSi(O)SoSo,
FaSi(O)SoDa, FaSi(O)DaSo,
FaSi(O)DaDa, FaBr(Y)SoSo,
FaBr(Y)SoDa, FaBr(Y)DaSo,
FaBr(Y)DaDa, FaSi(Y)SoSo,
FaSi(Y)SoDa, FaSi(Y)DaSo,
FaSi(Y)DaDa, MoBr(O)SoSo,
MoBr(O)SoDa, MoBr(O)DaSo,
MoBr(O)DaDa, MoSi(O)SoSo,
MoSi(O)SoDa, MoSi(O)DaSo,
MoSi(O)DaDa, MoBr(Y)SoSo,
MoBr(Y)SoDa, MoBr(Y)DaSo,
MoBr(Y)DaDa, MoSi(Y)SoSo,
MoSi(Y)SoDa, MoSi(Y)DaSo,
MoSi(Y)DaDa

ka?ma:n

ka?ma:n

caw

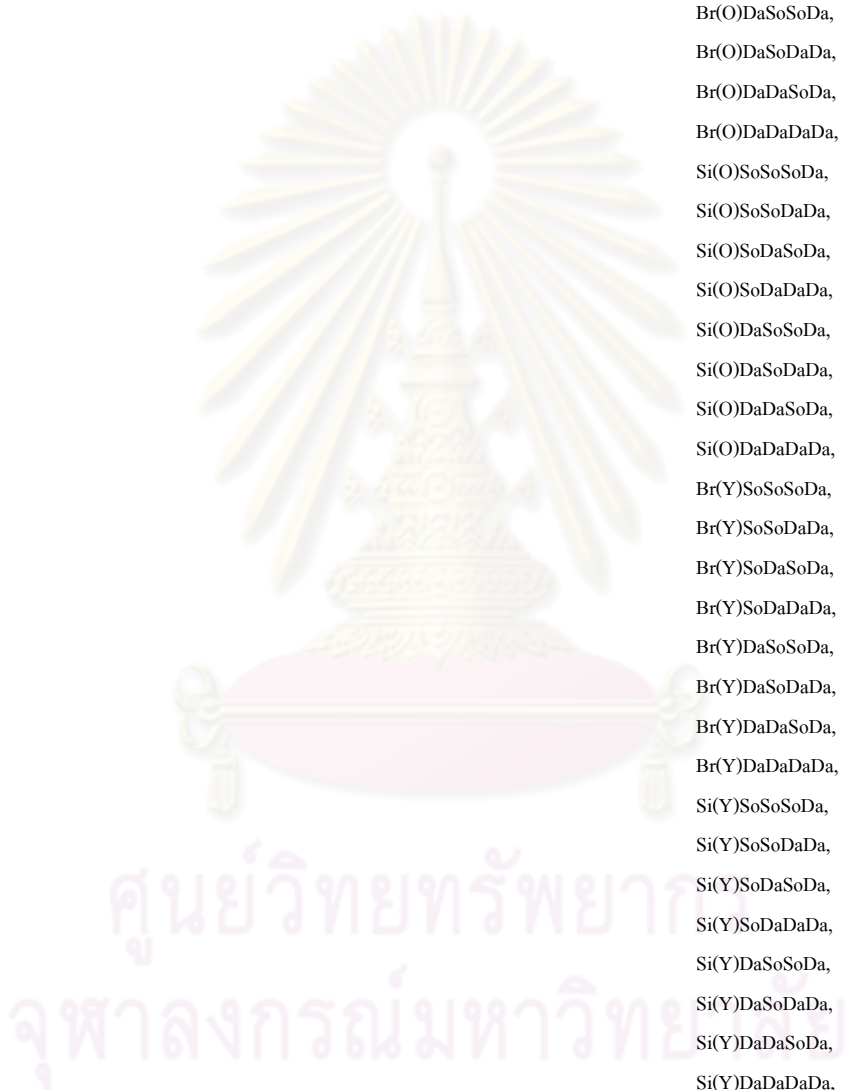
SoSoSo, SoSoDa, SoDaSo, SoDaDa,
DaSoSo, DaSoDa, DaDaSo, DaDaDa,
Br(O)SoSo, Br(O)SoDa, Br(O)DaSo,
Br(O)DaDa, Si(O)SoSo, Si(O)SoDa,
Si(O)DaSo, Si(O)DaDa, Br(Y)SoSo,
Br(Y)SoDa, Br(Y)DaSo, Br(Y)DaDa,
Si(Y)SoSo, Si(Y)SoDa, Si(Y)DaSo,
Si(Y)DaDa, FaBr(O)SoSoSo,
FaBr(O)SoSoDa, FaBr(O)SoDaSo,
FaBr(O)SoDaDa, FaBr(O)DaSoSo,

FaBr(O)DaSoDa,	FaBr(O)DaDaSo,
FaBr(O)DaDaDa,	FaSi(O)SoSoSo,
FaSi(O)SoSoDa,	FaSi(O)SoDaSo,
FaSi(O)SoDaDa,	FaSi(O)DaSoSo,
FaSi(O)DaSoDa,	FaSi(O)DaDaSo,
FaSi(O)DaDaDa,	FaBr(Y)SoSoSo,
FaBr(Y)SoSoDa,	FaBr(Y)SoDaSo,
FaBr(Y)SoDaDa,	FaBr(Y)DaSoSo,
FaBr(Y)DaSoDa,	FaBr(Y)DaDaSo,
FaBr(Y)DaDaDa,	FaSi(Y)SoSoSo,
FaSi(Y)SoSoDa,	FaSi(Y)SoDaSo,
FaSi(Y)SoDaDa,	FaSi(Y)DaSoSo,
FaSi(Y)DaSoDa,	FaSi(Y)DaDaSo,
FaSi(Y)DaDaDa,	MoBr(O)SoSoSo,
MoBr(O)SoSoDa,	MoBr(O)SoDaSo,
MoBr(O)SoDaDa,	MoBr(O)DaSoSo,
MoBr(O)DaSoDa,	MoBr(O)DaDaSo,
MoBr(O)DaDaDa,	MoSi(O)SoSoSo,
MoSi(O)SoSoDa,	MoSi(O)SoDaSo,
MoSi(O)SoDaDa,	MoSi(O)DaSoSo,
MoSi(O)DaSoDa,	MoSi(O)DaDaSo,
MoSi(O)DaDaDa,	MoBr(Y)SoSoSo,
MoBr(Y)SoSoDa,	MoBr(Y)SoDaSo,
MoBr(Y)SoDaDa,	MoBr(Y)DaSoSo,
MoBr(Y)DaSoDa,	MoBr(Y)DaDaSo,
MoBr(Y)DaDaDa,	MoSi(Y)SoSoSo,
MoSi(Y)SoSoDa,	MoSi(Y)SoDaSo,
MoSi(Y)SoDaDa,	MoSi(Y)DaSoSo,
MoSi(Y)DaSoDa,	MoSi(Y)DaDaSo,
MoSi(Y)DaDaDa,SoSoSoSo,	SoSoSoDa,
SoSoDaSo,	SoSoDaDa,
SoDaSoDa,	SoDaSoDa,
soDaDaDa,	soDaDaDa,
DaSoSoSo,	DaSoSoDa,
DaSoDaSo,	DaSoDaSo,
DaSoDaDa,	DaDaSoSo,
DaDaSoDa,	DaDaSoDa,
DaDaDaSo,	DaDaDaDa,
DaDaDaDa,	Br(O)SoSoSo,
Br(O)SoSoDa,	Br(O)SoDaSo,
Br(O)SoDaDa,	Br(O)DaSoSo,
Br(O)DaSoDa,	Br(O)DaDaSo,
Br(O)DaDaDa,	Si(O)SoSoSo,
Si(O)SoSoDa,	Si(O)SoDaSo,
Si(O)SoDaDa,	Si(O)DaSoSo,
Si(O)DaSoDa,	Si(O)DaDaSo,
Si(O)DaDaDa,	Br(Y)SoSoSo,
Br(Y)SoSoDa,	Br(Y)SoDaSo,
Br(Y)SoDaDa,	Br(Y)DaSoSo,
Br(Y)DaSoDa,	Br(Y)DaDaSo,

Br(Y)DaDaDa,	Si(Y)SoSoSo,
Si(Y)SoSoDa,	Si(Y)SoDaSo,
Si(Y)SoDaDa,	Si(Y)DaSoSo,
Si(Y)DaSoDa,	Si(Y)DaDaSo,
Si(Y)DaDaDa,	Br(O)SoSoSoSo,
Br(O)SoSoSoDa,	Br(O)SoSoDaSo,
Br(O)SoSoDaDa,	Br(O)SoDaSoSo,
Br(O)SoDaSoDa,	Br(O)SoDaDaSo,
Br(O)SoDaDaDa,	Br(O)DaSoSoSo,
Br(O)DaSoSoDa,	Br(O)DaSoDaSo,
Br(O)DaSoDaDa,	Br(O)DaDaSoSo,
Br(O)DaDaSoDa,	Br(O)DaDaDaSo,
Br(O)DaDaDaDa,	Si(O)SoSoSoSo,
Si(O)SoSoSoDa,	Si(O)SoSoDaSo,
Si(O)SoSoDaDa,	Si(O)SoDaSoSo,
Si(O)SoDaSoDa,	Si(O)SoDaDaSo,
Si(O)SoDaDaDa,	Si(O)DaSoSoSo,
Si(O)DaSoSoDa,	Si(O)DaSoDaSo,
Si(O)DaSoDaDa,	Si(O)DaDaSoSo,
Si(O)DaDaSoDa,	Si(O)DaDaDaSo,
Si(O)DaDaDaDa,	Br(Y)SoSoSoSo,
Br(Y)SoSoSoDa,	Br(Y)SoSoDaSo,
Br(Y)SoSoDaDa,	Br(Y)SoDaSoSo,
Br(Y)SoDaSoDa,	Br(Y)SoDaDaSo,
Br(Y)SoDaDaDa,	Br(Y)DaSoSoSo,
Br(Y)DaSoSoDa,	Br(Y)DaSoDaSo,
Br(Y)DaSoDaDa,	Br(Y)DaDaSoSo,
Br(Y)DaDaSoDa,	Br(Y)DaDaDaSo,
Br(Y)DaDaDaDa,	Si(Y)SoSoSoSo,
Si(Y)SoSoSoDa,	Si(Y)SoSoDaSo,
Si(Y)SoSoDaDa,	Si(Y)SoDaSoSo,
Si(Y)SoDaSoDa,	Si(Y)SoDaDaSo,
Si(Y)SoDaDaDa,	Si(Y)DaSoSoSo,
Si(Y)DaSoSoDa,	Si(Y)DaSoDaSo,
Si(Y)DaSoDaDa,	Si(Y)DaDaSoSo,
Si(Y)DaDaSoDa,	Si(Y)DaDaDaSo,
Si(Y)DaDaDaDa,	FaBr(O)SoSoSoSo,
FaBr(O)SoSoSoDa,	FaBr(O)SoSoDaSo,
FaBr(O)SoSoDaDa,	FaBr(O)SoDaSoSo,
FaBr(O)SoDaSoDa,	FaBr(O)SoDaDaSo,
FaBr(O)SoDaDaDa,	FaBr(O)DaSoSoSo,
FaBr(O)DaSoSoDa,	FaBr(O)DaSoDaSo,
FaBr(O)DaSoDaDa,	FaBr(O)DaDaSoSo,
FaBr(O)DaDaSoDa,	FaBr(O)DaDaDaSo,
FaBr(O)DaDaDaDa,	FaSi(O)SoSoSoSo,
FaSi(O)SoSoSoDa,	FaSi(O)SoSoDaSo,

FaSi(O)SoSoDaDa, FaSi(O)SoDaSoSo,
 FaSi(O)SoDaSoDa, FaSi(O)SoDaDaSo,
 FaSi(O)SoDaDaDa, FaSi(O)DaSoSoSo,
 FaSi(O)DaSoSoDa, FaSi(O)DaSoDaSo,
 FaSi(O)DaSoDaDa, FaSi(O)DaDaSoSo,
 FaSi(O)DaDaSoDa, FaSi(O)DaDaDaSo,
 FaSi(O)DaDaDaDa, FaBr(Y)SoSoSoSo,
 FaBr(Y)SoSoSoDa, FaBr(Y)SoSoDaSo,
 FaBr(Y)SoSoDaDa, FaBr(Y)SoDaSoSo,
 FaBr(Y)SoDaSoDa, FaBr(Y)SoDaDaSo,
 FaBr(Y)SoDaDaDa, FaBr(Y)DaSoSoSo,
 FaBr(Y)DaSoSoDa, FaBr(Y)DaSoDaSo,
 FaBr(Y)DaSoDaDa, FaBr(Y)DaDaSoSo,
 FaBr(Y)DaDaSoDa, FaBr(Y)DaDaDaSo,
 FaBr(Y)DaDaDaDa, FaSi(Y)SoSoSoSo,
 FaSi(Y)SoSoSoDa, FaSi(Y)SoSoDaSo,
 FaSi(Y)SoSoDaDa, FaSi(Y)SoDaSoSo,
 FaSi(Y)SoDaSoDa, FaSi(Y)SoDaDaSo,
 FaSi(Y)SoDaDaDa, FaSi(Y)DaSoSoSo,
 FaSi(Y)DaSoSoDa, FaSi(Y)DaSoDaSo,
 FaSi(Y)DaSoDaDa, FaSi(Y)DaDaSoSo,
 FaSi(Y)DaDaSoDa, FaSi(Y)DaDaDaSo,
 FaSi(Y)DaDaDaDa, MoBr(O)SoSoSoSo,
 MoBr(O)SoSoSoDa, MoBr(O)SoSoDaSo,
 MoBr(O)SoSoDaDa, MoBr(O)SoDaSoSo,
 MoBr(O)SoDaSoDa, MoBr(O)SoDaDaSo,
 MoBr(O)SoDaDaDa, MoBr(O)DaSoSoSo,
 MoBr(O)DaSoSoDa, MoBr(O)DaSoDaSo,
 MoBr(O)DaSoDaDa, MoBr(O)DaDaSoSo,
 MoBr(O)DaDaSoDa, MoBr(O)DaDaDaSo,
 MoBr(O)DaDaDaDa, MoSi(O)SoSoSoSo,
 MoSi(O)SoSoSoDa, MoSi(O)SoSoDaSo,
 MoSi(O)SoSoDaDa, MoSi(O)SoDaSoSo,
 MoSi(O)SoDaSoDa, MoSi(O)SoDaDaSo,
 MoSi(O)SoDaDaDa, MoSi(O)DaSoSoSo,
 MoSi(O)DaSoSoDa, MoSi(O)DaSoDaSo,
 MoSi(O)DaSoDaDa, MoSi(O)DaDaSoSo,
 MoSi(O)DaDaSoDa, MoSi(O)DaDaDaSo,
 MoSi(O)DaDaDaDa, MoBr(Y)SoSoSoSo,
 MoBr(Y)SoSoSoDa, MoBr(Y)SoSoDaSo,
 MoBr(Y)SoSoDaDa, MoBr(Y)SoDaSoSo,
 MoBr(Y)SoDaSoDa, MoBr(Y)SoDaDaSo,
 MoBr(Y)SoDaDaDa, MoBr(Y)DaSoSoSo,
 MoBr(Y)DaSoSoDa, MoBr(Y)DaSoDaSo,
 MoBr(Y)DaSoDaDa, MoBr(Y)DaDaSoSo,
 MoBr(Y)DaDaSoDa, MoBr(Y)DaDaDaSo,

MoBr(Y)DaDaDaDa, MoSi(Y)SoSoSoSo,
 MoSi(Y)SoSoSoDa, MoSi(Y)SoSoDaSo,
 MoSi(Y)SoSoDaDa, MoSi(Y)SoDaSoSo,
 MoSi(Y)SoDaSoDa, MoSi(Y)SoDaDaSo,
 MoSi(Y)SoDaDaDa, MoSi(Y)DaSoSoSo,
 MoSi(Y)DaSoSoDa, MoSi(Y)DaSoDaSo,
 MoSi(Y)DaSoDaDa, MoSi(Y)DaDaSoSo,
 MoSi(Y)DaDaSoDa, MoSi(Y)DaDaDaSo,
 MoSi(Y)DaDaDaDa

จากรายการคำเรียกญาติพื้นฐานทั้งในภาษากูย และภาษากวย ข้างต้น พบว่า คำเรียกญาติในภาษากูย มีจำนวนทั้งหมด 26 คำ ได้แก่ คำว่า

nuʔ	ʔe:w	mæ:	lu:ŋ	pa:	mæ:phu:t
ba:w	miat	kæ:t	baj	ʔam	nuʔkw:ŋ
ʔe:kw:ŋ	mæ:kw:ŋ	nuʔthaw	nuʔphu:t	ʔe:wme:	ʔe:wphu:t
mæ:thaw	thu:t	ka:n	sa:j	ʔa:j	ʔɜ:j
sæ:m	caw				

คำเรียกญาติในภาษากวย มีจำนวนทั้งหมด 24 คำ ได้แก่ คำว่า

nuʔ	pho:	ʔuʔ	mæ:	lu:ŋ	pa:
ŋi:	pi:	baj	ʔam	nuʔkw:ŋ	mæ:kw:ŋ
kw:ŋ	nuʔthaw	pho:phu:t	ʔuʔthaw	mæ:thaw	mæ:phu:t
thuət	ka:n	sa:j	sæ:m	caw	kaʔmɔ:n

เป็นที่น่าสังเกตว่า มีคำในภาษาส่วย (กูย-กวย) บางคำ มีรูปเหมือนคำในภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาเขมรมาตรฐาน และภาษาเขมรสุรินทร์ ดังนี้

คำว่า thaw มีรูปเหมือนคำว่า thaw³¹ ‘เต่า’ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ

คำว่า lu:ŋ มีรูปเหมือนคำว่า luŋ³³ ‘ลุง’ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ

คำว่า pa: มีรูปเหมือนคำว่า pa:³¹ ‘ป่า’ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ

คำว่า mæ: มีรูปเหมือนคำว่า me:³¹ ‘แม่’ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ

คำว่า pho: มีรูปเหมือนคำว่า pho:³¹ ‘พ่อ’ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ

คำว่า ba:w มีรูปเหมือนคำว่า ba:w²¹ ‘บ่าว’ ในภาษาไทยถิ่นอีสาน

คำว่า ʔa:j มีรูปเหมือนคำว่า ʔa:j³¹ ‘อ้าย’ ในภาษาไทยถิ่นอีสานซึ่งมีความหมายว่า พี่

(เพศชาย)

คำว่า ʔɜ:j มีรูปเหมือนคำว่า ʔɜaj³¹ ‘เอื้อย’ ในภาษาไทยถิ่นอีสานซึ่งมีความหมายว่า พี่

(เพศหญิง)

ทั้งนี้พบว่า มีคำเรียกญาติภาษาส่วยบางคำมีรูปเหมือนกับคำในภาษาเขมรสุรินทร์ และภาษาเขมรมาตรฐาน ด้วย ดังนี้

คำว่า baj มีรูปเหมือนคำว่า paj ในภาษาเขมรสุรินทร์

คำว่า ka:n มีรูปเหมือนคำว่า koon ในภาษาเขมรสุรินทร์ และ koun ในภาษาเขมรมาตรฐาน

คำว่า caw มีรูปเหมือนคำว่า caw ในภาษาเขมรสุรินทร์ และ cau ในภาษาเขมรมาตรฐาน

คำว่า ka?mɑ:n มีรูปเหมือนคำว่า kamu:ɲ ในภาษาเขมรสุรินทร์ และ khmuəy ในภาษาเขมรมาตรฐาน

นอกจากนี้ยังพบว่า มีคำเรียกญาติบางคำมีรูปเหมือนกับคำในภาษาเขมร ทั้งที่เป็นเขมรมาตรฐาน และเขมรสุรินทร์ และภาษาไทยกรุงเทพฯ คือ คำว่า thɯ:t และ thɯat มีรูปเหมือนคำว่า thuatɕɛ ‘ทวด’ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ มีรูปเหมือนคำว่า tuot ในภาษาเขมรสุรินทร์ และ tuət ในภาษาเขมรมาตรฐาน

4.2 มิติแห่งความแตกต่างของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กวย-กวย)

หลังจากการวิเคราะห์ความหมายของคำเรียกญาติแต่ละคำแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมา กำหนดมิติแห่งความแตกต่าง ซึ่งแนวทางในการวิเคราะห์นี้ ได้ใช้เกณฑ์เดียวกันกับงานวิจัยของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint, 2001) วิภัสรินทร์ ประพันธ์ศิริ (2535) ศุภมาส เอ่งฉ้วน (2537) และ วราภรณ์ ติระ (2545) โดยใช้บรรดลัทธิในรูปองค์ประกอบมาระบุความแตกต่างของคำเรียกญาติทั้งหมด การระบุบรรดลัทธินี้จะทำให้เห็นความแตกต่างของคำได้ชัดเจนยิ่งขึ้นซึ่ง บรรดลัทธิในแต่ละมิติผู้วิจัยจะกำหนดให้เป็นแบบทวิลักษณ์ นั่นคือ จะมีความหมายหนึ่งเป็นบวก และความหมายที่ตรงกันข้ามจะเป็นลบ ซึ่งเครื่องหมายบวกหมายถึง มี หรือ เป็น ส่วนเครื่องหมายลบ หมายถึง ไม่มี หรือ ไม่เป็น ตามลำดับ บรรดลัทธิในแต่ละมิติมีดังนี้

1) รุ่นอายุ

รุ่น 0 หมายถึง ตัวเอง

รุ่น +1 หมายถึง สูงกว่าตัวเอง 1 รุ่น

รุ่น +2 หมายถึง สูงกว่าตัวเอง 2 รุ่น เช่น ปู่

รุ่น +3 หมายถึง สูงกว่าตัวเอง 3 รุ่น เช่น ทวด

รุ่น -1 หมายถึง ต่ำกว่าตัวเอง 1 รุ่น เช่น ลูก

รุ่น -2 หมายถึง ต่ำกว่าตัวเอง 2 รุ่น เช่น หลาน

รุ่น -3 หมายถึง ต่ำกว่าตัวเอง 3 รุ่น เช่น เหลน

เป็นต้น

2) สายเลือด

สายตรง หมายถึง ความสัมพันธ์ของผู้ที่สืบสายโดยตรง เช่น แม่กับลูก จะใช้บรรดลัษณ์ (+สายตรง)

สายข้าง หมายถึง การมีบิดามารดาาร่วมกัน เช่น พี่กับน้อง จะใช้บรรดลัษณ์ (-สายตรง)

3) อายุ

อายุ หมายถึง การมีอายุมากกว่าซึ่งจะใช้บรรดลัษณ์ (+อายุ) และการมีอายุน้อยกว่าจะใช้บรรดลัษณ์ (-อายุ)

4) เพศ

เพศ หมายถึง ผู้ชายหรือผู้หญิง จะใช้บรรดลัษณ์ (+ชาย) และ (-ชาย)

5) ฝ่ายพ่อ/แม่

ฝ่ายพ่อ/แม่ หมายถึง เป็นฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่ตามลำดับ จะใช้บรรดลัษณ์ (+พ่อ) และ (-พ่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกญาติพื้นฐาน ผู้วิจัยพบว่าคำเรียกญาติพื้นฐานเหล่านี้ แต่ละคำแตกต่างกันด้วยมิติแห่งความแตกต่าง 5 ประการ คือ รุ่นอายุ อายุ สายเลือด เพศ และฝ่ายพ่อ/แม่ ซึ่งปรากฏว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยคำเรียกญาติภาษาไทยใน A Componential Analysis of Kinship Terms in Thai ของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint, 2001) และผลการวิจัยคำเรียกญาติภาษาเชียงใหม่และลำพูน ในคำเรียกญาติในภาษาคำเมือง การวิเคราะห์ทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ของ วิภัสรินทร์ ประพันธ์ศิริ (2535) โดยแต่ละคำสามารถแสดงความหมายของคำเรียกญาติด้วยองค์ประกอบทางความหมายดังต่อไปนี้

4.3 องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กวย-กวย)

4.3.1 องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย

nu?	ʔe:w, mæ:	lu:ŋ, nu?phu:t
$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +1} \\ \text{+สายตรง} \\ \text{+ชาย} \end{array} \right)$	$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +1} \\ \text{+สายตรง} \\ \text{-ชาย} \end{array} \right)$	$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +1} \\ \text{-สายตรง} \\ \text{+อายุ} \\ \text{+ชาย} \end{array} \right)$

pa:, mæ:phu:t

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} +1 \\ -\text{สายตรง} \\ +\text{อายุ} \\ -\text{ชาย} \end{pmatrix}$$

ba:w , miat

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} +1 \\ -\text{สายตรง} \\ -\text{อายุ} \\ +\text{ชาย} \end{pmatrix}$$

kæ:t , baj , ?am

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} +1 \\ -\text{สายตรง} \\ -\text{อายุ} \\ -\text{ชาย} \end{pmatrix}$$

nu?kw:ŋ

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} +2 \\ +\text{พ่อ} \\ +\text{ชาย} \end{pmatrix}$$

?e:kw:ŋ , mæ:kw:ŋ

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} +2 \\ +\text{พ่อ} \\ -\text{ชาย} \end{pmatrix}$$

nu?thaw , nu?phu:t

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} +2 \\ -\text{พ่อ} \\ +\text{ชาย} \end{pmatrix}$$

?e:wmæ: , ?e:wphu:t , mæ:thaw

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} +2 \\ -\text{พ่อ} \\ -\text{ชาย} \end{pmatrix}$$

thu:t

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} +3 / +4 \end{pmatrix}$$

sa:j , ?a:j

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} 0 \\ -\text{สายตรง} \\ +\text{อายุ} \end{pmatrix}$$

?a:j

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} 0 \\ -\text{สายตรง} \\ +\text{ชาย} \\ +\text{อายุ} \end{pmatrix}$$

?a:j

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} 0 \\ -\text{สายตรง} \\ -\text{ชาย} \\ +\text{อายุ} \end{pmatrix}$$

sæ:m

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} 0 \\ -\text{สายตรง} \\ -\text{อายุ} \end{pmatrix}$$

ka:n

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} -1 \\ +\text{สายตรง} \end{pmatrix}$$

caw

$$\begin{pmatrix} \text{รุ่น} -1 / -2 / -3 / -4 \end{pmatrix}$$

4.3.2 องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย

nu? , pho: , ?nu?

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +1} \\ +\text{สายตรง} \\ +\text{ชาย} \end{array} \right)$$

mae:

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +1} \\ +\text{สายตรง} \\ -\text{ชาย} \end{array} \right)$$

lu:ŋ

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +1} \\ -\text{สายตรง} \\ +\text{อายุ} \\ +\text{ชาย} \end{array} \right)$$

pa:

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +1} \\ -\text{สายตรง} \\ +\text{อายุ} \\ -\text{ชาย} \end{array} \right)$$

ni:

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +1} \\ -\text{สายตรง} \\ -\text{อายุ} \\ +\text{ชาย} \end{array} \right)$$

pi: , baj , ?am

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +1} \\ -\text{สายตรง} \\ -\text{อายุ} \\ -\text{ชาย} \end{array} \right)$$

nu?kəŋ , kəŋ

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +2} \\ +\text{พ่อ} \\ +\text{ชาย} \end{array} \right)$$

mae:kəŋ , kəŋ

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +2} \\ +\text{พ่อ} \\ -\text{ชาย} \end{array} \right)$$

nu?thaw , pho:phu:t , ?nu?thaw

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +2} \\ -\text{พ่อ} \\ +\text{ชาย} \end{array} \right)$$

mae:thaw , mae:phu:t

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +2} \\ -\text{พ่อ} \\ -\text{ชาย} \end{array} \right)$$

thu:t

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น +3 / +4} \end{array} \right)$$

sa:j

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น 0} \\ -\text{สายตรง} \\ +\text{อายุ} \end{array} \right)$$

sæ:m

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น 0} \\ -\text{สายตรง} \\ -\text{อายุ} \end{array} \right)$$

ka:n

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น -1} \\ +\text{สายตรง} \end{array} \right)$$

caw

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น -1 / -2} \end{array} \right)$$

ka?ma:n

$$\left(\begin{array}{c} \text{รุ่น -2 / -3 / -4} \end{array} \right)$$

เพื่อความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ต่อไปผู้วิจัยจะนำเสนอคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กฺวย-กวย) และอรรถลักษณะที่แสดงความหมายของคำเรียกญาติแต่ละคำที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบเรียบร้อยแล้วในรูปแบบของตารางหลายมิติที่แสดงความหมายของคำเรียกญาติ ซึ่งในตารางดังกล่าว มิติแห่งความแตกต่าง (Dimensions of contrast) จะปรากฏเป็นมิติของตารางซึ่งจะแสดงโดยคำที่เขียนเป็นตัวหนาและขีดเส้นใต้ ได้แก่ รุ่นอายุ อายุ สายเลือด เพศ และฝ่ายพ่อ / แม่ และคำเรียกญาติที่ได้มานั้น จะถูกนำมาใส่ในตารางตามความหมายที่ระบุโดยอรรถลักษณะ

สำหรับการอ่านตารางแสดงความหมายของคำเรียกญาตินั้น จะยึดตัวเองเป็นหลักในการอ่าน เช่นคำว่า $nu?$ จะหมายถึงบุคคลที่อยู่ถัดจากตัวเองขึ้นไป 1 รุ่น เป็นเพศชายสายตรงของตัวเอง คำว่า $?e:w$ หมายถึงบุคคลที่อยู่ถัดจากตัวเองขึ้นไป 1 รุ่น เป็นเพศหญิง สายตรงของตัวเอง เป็นต้น

ในการแสดงตารางความหมายของคำเรียกญาตินี้ อันดับแรกผู้วิจัยขอเสนอตารางคำเรียกญาติภาษากฺวย และต่อมา คือ ตารางคำเรียกญาติภาษาส่วย โดยตารางคำเรียกญาติที่เสนอนั้น จะเริ่มจากแสดงตารางคำเรียกญาติของแต่ละอำเภอ เพื่อให้เห็นว่าภาษาส่วย และภาษาส่วยในแต่ละอำเภอมีการใช้คำเรียกญาติคำใดบ้าง จากนั้นจึงจะแสดงตารางรวมของคำเรียกญาติภาษาส่วย และตารางรวมของคำเรียกญาติภาษาส่วย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย อำเภอเมือง

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ			
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+ 4			thu:t			
+3						
+2	+ พ่อ		$nu?kw:ŋ$	$?e:wkw:ŋ$	$nu?kw:ŋ$	$?e:wkw:ŋ$
	- พ่อ		$nu?thaw,$ $nu?phu:t$	$?e:wmæ:,$ $?e:wphu:t$	$nu?thaw,$ $nu?phu:t$	$?e:wmæ:,$ $?e:wphu:t$
+1		+ อายุ	$nu?$	$?e:w$	$lu:ŋ$	$pa:$
		- อายุ			$ba:w$	$kæ:t$
0		+ อายุ	EGO		$sa:j, ?x:j$	
		- อายุ			$sæ:m$	
-1			$ka:n$		caw	
-2			caw			
-3						
-4						

ตารางที่ 7 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูย อำเภอท่าเงี้ยว

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ			
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+ 4			thu:t			
+ 3						
+ 2	+ พ่อ		nu?kw:ŋ	mæ:kw:ŋ	nu?kw:ŋ	mæ:kw:ŋ
	- พ่อ		nu?thaw	mæ:thaw	nu?thaw	mæ:thaw
+ 1		+ อายุ	nu?	mæ:	lu:ŋ	pa:
		- อายุ			miat	baj
0		+ อายุ	EGO	sa:j		
		- อายุ		?a:j	?ɤ:j	
- 1			ka:n	caw		
- 2			caw			
- 3						
- 4						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูย อำเภอไพรบึง

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ			
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+ 4			thu:t			
+ 3						
+ 2	+ พ่อ		nu?ko:n	mæ:ko:n	nu?ko:n	mæ:ko:n
	- พ่อ		nu?thaw	mæ:thaw	nu?thaw	mæ:thaw
+ 1		+ อายุ	nu?	mæ:	lu:ŋ , nu?phu:t	pa: , mæ:phu:t
		- อายุ			ba:w	?am
0		+ อายุ	EGO		sa:j	
		- อายุ			?a:j	?x:j
- 1			ka:n		caw	
- 2			caw			
- 3						
- 4						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย อำเภอบุพผามพรพิสัย

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ			
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+ 4			thuət			
+ 3						
+ 2	+ พ่อ		nɯʔkw:ŋ	mæ:kɔ:ŋ	nɯʔkw:ŋ	mæ:kɔ:ŋ
	- พ่อ		nɯʔthaw	mæ:thaw	nɯʔthaw	mæ:thaw
+ 1		+ อายุ	nɯʔ	mæ:	lɯ:ŋ	pa:
		- อายุ			ŋi:	pi:
0		+ อายุ	EGO		sa:j	
		- อายุ			sæ:m	
- 1			ka:n		caw	
- 2			caw		kaʔma:n	
- 3			kaʔma:n			
- 4						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย อำเภอพยุห์

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ			
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+4			thuət			
+3						
+2	+ พ่อ		kw:ŋ			
	- พ่อ		pho:phu:t	mæ:phu:t	pho:phu:t	mæ:phu:t
+1		+ อายุ	pho:	mæ:	lu:ŋ	pa:
		- อายุ			ŋi:	baj
0		+ อายุ	EGO		sa:j	
		- อายุ			sæ:m	
-1			ka:n		caw	
-2			caw		ka?m:n	
-3			ka?m:n			
-4						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ			
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+ 4			thuət			
+ 3						
+ 2	+ พ่อ		kə:ŋ			
	- พ่อ		ʔuʔthaw	mæ:thaw	ʔuʔthaw	mæ:thaw
+ 1		+ อายุ	ʔuʔ	mæ:	lɯ:ŋ	pa:
		- อายุ			ŋi:	ʔam
0		+ อายุ	EGO		sai:j	
		- อายุ			sæ:m	
- 1			ka:n		caw	
- 2			caw			
- 3						
- 4						

ตารางที่ 12 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูย ทั้ง 3 อำเภอ

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ			
			+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย
+4			thu:t			
+3						
+2	+พ่อ		nuʔkw:ŋ	ʔe:wkɔ:ŋ, mæ:kɔ:ŋ	nuʔkw:ŋ	ʔe:wkɔ:ŋ, mæ:kɔ:ŋ
	-พ่อ		nuʔthaw, nuʔphu:t	ʔe:wmæ:, ʔe:wphu:t mæ:thaw	nuʔthaw, nuʔphu:t	ʔe:wmæ:, ʔe:wphu:t, mæ:thaw
+1		+อายุ	nuʔ	ʔe:w, mæ:	lu:ŋ, nuʔphu:t	pa:, mæ:phu:t
		-อายุ			ba:w, miat	kæ:t, baj, ʔam
0		+อายุ	EGO		sa:j, ʔɜ:j	
		-อายุ			ʔa:j	ʔɜ:j
					sæ:m	
-1			ka:n	caw		
-2			caw			
-3						
-4						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย ทั้ง 3 อำเภอ

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ			
			+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย
+4			thuat			
+3						
+2	+พ่อ		nu?kw:ŋ, kw:ŋ	mæ:kw:ŋ, kw:ŋ	nu?kw:ŋ, kw:ŋ	mæ:kw:ŋ, kw:ŋ
	-พ่อ		nu?thaw, pho:phu:t, ?nu?thaw	mæ:thaw, mæ:phu:t	nu?thaw, pho:phu:t, ?nu?thaw	mæ:thaw, mæ:phu:t
+1		+อายุ	nu? , pho:, ?nu?	mæ:	lu:ŋ	pa:
		-อายุ			ŋi:	pi: , baj , ?am
0		+อายุ	EGO		sa:j	
		-อายุ			sæ:m	
-1			ka:n		caw	
-2			caw		caw, ka?ma:n	
-3			caw, ka?ma:n			
-4						

จากตารางที่ 6 ถึงตารางที่ 13 พบว่า คำเรียกญาติภาษากวย และคำเรียกญาติภาษากวย มีระบบคำเรียกญาติพื้นฐานที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ มีการใช้คำเรียกญาติตั้งแต่วรุ่นอายุ +1 ขึ้นไป จนถึงรุ่นอายุ +4 และรุ่นอายุ -1 ลงมาจนถึงรุ่นอายุ -4 ทั้งภาษากวย และภาษากวยมีการใช้มิติแห่งความแตกต่างที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้ ในรุ่นอายุ +1 มีการใช้มิติทางเพศ อายุ และฝ่ายพ่อ/แม่ ในรุ่นอายุ +2 มีการใช้มิติทางเพศ และในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 ไม่มีการใช้มิติแห่งความแตกต่างใดเลย ส่วนญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -1 มีการใช้มิติทางสายเลือด และในรุ่นอายุ -3 และรุ่นอายุ -4 ไม่มีการใช้มิติแห่งความแตกต่างใดๆ เลย

อย่างไรก็ตาม คำเรียกญาติภาษากวย และคำเรียกญาติภาษากวย ยังมีระบบคำเรียกญาติพื้นฐานที่แตกต่างกัน คือ ภาษากวย และภาษากวย มีการใช้มิติแห่งความแตกต่างที่ต่างกัน ดังนี้ ในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ภาษากวย มีการใช้มิติทางเพศ ส่วนภาษากวย ไม่มีการใช้มิติดังกล่าวในรุ่นอายุนี้ ส่วนญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -2 ภาษากวย ไม่มีการใช้มิติทางสายเลือด ในขณะที่ภาษากวยมีการใช้มิติทาง

สายเลือดกับญาติที่อยู่ในรุ่นอายุดังกล่าว นอกจากนี้ยังพบว่า ชาวภูมยมีการใช้คำเรียกญาติที่แตกต่างกับชาวทวาย โดยผู้วิจัยจะได้อธิบายไว้ในบทที่ 5 ต่อไป

4.4 สรุป

จากผลการวิเคราะห์ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กวย-ทวาย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย และระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวาย มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กวย-ทวาย) ในจังหวัดศรีสะเกษ มีมิติแห่งความแตกต่าง 5 มิติ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ เพศ และฝ่ายพ่อ / แม่ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ นอกจากนี้ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กวย-ทวาย) ยังมีระบบที่คล้ายคลึงคลึงกันกับระบบคำเรียกญาติพื้นฐานในภาษาไทยที่ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ได้วิเคราะห์ไว้อีกด้วย

เมื่อพิจารณาถึงคำเรียกญาติภาษาส่วย ทั้งภาษาทวายและภาษาทวาย แล้ว ผู้วิจัยยังพบว่า มีคำเรียกญาติภาษาส่วยบางคำมีรูปเหมือนกับคำในภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาเขมรสุรินทร์ และภาษาเขมรมาตรฐาน อีกด้วย เช่น

คำว่า *thaw*, *lu:ŋ*, *pa:*, *pho:*, และ *mæ:* มีรูปเหมือนกับคำในภาษาไทยกรุงเทพฯ คือคำว่า *thaw*₃₁ ‘เต่า’ *luŋ*₃₃ ‘ลุง’ *pa:*₃₁ ‘ป้า’ *pho:*₃₁ ‘พ่อ’ *mæ:*₃₁ ‘แม่’ และ ตามลำดับ

คำว่า *ʔa:j* และ *ʔɜ:j* มีรูปคำเหมือนกับคำในภาษาไทยถิ่นอีสาน คือคำว่า *ʔa:j*₃₁ ‘อ้าย’ และ *ʔuaj*₃₁ ‘เอื้อย’ ตามลำดับ

คำว่า *baj* มีรูปคำเหมือนกับคำในภาษาเขมรสุรินทร์คำว่า *paj*

คำว่า *ka:n*, *caw*, *kamɔ:n* มีรูปเหมือนกับคำในภาษาเขมรสุรินทร์ และภาษาเขมรมาตรฐาน คือคำว่า *koon*, *caw*, *kamɔ:j* ในภาษาเขมรสุรินทร์ และคำว่า *koun*, *cau*, *khmuɔy* และ ในภาษาเขมรมาตรฐาน ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า คำว่า *thu:t* และคำว่า *thu:at* มีรูปคำที่เหมือนกับคำทั้งในภาษาไทยกรุงเทพฯ คือ คำว่า *thu:at*₃₁ ‘ทวด’ และภาษาเขมรทั้งที่เป็นเขมรสุรินทร์ คือ คำว่า *tu:t* และเขมรมาตรฐาน คือ คำว่า *tuot*

สำหรับคำเรียกญาติคำว่า *ʔɜ:j* ในภาษาทวาย พบว่า มีรูปคำที่คล้ายคลึงกับคำว่า *ʔuaj*₃₁ ‘เอื้อย’ ในภาษาไทยถิ่นอีสาน โดยคำว่า *ʔɜ:j* นี้มีความหมาย 2 ความหมาย คือ ความหมายที่ 1 มีความหมายที่เหมือนกับคำว่า *ʔuaj*₃₁ ‘เอื้อย ในภาษาไทยถิ่นอีสาน ที่หมายถึง พี่ (เพศหญิง) ซึ่งคำที่มีความหมายเช่นนี้พบในอำเภอเมือง และความหมายที่ 2 มีความหมายที่แตกต่างกับคำในภาษาไทยถิ่นอีสาน เนื่องจากคำว่า *ʔɜ:j* ในถิ่นนี้มีความหมายตรงกับคำว่า ‘พี่’ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งคำนี้

พบในอำเภอท่าแกเลีย และอำเภอไพรบึง จากสิ่งที่ผู้วิจัยสังเกตพบดังกล่าวนั้นจะนำไปเป็นประเด็นสำคัญในการวิเคราะห์ความแตกต่างของคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยตามอายุในบทที่ 6 ต่อไป

จากปรากฏการณ์ทางภาษาที่ผู้วิจัยพบ สามารถสันนิษฐานได้ว่า คำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) นั้นได้รับอิทธิพลจากภาษาต่างๆ ได้แก่ ภาษาเขมร ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ และภาษาไทยถิ่นอีสาน ยกเว้นคำบางคำ กล่าวคือ คำว่า *thɯ:t* และคำว่า *thuat* ที่ยังไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดว่าได้รับอิทธิพลจากภาษาใด เนื่องจากพบว่าคำมีรูปเหมือนกับคำทั้งในภาษาเขมรสุรินทร์ และภาษาเขมรมาตรฐาน และในภาษาไทยกรุงเทพฯ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า ภาษาเขมรอาจมีการยืมคำ 2 คำนี้มาจากภาษาไทย หรือ ภาษาไทยอาจยืมคำ 2 คำนี้มาจากภาษาเขมร หรือ ทั้งสองภาษาอาจมีการยืมคำซึ่งกันและกันมาช้านาน จนเป็นการยากที่จะสรุปได้ว่าคำดั้งเดิมเป็นคำในภาษาใด ดังนั้นจึงควรต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป แต่สำหรับในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะขอให้คำว่า *thɯ:t* และคำว่า *thuat* เป็นคำที่สันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมรมาตรฐาน ทั้งนี้ เพราะในอดีต ภาษาเขมรมีอิทธิพลกับภาษาส่วย เพราะชาวส่วยเป็นชนพื้นเมืองดั้งเดิมที่ถูกเขมรปกครอง ดังนั้นชาวส่วยจึงอาจจะได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมรซึ่งเคยเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีในอดีต

นอกจากนี้ยังพบว่า คำเรียกญาติภาษาส่วยมีการใช้คำคุณศัพท์ เช่น คำว่า *phɯ:t* ที่มีความหมายว่า “ใหญ่” โดยชาวส่วยนำมาต่อท้ายเพื่อขยายคำเรียกญาติภาษาส่วยคำอื่นๆ เช่น คำว่า *nu?phɯ:t* โดยชาวกวย และชาวกวยในจังหวัดศรีสะเกษนำคำนี้มาใช้เป็นคำเรียกญาติในเรียก “ลุง” และ “พ่อ” เท่านั้น และคำว่า *kæ:t* ที่มีความหมายว่า ‘เล็ก’ ผู้วิจัยคาดว่า ในอดีตชาวส่วยอาจใช้คำนี้มาขยายคำเรียกญาติ โดยการต่อท้ายกับคำเรียกญาติภาษาส่วยคำอื่นๆ เช่นกัน เพื่อบ่งบอกให้ทราบว่าป็นน้องของพ่อหรือแม่ แต่ในปัจจุบันเหลือแค่คำว่า *kæ:t* ซึ่งมีความหมายกว้างออกโดยสามารถแปลว่า ‘เล็ก’ หรือ ‘น้องของพ่อหรือแม่’ ก็ได้

อย่างไรก็ตาม ยังพบสิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับคำเรียกญาติที่พบในจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งแตกต่างกับคำเรียกญาติภาษาส่วยในจังหวัดอื่นๆ เช่น คำเรียกญาติคำว่า *ʔɔ:ɯ* ที่พบในจังหวัดศรีสะเกษนั้น มีความหมายแตกต่างกับคำว่า *ʔɔ:ɯ* ในภาษากวยของจังหวัดสุพรรณบุรี ของ ไพลีน ยันตรีสิงห์ (1980) เนื่องจาก คำว่า *ʔɔ:ɯ* ในจังหวัดสุพรรณบุรี หมายถึง พี่สะใภ้ แต่สำหรับจังหวัดศรีสะเกษ คำว่า *ʔɔ:ɯ* หมายถึง พี่ของตนเอง นอกจากนี้ ยังพบว่า ในจังหวัดสุรินทร์ที่ประเสริฐ ศรีวิเศษ กล่าวในพจนานุกรมกวย (ส่วย) – ไทย – อังกฤษ ว่า คำว่า *ʔa:ɯ* และ *ʔɔ:ɯ* ใช้เป็นคำเรียกขาน ซึ่งใช้เรียกญาติรุ่นพี่ผู้ชายหรือคนที่ใช้น้ำหน้าคนที่สืบจากพระ และเรียกผู้หญิงที่ไม่ใช่พี่แท้ๆ ซึ่งแตกต่างจากจังหวัดศรีสะเกษ ที่ใช้เรียกญาติที่เป็นพี่แท้ๆ ที่เป็นเพศชาย และเพศหญิงของตนเอง จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยคาดว่า คำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) ในจังหวัดศรีสะเกษเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมาย และจากที่เคยใช้เป็นคำเรียกขานในอดีต ผู้พูดภาษาส่วยนำคำ 2 คำนี้มาใช้จนกลายเป็นคำเรียกญาติ และในกรณีคำว่า *nu?* ซึ่งใช้เรียก “พ่อ” ที่ประเสริฐ ศรีวิเศษ อธิบายว่า พบว่า

มีการใช้คำว่า ๓๓? ในอำเภอสำโรงทาบ ทั้งนี้จากการที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มี ชาวภูย และชาวควยในหลายอำเภอ ที่ใช้คำเรียกญาติคำว่า ๓๓? ดังกล่าวเช่นกัน ได้แก่ ชาวภูยใน อำเภอเมือง อำเภอน้ำเกลี้ยง และอำเภอไพรบึง และชาวควยในอำเภออุทุมพรพิสัย

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ใน จังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกญาติพื้นฐานภาษา กฺวย (อำเภอเมือง อำเภอ น้ำเกลี้ยง และอำเภอไพรบึง) และข้อมูลคำเรียกญาติพื้นฐานภาษา กวย (อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอ พยุห้ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ) ที่ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบของตารางแสดงความหมายของคำเรียกญาติในบทที่ 4 นั้น สามารถเห็นลักษณะความคล้ายคลึงและลักษณะความแตกต่างกันของระบบคำเรียกญาติทั้งหมดได้จากการเปรียบเทียบระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษา กฺวย และคำเรียกญาติพื้นฐานภาษา กวย พบว่ามีความเหมือนและแตกต่างกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ความแตกต่างของจำนวนคำเรียกญาติส่วย (กฺวย-กวย)

จากผลการวิเคราะห์คำเรียกญาติทั้งหมดที่ได้นำเสนอไปแล้วในบทที่ 4 นั้น พบว่าคำเรียกญาติภาษา กฺวย และคำเรียกญาติภาษา กวย มีจำนวนของคำที่ใช้เรียกญาติแตกต่างกัน ดังนี้

5.1.1 จำนวนคำเรียกญาติภาษา กฺวย

5.1.1.1) อำเภอเมือง มีจำนวนคำเรียกญาติพื้นฐานภาษา กฺวย ทั้งสิ้น 18 คำ ได้แก่

nu?	?e:w	lu:ŋ	pa:	ba:w	kæ:t
nu?kw:ŋ	?e:wkw:ŋ	nu?thaw	?e:wmæ:	nu?phu:t	?e:wphu:t
thu:t	ka:n	sa:j	?ɜ:j	sæ:m	caw

5.1.1.2) อำเภอ น้ำเกลี้ยง มีจำนวนคำเรียกญาติพื้นฐานภาษา กฺวย ทั้งสิ้น 17 คำ ได้แก่

nu?	mæ:	lu:ŋ	pa:	miat	baj
nu?kw:ŋ	mæ:kw:ŋ	nu?thaw	mæ:thaw	thu:t	ka:n
sa:j	?a:j	?ɜ:j	sæ:m	caw	

5.1.1.3) อำเภอไพรบึง มีจำนวนคำเรียกญาติพื้นฐานภาษา กฺวย ทั้งสิ้น 19 คำ ได้แก่

nu?	mæ:	lu:ŋ	nu?phu:t	pa:	mæ:phu:t
ba:w	?am	nu?kw:ŋ	mæ:kw:ŋ	nu?thaw	mæ:thaw
thu:t	ka:n	sa:j	?a:j	?ɜ:j	sæ:m
caw					

5.1.2 จำนวนคำเรียกญาติภาษาทวาย

5.1.2.1) อำเภออุทุมพรพิสัย มีจำนวนคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวายทั้งสิ้น 16 คำ ได้แก่

นุ?	mæ:	ลู:ง	pa:	ญิ:	pi:
นุ?kw:ง	mæ:kw:ง	นุ?thaw	mæ:thaw	thuət	ka:n
sa:j	sæ:m	caw	ka?mɑ:n		

5.1.2.2) อำเภอพยุหะ มีจำนวนคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวายทั้งสิ้น 15 คำ ได้แก่

pho:	mæ:	ลู:ง	pa:	ญิ:	baj
kw:ง	pho:phu:t	mæ:phu:t	thuət	ka:n	sa:j
sæ:m	caw	ka?mɑ:n			

5.1.2.3) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ มีจำนวนคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวายทั้งสิ้น 14 คำ ได้แก่

ใ??	mæ:	ลู:ง	pa:	ญิ:	?am
kw:ง	ใ?thaw	mæ:thaw	thuət	kw:n	sa:j
sæ:m	caw				

เมื่อพิจารณาคำเรียกญาติภาษาทวาย และคำเรียกญาติภาษาทวายในแต่ละอำเภอต่างๆ ข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีคำเรียกญาติซ้ำกันจำนวนมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกคำเรียกญาติ โดยคำที่ซ้ำกัน ผู้วิจัยนับเป็น 1 คำ ผลการคัดเลือกคำ พบว่า จำนวนคำเรียกญาติภาษาทวายมีจำนวนทั้งหมด 26 คำ และคำเรียกญาติภาษาทวายมีจำนวนทั้งหมด 24 คำ ดังนี้

คำเรียกญาติภาษาทวาย มีจำนวนทั้งหมด 26 คำ ได้แก่ คำว่า

นุ?	?e:w	mæ:	ลู:ง	pa:	นุ?phu:t
mæ:phu:t	ba:w	miat	kæ:t	baj	?am
นุ?kw:ง	?e:kw:ง	mæ:kw:ง	นุ?thaw	?e:wmæ:	?e:wphu:t
mæ:thaw	thu:t	ka:n	sa:j	?a:j	?x:j
sæ:m	caw				

คำเรียกญาติภาษาทวาย มีจำนวนทั้งหมด 24 คำ ได้แก่ คำว่า

นุ?	pho:	ใ??	mæ:	ลู:ง	pa:
ญิ:	pi:	baj	?am	นุ?kw:ง	mæ:kw:ง
kw:ง	นุ?thaw	pho:phu:t	ใ?thaw	mæ:thaw	mæ:phu:t
thuət	ka:n	sa:j	sæ:m	caw	ka?mɑ:n

หลังจากได้คำเรียกญาติภาษาทวาย และภาษาทวายแล้ว ผู้วิจัยนำคำเรียกญาติในภาษาต่างๆ มา จำแนกลักษณะของคำเรียกญาติ โดยคำเรียกญาติในภาษาทวาย ผู้วิจัยพบว่า คำเรียกญาติสามารถ จำแนกได้เป็น 6 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ จำนวน 3 คำ ได้แก่

mæ: lu:ŋ pa:

ลักษณะที่ 2 คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ จำนวน 1 คำ ได้แก่

baj

ลักษณะที่ 3 คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน จำนวน 3 คำ ได้แก่

thu:t ka:n caw

ลักษณะที่ 4 คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน จำนวน 3 คำ ได้แก่

ba:w ?a:j ?ɔ:j

ลักษณะที่ 5 คำเรียกญาติภาษาส่วย จำนวน 10 คำ ได้แก่

nu? ?e:w nu?phu:t miat kæt

?am nu?kw:ŋ ?e:kw:ŋ sa:j sæ:m

ลักษณะที่ 6 คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ จำนวน 6 คำ ได้แก่

mæ:phu:t ?e:wphu:t mæ:thaw mæ:kw:ŋ nu?thaw

?e:wmæ:

ส่วนคำเรียกญาติในภาษากวย ผู้วิจัยสามารถจำแนกคำเรียกญาติได้เป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ จำนวน 4 คำ ได้แก่

pho: mæ: lu:ŋ pa:

ลักษณะที่ 2 คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ จำนวน 1 คำ ได้แก่

baj

ลักษณะที่ 3 คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน จำนวน 4 คำ ได้แก่

thu:t ka:n caw ka?mɔ:n

ลักษณะที่ 4 คำเรียกญาติภาษาส่วย จำนวน 9 คำ ได้แก่

nu? ?u? nɨ: pi: ?am

nu?kw:ŋ kw:ŋ sa:j sæ:m

ลักษณะที่ 5 คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ จำนวน 6 คำ ได้แก่

nu?thaw pho:phu:t ?u?thaw mæ:thaw mæ:phu:t

mæ:kw:ŋ

จากการจำแนกลักษณะของคำเรียกญาติในภาษากูย และภาษากวยข้างต้น จะเห็นว่า ลักษณะคำเรียกญาติของภาษากูยแตกต่างจากภาษากวย โดยลักษณะของคำเรียกญาติในภาษากูย จำแนกได้เป็น 6 ลักษณะ ได้แก่ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน

คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน คำเรียกญาติภาษาส่วย และคำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ ในขณะที่คำเรียกญาติในภาษากวยจำแนกได้เพียงแค่ 5 ลักษณะ ได้แก่ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน คำเรียกญาติภาษาส่วย และคำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจำนวนของคำเรียกญาติในลักษณะต่างๆ ทั้งในภาษากูยและภาษากวย พบว่า จำนวนคำเรียกญาติมีจำนวนแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยนำคำเรียกญาติมาเปรียบเทียบในแง่ของจำนวนคำเรียกญาติพื้นฐานซึ่งจำนวนคำที่ผู้วิจัยที่ผู้วิจัยนำเสนอ นั้น ได้มาจากการนับคำดังที่ศุภมาส เอ่งฉ้วนเคยได้ทำไว้ นั่นคือ นับคำที่ใช้เรียกประเภทญาติที่สำคัญในแต่ละถิ่น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังนับคำเรียกญาติในแต่ละอำเภออีกด้วย และเพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบจำนวนคำในแต่ละถิ่น และแต่ละอำเภอ ผู้วิจัยจะนำเสนอในรูปแบบตาราง (ดูตารางที่ 14 และ ตารางที่ 15)

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบคำเรียกญาติในภาษากูยและกวยตามลักษณะของคำเรียกญาติ

คำเรียกญาติภาษา	คำเรียกญาติภาษา	
	กูย	กวย
ลักษณะของคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจาก		
ภาษาไทยกรุงเทพฯ	3	4
ภาษาเขมรสุรินทร์	1	1
ภาษาเขมรมาตรฐาน	3	4
ภาษาไทยถิ่นอีสาน	3	-
ภาษาส่วย	10	9
คำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ	6	6
รวม	26	24

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบจำนวนคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาภูยกและภาษากวยในแต่ละอำเภอ

คำเรียกญาติภาษาภูยกและกวย ในแต่ละอำเภอ	ภาษาภูยก			ภาษากวย		
	อำเภอ			อำเภอ		
	เมือง	น้ำเกลือ	ไพรบิ่ง	อุทุมพร พิสัย	พยุห์	โพธิ์ศรี สุวรรณ
คำเรียกญาติพื้นฐาน	18	17	19	16	15	14

จากตารางที่ 14 ที่เปรียบเทียบจำนวนคำเรียกญาติข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คำเรียกญาติในภาษาภูยกมีจำนวนคำมากกว่าคำเรียกญาติภาษากวย โดยภาษาภูยกนั้นมีคำเรียกญาติภาษาส่วยมากที่สุด รองลงมาคือคำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน และคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน น้อยที่สุดคือคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ สำหรับในภาษากวยนั้นพบว่ามีความแตกต่างกับคำเรียกญาติภาษาภูยกตรงที่ไม่พบคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน

หากพิจารณาจำนวนคำเรียกญาติในแต่ละอำเภอดังตารางที่ 15 จะพบว่า อำเภอในกลุ่มภาษาภูยกซึ่งได้แก่ อำเภอไพรบิ่ง อำเภอเมือง และอำเภอน้ำเกลือ มีจำนวนคำเรียกญาติมากกว่าอำเภอในกลุ่มภาษากวย คือ อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห์ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

สาเหตุที่ทำให้อำเภอในกลุ่มภาษาภูยกมีจำนวนคำเรียกญาติมากกว่าอำเภอในกลุ่มภาษากวย เนื่องจาก กลุ่มภาษาภูยกให้ความสำคัญกับมิตिरุ่นอายุที่สูงกว่าตนเอง 1 รุ่น สายข้าง ที่มีอายุมาก เพศชาย และเพศหญิงคือ ใช้คำว่า lu:ŋ และ nu?phux:t ในการเรียก “ลุง” และใช้คำว่า pa: และ mæ:phux:t ในการเรียก “ป้า” ในขณะที่ กลุ่มภาษากวย ใช้เพียงคำว่า lu:ŋ และคำว่า pa: เท่านั้น มิติของรุ่นอายุที่สูงกว่าตนเอง 1 รุ่น สายข้าง ที่มีอายุน้อย เพศชาย ที่กลุ่มภาษาภูยกใช้คำ 2 คำในการเรียกญาติ คือ คำว่า ba:w และ miat ในขณะที่กลุ่มภาษากวยใช้เพียงคำเดียวในการเรียกญาติ คือ คำว่า nu: และมิติรุ่นอายุตนเอง สายข้างที่มีอายุมากกว่าตนเอง ที่กลุ่มภาษาภูยก ใช้คำเรียกญาติ 3 คำ คือ sa:j ?a:j และ ?x:j ส่วนภาษากวยใช้เพียงคำว่า sa:j คำเดียวในการเรียก “พี่” จึงส่งผลให้ภาษาภูยกมีคำเรียกญาติมากกว่าภาษากวย

นอกจากนี้หากพิจารณาเปรียบเทียบรายละเอียดในเรื่องการใช้คำเรียกญาติและข้อมูลคำเรียกญาติสามารถสรุปได้ว่า ชาวส่วยแต่ละอำเภอของจังหวัดศรีสะเกษนั้น มีการใช้คำศัพท์ภาษาส่วยที่ใช้เฉพาะในกลุ่มของตนเองที่เหมือนกัน และแตกต่างกันในการเรียกญาติ กล่าวคือ ชาวส่วยบางอำเภอมีการใช้คำศัพท์ประเภทเดียวกัน หรือใช้คำศัพท์ที่เหมือนกันกับอำเภออื่นๆ ใน

การเรียกญาติ แต่ชาวส่วยบางอำเภอก็มีคำศัพท์ที่แตกต่างออกไปโดยที่ชาวส่วยกลุ่มอื่นๆ ไม่เข้าใจในความหมาย และไม่เคยได้ยินมาก่อนมาใช้ในการเรียกญาติ ตัวอย่างเช่น ชาวส่วยส่วนใหญ่เรียก “พ่อ” โดยใช้คำภาษาส่วยคำว่า nu? ยกเว้นในบางอำเภอคือ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ใช้คำว่า ?u? และอำเภอพยุห้ใช้คำว่า phw: ซึ่งเมื่อนำคำว่า ?u? และ phw: 2 คำนี้ไปสอบถามชาวส่วยในอำเภออื่นๆ พบว่า ไม่มีชาวส่วยคนใดรู้ความหมาย นอกจากนั้นก็ยังมีผู้ใดเคยได้ยินคำ 2 คำนี้เลย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีการใช้คำเรียกญาติที่แตกต่างกันในแต่ละอำเภอ แต่ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานของอำเภอต่างๆ นั้นก็ยังมีระบบที่เหมือนกัน ดังแสดงในหัวข้อ 5.3

5.2 คำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กวย-กวย)

จากผลการวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำเรียกญาติพื้นฐานแต่ละคำในภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่แสดงความหมายอยู่ในบทที่ 4 นั้น จะเห็นได้ว่า ชาวกวย (ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง อำเภอน้ำเกี๋ยง และอำเภอไพรบึง) และชาวกวย (ที่อาศัยอยู่ในอำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห้ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ) มีการใช้คำเรียกญาติที่แตกต่างกันออกไป โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงรายละเอียดของคำที่ใช้ในการเรียกญาติในแต่ละรุ่นอายุที่ชาวกวย และชาวกวยในจังหวัดศรีสะเกษใช้เรียกญาติของตนเองดังต่อไปนี้

รุ่นอายุ +1

สำหรับญาติในรุ่นอายุนี้ มีการแยกคำเรียกญาติออกเป็นญาติสายตรง ญาติสายข้าง และแยกคำเรียกญาติออกเป็น ญาติที่เป็นเพศชายหรือญาติที่เป็นเพศหญิง

รุ่นอายุ +1 สายตรง เพศชาย พบว่า ชาวกวยใช้คำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ 1 คำ คือ คำว่า nu? ส่วนชาวกวยใช้คำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ 3 คำ ได้แก่ คำว่า nu?, phw: และ ?u? โดยชาวกวยในอำเภออุทุมพรพิสัยจะใช้คำว่า nu? ชาวกวยในอำเภอพยุห้ใช้คำว่า phw: ส่วนในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณใช้คำว่า ?u? เรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้

เมื่อพิจารณาถึงคำว่า phw: ที่พบในอำเภอพยุห้ จะเห็นว่า มีรูปคำที่คล้ายกับคำว่า phw:๓1 พ่อ ในภาษาไทย ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าคำเรียกญาติในถิ่นนี้ได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยถิ่นอีสาน และคำเรียกญาติดังกล่าวก็น่าจะเป็นคำที่ยืมมาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน เนื่องจากชาวส่วยส่วนใหญ่สามารถพูดได้หลายภาษาจึงอาจทำให้เกิดการสัมผัสภาษาขึ้นได้

รุ่นอายุ +1 สายตรง เพศหญิง พบว่า ชาวกวยใช้คำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ 2 คำ ได้แก่ คำว่า ?e:w และ mæ: โดยชาวกวยในอำเภอเมืองใช้คำว่า ?e:w ส่วนในอำเภอน้ำเกี๋ยง และอำเภอไพรบึงใช้คำว่า mæ: สำหรับชาวกวยที่อาศัยอยู่ทั้ง 3 อำเภอใช้คำว่า mæ: ในการเรียกญาติเพียง

คำเดียว อย่างไรก็ตามเป็นที่สังเกตได้ว่า คำว่า mæ: ที่มีรูปคล้ายกับคำว่า me:ɜ: ในภาษาไทย และเป็นที่นิยมใช้มากกว่าคำว่า ?e:w

รุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุมาก เพศชาย พบว่า ชาวภูยกว๋ในอำเภอเมือง และอำเภอน้ำเกลี้ยง ใช้คำว่า lu:ŋ ในการเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ ยกเว้น ชาวภูยกว๋ในอำเภอไพรบึงที่นอกจากจะใช้คำว่า lu:ŋ แล้วยังมีการใช้คำว่า nu?phɯ:t เพิ่มเข้ามาอีกคำหนึ่ง โดยชาวภูยกว๋ที่อำเภอไพรบึงนั้นจะใช้ คำว่า lu:ŋ และ nu?phɯ:t สลับกัน สำหรับชาวภูยกว๋ทั้งในอำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห์ และ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ใช้เพียงคำว่า lu:ŋ ในการเรียกญาติ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าคำว่า lu:ŋ นั้นมี รูปเหมือนคำว่า luŋɜ: ‘ลุง’ ในภาษาไทย จึงอาจเป็นไปได้ว่าคำว่า lu:ŋ เป็นคำยืมที่มาจากภาษาไทย

รุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุมาก เพศหญิง พบว่า ชาวภูยกว๋ในอำเภอเมือง และอำเภอน้ำเกลี้ยง ใช้คำว่า pa: เท่านั้นในการเรียกญาติ ส่วนชาวภูยกว๋ในไพรบึง พบว่า มีการใช้คำเรียกญาติที่อยู่ใน รุ่นอายุนี้ เพศหญิง 2 คำ คือใช้ทั้งคำว่า pa: และคำว่า mæ:phɯ:t สำหรับชาวภูยกว๋ พบว่า ใช้คำเพียง คำเดียวในการเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ คือ คำว่า pa:

รุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุน้อย เพศชาย พบว่า ชาวภูยกว๋ใช้คำในภาษาส่วยเรียกญาติที่อยู่ใน รุ่นอายุนี้ 2 คำ ได้แก่ คำว่า ba:w และ miat โดยชาวภูยกว๋ในอำเภอเมือง และอำเภอไพรบึงใช้คำว่า ba:w ยกเว้นชาวภูยกว๋ในอำเภอน้ำเกลี้ยงที่ใช้คำแตกต่างจาก 2 อำเภอ คือ ใช้คำว่า miat ในการเรียก ญาติ ส่วนชาวภูยกว๋ใช้คำในภาษาส่วยเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้เพียง 1 คำ คือ คำว่า pi:

รุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุน้อย เพศหญิง พบว่า ชาวภูยกว๋ใช้คำในภาษาส่วยเรียกญาติที่อยู่ใน รุ่นอายุนี้ 3 คำ ได้แก่ คำว่า kæ:t, baj และ ?am โดยชาวภูยกว๋ในอำเภอเมืองจะใช้คำว่า kæ:t ใน อำเภอน้ำเกลี้ยงใช้คำว่า baj และในอำเภอไพรบึงใช้คำว่า ?am เช่นเดียวกับที่ชาวภูยกว๋ที่ใช้คำเรียก ญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ 3 คำเหมือนกัน ซึ่งได้แก่ คำว่า pi:, baj และ ?am โดยชาวภูยกว๋ในอำเภอ อุทุมพรพิสัยใช้คำว่า pi: ในอำเภอพยุห์ใช้คำว่า baj และในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณใช้คำว่า ?am ใน การเรียกญาติ

จากข้อมูลคำเรียกญาติที่ชาวภูยกว๋ และชาวภูยกว๋ใช้ข้างต้น จะเห็นได้ว่า คำเรียกญาติ ชาวภูยกว๋ที่ อาศัยอยู่ในอำเภอน้ำเกลี้ยง และชาวภูยกว๋ที่อาศัยอยู่ในอำเภอพยุห์ ใช้คำว่า baj ในการเรียกญาติ เหมือนกันส่วนชาวภูยกว๋ในอำเภอไพรบึง ใช้คำว่า ?am ในการเรียกญาติเหมือนกันกับชาวภูยกว๋อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ

เป็นที่น่าสังเกตว่า คำเรียกญาติรุ่นอายุ +1 ในภาษาส่วยนี้จะไม่มีการแยกญาติว่าเป็นฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่ ซึ่งแตกต่างกับคำเรียกญาติรุ่นอายุ +1 ในภาษาไทยที่มีการแยกญาติออกเป็นฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่ และเพื่อให้เห็นภาพชัดเจน ผู้วิจัยขอเสนอคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ในรูปแบบของตารางดังในตาราง 16

ตารางที่ 16 คำเรียกญาติภาษากฺวย และภาษาทวย ในรุ่นอายุ +1

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ		เพศ	
			+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย
+1		+อายุ	nuʔ,	ʔe:w,	lu:ŋ,	pa: ,
		-อายุ	pho: ʔnuʔ	mæ:	nuʔphɯ:t	mæ:phɯ:t
					ba:w,ŋi: ,	kæ:t, pi: , baj,
					miat	ʔam

รุ่นอายุ +2

สำหรับคำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุ +2 นี้ มีเพียงการแยกคำเรียกญาติออกเป็นญาติฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่ และแยกญาติออกเป็นเพศหญิงและเพศชายเท่านั้น ไม่มีการแยกคำเรียกญาติออกเป็นสายตรงหรือสายข้าง

รุ่นอายุ + 2 ฝ่ายพ่อ เพศชาย พบว่า ชาวกฺวยใช้คำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้เพียง 1 คำ คือ คำว่า nuʔkw:ŋ เช่นเดียวกับชาวทวยในอำเภออุทุมพรพิสัยที่ใช้คำนี้ในการเรียกญาติเช่นเดียวกัน ส่วนชาวทวยในอำเภออื่นๆ ที่เหลือ ซึ่งได้แก่ อำเภอพยุห์ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ใช้คำว่า kw:ŋ ในการเรียกญาติ

สำหรับรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศหญิง พบว่า ชาวกฺวยในอำเภอน้ำแก่งและอำเภอไพรบึง และชาวทวยในอำเภออุทุมพรพิสัย ใช้คำว่า mæ:kw:ŋ เหมือนกัน สำหรับคำว่า ʔe:wkw:ŋ พบว่าจะมีเฉพาะชาวทวยในอำเภอเมืองเท่านั้นที่ใช้คำนี้ในการเรียกญาติ ส่วนคำว่า kw:ŋ พบว่าเป็นคำเรียกญาติของกลุ่มชาวทวยที่อาศัยอยู่ในอำเภอพยุห์และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

ส่วนรุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศชาย พบว่า ชาวกฺวยทั้ง 3 อำเภอใช้คำเรียกญาติคำว่า nuʔthaw เหมือนกัน อย่างไรก็ตามยังพบว่า ชาวทวยในอำเภอเมืองมีการใช้คำอื่นในการเรียกญาติ กล่าวคือ ในอำเภอเมือง พบคำว่า nuʔphɯ:t เพิ่มขึ้นมาอีกคำหนึ่ง โดยชาวทวยใช้ทั้งคำว่า nuʔthaw และ

nuʔphu:t สลับกันในการเรียกญาติ สำหรับชาวทวายใช้คำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ 3 คำ คือ คำว่า nuʔthaw, pho:phu:t และ ʔuʔthaw โดยคำว่า nuʔthaw ใช้ในอำเภออุทุมพรพิสัย ส่วนคำว่า pho:phu:t และคำว่า ʔuʔthaw ใช้กันในอำเภอพยุห์และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณตามลำดับ

รุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศหญิง พบว่า ชาวทวายในอำเภอน้ำเกลี้ยงและอำเภอไพรบึง ใช้คำว่า mæ:thaw เหมือนกัน ส่วนในอำเภอเมือง พบว่า ชาวทวายใช้คำภาษาส่วยเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ 2 คำ คือ คำว่า ʔe:w mæ: และ ʔe:wphu:t สำหรับชาวทวายนั้น พบว่า ในอำเภออุทุมพรพิสัย และในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ใช้คำว่า mæ:thaw ในการเรียกญาติ ยกเว้นในอำเภอพยุห์ที่ใช้คำว่า mæ:phu:t ทั้งนี้คำว่า mæ:thaw นั้นน่าจะเกิดได้ว่าอาจเป็นคำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทย เนื่องจากมีรูปคำเหมือนกับคำว่า me:31 thaw31 ‘แม่เต่า’ ในภาษาไทย

เมื่อพิจารณาคำว่า mæ: และ thaw ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าน่าจะเป็นคำที่มาจากภาษาไทย เพราะมีรูปเหมือนกับคำในภาษาไทย และคำทั้ง 2 คำนี้สามารถที่จะนำไปประสมกับคำอื่นๆ ในภาษาส่วยได้ เช่น คำว่า ʔe:w (คำภาษาส่วย) ประสมกับคำว่า mæ: (คำที่มีรูปเหมือนกับคำในภาษาไทย) เป็นคำว่า ʔe:w mæ: และคำว่า ʔuʔ (คำภาษาส่วย) ประสมกับคำว่า thaw (คำที่มีรูปเหมือนกับคำในภาษาไทย) เป็นคำว่า ʔuʔthaw เป็นต้น จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปคำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 เป็นตารางรวมคำเรียกญาติดังตารางที่ 17

นอกจากนี้ถ้าพิจารณาคำว่า ʔe:wphu:t และ mæ:phu:t แล้ว จะเห็นได้ว่า มีการนำคำว่า phu:t มาประสมกับคำเรียกญาติต่างๆ และยังส่งผลให้คำเรียกญาติในภาษาส่วยมีความหมายเหมือนกับคำในภาษาไทยถิ่นอีสาน คำว่า me:31 jai21 ‘แม่ใหญ่’ ซึ่งเป็นคำเรียกญาติในภาษาไทยถิ่นอีสานในอดีต

ตารางที่ 17 คำเรียกญาติภาษาทวาย และภาษาทวาย ในรุ่นอายุ +2

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/ แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายเลือด		-สายเลือด	
			+เพศ		-เพศ	
			+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย
+2	+ พ่อ		nuʔkɔ:ŋ kɔ:ŋ	ʔe:w kɔ:ŋ mæ:kɔ:ŋ, kɔ:ŋ	nuʔkɔ:ŋ kɔ:ŋ	ʔe:w kɔ:ŋ mæ:kɔ:ŋ kɔ:ŋ
	- พ่อ		nuʔthaw pho:phu:t ʔuʔthaw	ʔe:w mæ: mæ:thaw mæ:phu:t	nuʔthaw pho:phu:t ʔuʔthaw	ʔe:w mæ: mæ:thaw mæ:phu:t

รุ่นอายุ +3 และ รุ่นอายุ +4

ในรุ่นอายุ +3 และ รุ่นอายุ +4 พบว่า ชาวกวย ใช้คำว่า *thu:t* เรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ ส่วนชาวทวยจะใช้คำว่า *thu:at* ซึ่งคำเรียกญาติทั้ง 2 รุ่นนี้ไม่มีมิติในเรื่องของเพศ สายเลือด อายุ และฝ่ายพ่อแม่ นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสนใจว่า คำว่า *thu:t* และ *thu:at* สันนิษฐานว่าอาจได้รับอิทธิพลมาจากภาษาเขมรเนื่องจากมีลักษณะน้ำเสียงและรูปคำที่คล้ายคลึงกันกับคำว่า *tuət* ในภาษาเขมรมาตรฐาน และคำว่า *tu:t* ในภาษาเขมรสุรินทร์ อย่างไรก็ตาม ยังไม่สามารถสรุปได้อย่างแน่ชัดเพราะคำว่า *thu:t* และ *thu:at* อาจเป็นคำที่ยืมมาจากภาษาไทย หรืออาจเป็นคำที่ยืมมาจากภาษาเขมรหรือต่างฝ่ายต่างก็ยืมคำซึ่งกันและกันก็เป็นได้ และเมื่อระยะเวลาผ่านไปจึงเป็นการยากที่จะตัดสินได้อย่างแน่ชัดว่าดั้งเดิมเป็นคำในภาษาใด ทั้งนี้จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้คำเรียกญาติในรุ่นอายุนี้เป็นคำที่สันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมรดังที่ได้อธิบายไว้ในท้ายบทที่ 4

ตารางที่ 18 คำเรียกญาติภาษาทวย และภาษาทวย ในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+ สายตรง		- สายตรง	
			+ เพศ		- เพศ	
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+ 4			<i>thu:t, thu:at</i>			
+ 3						

รุ่นอายุ 0

สำหรับรุ่นอายุ 0 คือ รุ่นอายุของตัวเอง สายข้าง ที่มีอายุมาก พบว่า ชาวทวยใช้คำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้แตกต่างกับชาวทวย กล่าวคือ ชาวทวยใช้คำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ 3 คำ คือคำว่า *sa:j*, *?a:j* และ *?x:j* ในขณะที่ชาวทวยทั้ง 3 อำเภอใช้คำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้เพียง 1 คำ คือคำว่า *sa:j*

คำว่า *sa:j* ที่ชาวทวยและชาวทวยใช้นั้น เป็นคำที่ใช้เรียกญาติในรุ่น 0 โดยไม่ได้มีการแยกว่าญาติเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า ชาวทวยในอำเภอเมืองยังมีการใช้คำว่า *?x:j* เพิ่มมาอีกคำหนึ่ง ซึ่งคำนี้เป็นที่ใช้เรียกญาติในรุ่น 0 โดยไม่ได้มีการแยกว่าญาติเป็นเพศหญิงหรือเพศชายเช่นกัน

นอกจากจะมีการใช้คำว่า sa:j ในการเรียกญาติรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุมากแล้ว ก็ยังพบว่า ชาวภูยยังมีการใช้คำภาษาภูยอื่นๆ ในการเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้อีกด้วย เช่น ชาวภูยในอำเภอท่าลี่ และอำเภอไพรบึง มีการใช้คำว่า ?a:j และ ?ɔ:j ซึ่งทั้ง 2 คำนี้มีรูปที่คล้ายคลึงกับคำในภาษาไทยถิ่นอีสานคือคำว่า ?a:j₃₁ และ ?ɔa:j₃₁ เรียกญาติด้วย ซึ่งทั้ง 2 คำนี้แตกต่างจากคำว่า sa:j ตรงที่ คำว่า ?a:j และ ?ɔ:j มีมิติแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง ในขณะที่คำว่า sa:j ไม่มี

สำหรับคำว่า ?a:j พบว่าใช้ในการเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ 0 สายข้างที่มีอายุมากเพศชาย ส่วนคำว่า ?ɔ:j นั้นใช้สำหรับญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ 0 สายข้างที่มีอายุมาก เพศหญิง และมีสิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ คำว่า ?a:j ที่มีรูปที่คล้ายคลึงกับคำในภาษาไทยถิ่นอีสานคำว่า ?a:j₃₁ ซึ่งหมายถึงพี่ที่เป็นผู้ชาย และคำว่า ?ɔ:j ที่มีรูปที่คล้ายคลึงกับคำในภาษาไทยถิ่นอีสานคำว่า ?ɔa:j₃₁ ซึ่งหมายถึงพี่ที่เป็นผู้หญิง โดยทั้งคำว่า ?a:j และ ?ɔ:j สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นคำที่มาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน แต่มีการดัดแปลงเสียงให้เข้ากับภาษาส่วย เพราะส่วนใหญ่ในหมู่บ้านชาวส่วยจะติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอีสานกันเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้คำเรียกญาติของชาวส่วยมีการยืมคำหรือการสัมผัสกับคำเรียกญาติในภาษาไทยถิ่นอีสานเกิดขึ้น

รุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุน้อย พบว่าชาวส่วย ทั้งที่เป็นภูย และกวย จะใช้คำว่า sɛ:m เพียงคำเดียวในการเรียกญาติรุ่นอายุนี้ ทั้งนี้คำว่า sɛ:m นี้ก็ไม่มีมิติแห่งความแตกต่างในเรื่องของเพศ

รุ่นอายุ -1

ในรุ่นอายุ -1 สายตรง พบว่าชาวภูยที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง อำเภอท่าลี่ และอำเภอไพรบึง และชาวกวยในอำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห์ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ใช้คำว่า ka:n เหมือนกัน โดยคำนี้ไม่มีมิติแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ และฝ่ายพ่อแม่ และส่วนรุ่นอายุ -1 สายข้าง ผู้วิจัยพบว่า ชาวส่วย ทั้งที่เป็นชาวภูย และชาวกวย ก็ใช้คำว่า caw เช่นกัน และไม่ได้มีการแยกญาติว่าเป็นเพศใด ฝ่ายใดเช่นเดียวกัน

รุ่นอายุ -2 ถึงรุ่นอายุ -4

สำหรับญาติในรุ่นอายุ -2 ถึงรุ่นอายุ -4 พบว่า ชาวภูยในอำเภอเมือง อำเภอท่าลี่ อำเภอไพรบึง ใช้คำว่า caw ในการเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -2 ถึงรุ่นอายุ -4 ส่วนชาวกวยนั้น ผู้วิจัยพบว่า ชาวกวยในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ มีการใช้คำที่แตกต่างกับชาวกวยในอำเภออุทุมพรพิสัย และอำเภอพยุห์ กล่าวคือ ชาวกวยในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณใช้คำว่า caw ในการเรียกญาติตั้งแต่รุ่นอายุ -2 จนถึงรุ่นอายุ -4 ขณะที่ในอำเภออุทุมพรพิสัย และอำเภอพยุห์ จะใช้คำในการเรียกญาติรุ่น -2 สายตรง คำว่า caw ในการเรียกญาติ และใช้คำว่า ka?mɔ:n ในการเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -2 สายข้าง และ

รุ่นอายุ -3 ลงมาจนถึงรุ่นอายุ -4 ซึ่งคำว่า caw และ kaʔmɑ:n ที่ชาวกวย และชาวกวยใช้ดังกล่าวนี้ ไม่มีมิติแห่งความแตกต่างในเรื่องของสายเลือด เพศ อายุ และฝ่ายพ่อ / แม่ โดยผู้วิจัยได้สรุปตาราง คำเรียกญาติรวมทั้ง 6 อำเภอ ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 คำเรียกญาติภาษากวย และภาษาทวย ในรุ่นอายุ -2 ถึงรุ่นอายุ -4

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายเลือด		-สายเลือด	
			+เพศ		-เพศ	
			+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย
-2			caw		caw, kaʔmɑ:n	
-3			caw, kaʔmɑ:n			
-4						

5.3 ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กวย-กวย)

เมื่อพิจารณาระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กวย) และภาษาส่วย (กวย) พบว่า คำเรียกญาติทั้งในภาษาทวย และภาษาทวย มีระบบของคำเรียกญาติที่เหมือนกัน นั่นคือ มีมิติแห่งความแตกต่างที่จำแนกคำเรียกญาติแต่ละคำให้มีความแตกต่างกัน 5 มิติ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ เพศ และฝ่ายพ่อ / แม่ ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ เมื่อได้เห็นภาพรวมของระบบคำเรียกญาติพื้นฐานทั้งในภาษาทวย และภาษาทวย แล้ว ต่อไปผู้วิจัยจะขอก้าวถึงรายละเอียดของมิติแห่งความแตกต่างในแต่ละมิติ ดังนี้

รุ่นอายุ

ผลการวิเคราะห์คำเรียกญาติพื้นฐานทั้งในภาษาทวย และภาษาทวย แสดงให้เห็นว่ามีความคล้ายคลึงกันในเรื่องของรุ่นอายุ โดยระบบคำเรียกญาติมีรุ่นอายุของญาติเท่ากันในทุกอำเภอ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปออกมาในรูปแบบตารางรวมพื้นที่ทั้งที่เป็นทวย และกวย ที่แสดงความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐาน ดังในตารางที่ 20 และตารางที่ 21

ตารางที่ 20 คำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูย

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายเลือด		-สายเลือด	
			เพศ		เพศ	
			+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย
+4			thu:t			
+3						
+2	+พ่อ		nu?kw:ŋ	ʔe:wkɔ:ŋ, mæ:kɔ:ŋ	nu?kw:ŋ	ʔe:wkɔ:ŋ, mæ:kɔ:ŋ
	-พ่อ		nu?thaw, nu?phu:t	ʔe:wmæ:, ʔe:wphu:t mæ:thaw	nu?thaw, nu?phu:t	ʔe:wmæ:, ʔe:wphu:t mæ:thaw
+1		+อายุ	nu?	ʔe:w, mæ:	lu:ŋ, nu?phu:t	pa:, mæ:phu:t
		-อายุ			ba:w, miat	kæ:t, baj, ʔam
0		+อายุ	EGO		sa:j, ʔɜ:j	
		-อายุ			ʔa:j	ʔɜ:j
			ka:n		caw	
-2			caw			
-3						
-4						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 คำเรียกญาติพื้นฐานภาษากาย

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายเลือด		-สายเลือด	
			เพศ		เพศ	
			+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย
+4			thuət			
+3						
+2	+พ่อ		nuʔkw:ŋ, kw:ŋ	mæ:kw:ŋ, kw:ŋ	nuʔkw:ŋ, kw:ŋ	mæ:kw:ŋ, kw:ŋ
	-พ่อ		nuʔthaw, pho:phu:t, ʔnuʔthaw	mæ:thaw, mæ:phu:t	nuʔthaw, pho:phu:t, ʔnuʔthaw	mæ:thaw, mæ:phu:t
+1		+อายุ	nuʔ, pho: , ʔnuʔ	mæ:	lɯ:ŋ	pa:
		-อายุ			ŋi:	pi: , baj , ʔam
0		+อายุ	EGO		saj	
		-อายุ			sæ:m	
-1			ka:n		caw	
-2			caw		caw, kaʔma:n	
-3			caw, kaʔma:n			
-4						

จากตารางที่ 20 และตารางที่ 21 ซึ่งเป็นตารางรวมที่แสดงความหมายของคำเรียกญาติทั้งในภาษากูย และภาษากาย แสดงให้เห็นว่า ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานส่วย (กูย-กวย) พบมิติแห่งความแตกต่างในเรื่องของรุ่นอายุ ดังต่อไปนี้ ในระดับที่สูงกว่าตัวเองหรือตั้งแต่รุ่นอายุ 0 ขึ้นไป มีรุ่นอายุ +1 รุ่นอายุ +2 รุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 และในระดับที่ต่ำกว่าตัวเองหรือตั้งแต่รุ่นอายุ 0 ลงมา มีรุ่นอายุ -1 รุ่นอายุ -2 รุ่นอายุ -3 และรุ่นอายุ -4 เหมือนกัน

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า มีบางจุดในระบบคำเรียกญาติภาษากายของอำเภอโพนสะเม็กศรีสุวรรณ มีความแตกต่างกันกับคำเรียกญาติภาษากายของอำเภอดุสิตและอำเภอยุทธศาสตร์ เช่น ญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -1 สายข้าง รุ่นอายุ -2 รุ่นอายุ -3 และรุ่นอายุ -4 ของอำเภอโพนสะเม็กศรีสุวรรณ มีการใช้คำเรียกญาติเหมือนกันทั้ง 4 รุ่นอายุ คือคำว่า caw ในขณะที่ญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -1 สายข้าง และรุ่นอายุ -2 สายตรง ของกวยอำเภอดุสิตและอำเภอยุทธศาสตร์ ใช้คำเรียกญาติคำว่า caw และญาติรุ่นอายุ -2 สายข้าง ลงไปจนถึงรุ่นอายุ -4 พบว่าใช้คำเรียกญาติ kaʔma:n เหมือนกัน

นอกจากนี้ยังพบว่าบางจุดในระบบคำเรียกญาติภาษาทวย มีความแตกต่างกับภาษากวย เช่น คำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ +3 และ +4 ที่ใช้ในแต่ละถิ่นจะแตกต่างกันไป ดังเช่น ในอำเภอเมือง อำเภอน้ำแกลี้ยง และอำเภอไพรบึง ที่เป็นถิ่นฐานของชาวทวยจะใช้คำว่า *thuyt* ส่วนในอำเภอ อุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห์ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ที่เป็นถิ่นของชาวกวยจะใช้คำว่า *thuat* เรียก ญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 เป็นต้น

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากภาพรวมแล้วจะพบว่า มิติเรื่องรุ่นอายุยังคงเป็นมิติที่สำคัญสำหรับ คำเรียกญาติในภาษาส่วย เนื่องจากคำเรียกญาติแต่ละคำมีความแตกต่างในมิติของรุ่นอายุอย่าง ชัดเจน ดังเช่น จำแนกคำว่า *thuyt* ให้แตกต่างจากคำว่า *nu?kwɔŋ* เป็นต้น

สายเลือด

ในระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (ทวย-กวย) โดยรวมพบมิติของสายเลือดซึ่งเป็นมิติ แห่งความแตกต่างอีกมิติหนึ่งที่ทำให้คำเรียกญาติภาษาส่วยแต่ละคำแตกต่างกัน ซึ่งระบบ คำเรียกญาติพื้นฐานภาษาทวย และระบบคำเรียกญาติภาษากวยนั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกันในการแยก คำเรียกญาติออกเป็นสายตรงและสายข้างในรุ่นอายุ -1 รุ่นอายุ 0 และรุ่นอายุ +1 นอกจากนี้ยัง พบว่า คำเรียกญาติภาษากวยในอำเภออุทุมพรพิสัยและอำเภอพยุห์ยังมีการแยกคำเรียกญาติออกเป็น สายตรงและสายข้างในรุ่นอายุ -2 ด้วย

สำหรับญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ +2 รุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 ทั้งในถิ่นทวย และถิ่นกวย ไม่มีการ แยกใช้คำเรียกญาติออกเป็นสายตรงและสายข้าง หรืออาจกล่าวได้ว่า ถิ่นทวย และถิ่นกวยใช้คำ เดียวกันในการเรียกญาติทั้งที่เป็นญาติสายตรงและญาติสายข้าง อย่างไรก็ตาม ทวยในอำเภอเมือง อำเภอน้ำแกลี้ยง และอำเภอไพรบึง และกวยในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จะไม่มีการแยกใช้คำเรียกญาติ กับญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -2 รุ่นอายุ -3 และรุ่นอายุ -4 ในขณะที่อำเภออุทุมพรพิสัยและอำเภอพยุห์จะ ไม่มีการแยกใช้คำเรียกญาติกับญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -3 และรุ่นอายุ -4

จากภาพรวมจะเห็นได้ว่าระบบคำเรียกญาติภาษาส่วยนั้นมีการใช้มิติเรื่องสายเลือดมา จำแนกคำเรียกญาติ โดยแบ่งญาติออกเป็นญาติสายตรงและญาติสายข้างในถิ่นทวย และถิ่นกวย ยกเว้นคำเรียกญาติในรุ่นอายุ +3 ถึงรุ่นอายุ +4 และรุ่นอายุ -3 ถึงรุ่นอายุ -4 ที่ไม่มีมิติเรื่องสายเลือด มาจำแนกคำเรียกญาติ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า มิติเรื่องสายเลือดยังคงเป็นมิติที่มีความสำคัญของระบบ คำเรียกญาติที่ใช้จำแนกความหมายคำเรียกญาติ เช่นเดียวกับมิติเรื่องรุ่นอายุ

เพศ

สำหรับมิติแห่งความแตกต่างทางเพศ พบว่า คำเรียกญาติภาษาทวย และคำเรียกญาติภาษา กวย มีการใช้มิติดังกล่าวแยกคำเรียกญาติให้แตกต่างกันในลักษณะที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ดังนี้

สำหรับลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือ ชาวส่วย ทั้งกูย และกวย จะใช้มิติแห่งความแตกต่างทางเพศแยกใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 และรุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่

สำหรับลักษณะที่แตกต่างกัน คือ ชาวกูยในอำเภอน้ำเกลือ และอำเภอไพรบึงจะใช้มิติแห่งความแตกต่างทางเพศแยกใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้างที่มีอายุมาก คือ จะใช้คำเรียกญาติคำว่า ?a:ŋ และ ?ɜ:ŋ เรียก “พี่ชาย” และ “พี่สาว” ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกับชาวกูยในอำเภอเมือง จะไม่มีการใช้มิติดังกล่าวกับญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้

ในขณะที่ชาวกวยในอำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุหะ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ไม่มีการใช้มิติดังกล่าวกับญาติในรุ่นนี้ กล่าวคือจะใช้คำเรียกญาติคำว่า sa:ŋ คำเดียวในการเรียกทั้ง “พี่ชาย” และ “พี่สาว”

นอกจากนี้ ยังพบว่า ชาวกูยในอำเภอเมือง อำเภอน้ำเกลือ และอำเภอไพรบึง จะใช้มิติแห่งความแตกต่างทางเพศแยกใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ คือ ใช้คำว่า nu?kwɔŋ และ ?e:kwɔŋ หรือ mæ:kwɔŋ เรียก “พ่อของพ่อ” และ “แม่ของพ่อ” ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า ชาวกวยในอำเภอพยุหะและอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ไม่มีมิติแห่งความแตกต่างทางเพศมาใช้กับคำเรียกญาติในรุ่นอายุนี้ คือ จะใช้เพียงคำว่า kwɔŋ คำเดียวในการเรียกทั้ง “พ่อของพ่อ” และ “แม่ของพ่อ” ซึ่งแตกต่างกับชาวกวยในอำเภออุทุมพรพิสัย ที่ใช้มิติแห่งความแตกต่างทางเพศแยกใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ

จากภาพรวมของระบบคำเรียกญาติในภาษาส่วย แสดงให้เห็นว่า มิติเรื่องเพศนั้นเป็นมิติสำคัญที่จะใช้จำแนกความแตกต่างของคำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุที่สูงกว่าตนเอง และคำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้างเท่านั้น แต่ญาติที่อยู่ในรุ่นอายุที่ต่ำกว่าตัวเองจะไม่มีมิติเรื่องเพศมาจำแนกความแตกต่างของคำเรียกญาติ

อายุ

สำหรับมิติแห่งความแตกต่างทางอายุที่ใช้แยกคำเรียกญาติให้แตกต่างกันนั้น พบว่า คำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูย และภาษากวย มีการใช้มิติดังกล่าวคล้ายคลึงกัน และเพื่อให้เห็นภาพของคำเรียกญาติที่แสดงมิติในเรื่องของอายุได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กูย-กวย) โดยได้สรุปเป็นตารางแสดงความหมายของคำเรียกญาติที่เน้นด้านอายุดังตารางที่ 22 และตารางที่ 23

ตารางที่ 22 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูยในอำเภอเมือง และคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูยในอำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห์ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ที่ให้ความสำคัญด้านอายุ

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+ สายเลือด		- สายเลือด	
			+ เพศ		- เพศ	
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+1		+ อายุ	นบู่?	mæ:, ?e:w	lɔːŋ	pa:
		- อายุ			ba:w, ɲi:	kæ:t, pi:, baj, ?am
0		+ อายุ	EGO		sa:j, ?ɜ:j	
		- อายุ			sæ:m	

ตารางที่ 23 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูยในอำเภอน้ำเกลี้ยง และอำเภอไพรบึง ที่ให้ความสำคัญด้านอายุ

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+ สายเลือด		- สายเลือด	
			+ เพศ		- เพศ	
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+1		+ อายุ	นบู่?	mæ:	lɔːŋ, nɔː?phɯ:t	pa:, mæ:phɯ:t
		- อายุ			miat, ba:w	baj, ?am
0		+ อายุ	EGO		sa:j	
		- อายุ			?a:j	?ɜ:j
					sæ:m	

จากตารางแสดงความหมายของคำเรียกญาติข้างต้น พบว่า คำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูยและภาษาทมิฬใช้มิติแห่งความแตกต่างทางอายุในการแยกคำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ 0 สายข้างและรุ่นอายุ +1 สายข้าง โดยคำเรียกญาติภาษาทมิฬที่อยู่ในรุ่นอายุ 0 สายข้างในอำเภอน้ำเกลี้ยงและอำเภอไพรบึงนั้น นอกจากจะแยกใช้คำเรียกญาติออกเป็นญาติที่มีอายุมากและญาติที่มีอายุน้อยแล้ว ยังแยกด้วยว่าเป็นญาติเพศชายหรือญาติเพศหญิง ในขณะที่คำเรียกญาติภาษาทมิฬในอำเภอเมือง และคำเรียกญาติภาษาทมิฬในอำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอพยุห์ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จะแยกใช้คำเรียกญาติออกเป็นญาติที่มีอายุมากและญาติที่มีอายุน้อย แต่ไม่มีการแยกว่าเป็นญาติเพศชาย หรือญาติเพศหญิง

สำหรับคำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง พบว่า ทั้งในภาษากูยและภาษากวย จะแยกใช้คำเรียกญาติออกเป็นญาติที่มีอายุน้อยและญาติที่มีอายุมากและก็แยกว่าญาติเป็นเพศชาย หรือ เพศหญิง

เมื่อพิจารณาภาพรวมของระบบคำเรียกญาติในภาษาส่วยจะเห็นได้ว่า มิติเรื่องของอายุ มีความสำคัญในการจำแนกความแตกต่างของคำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 และรุ่นอายุ 0 สายข้าง เท่านั้น ในขณะที่คำเรียกญาติในรุ่นอายุอื่นๆ ไม่มีมิติเรื่องอายุมาใช้ในการจำแนกเลย

ฝ่ายพ่อ / แม่

เป็นมิติหนึ่งแห่งความแตกต่างอีกมิติหนึ่งที่ใช้แยกคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กูย-กวย) ให้แตกต่างกัน และจากระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กูย-กวย) พบว่ามีความคล้ายคลึงในเรื่องของการให้ความสำคัญกับการเป็นญาติฝ่ายพ่อ / แม่ กล่าวคือ คำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูย และคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวยมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องของการใช้มิติแห่งความแตกต่างทางการเป็นญาติฝ่ายพ่อ / แม่ กับญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ +2 โดยชาวกูย และชาวกวยจะแยกใช้คำเรียกญาติออกเป็นญาติทางฝ่ายพ่อและญาติทางฝ่ายแม่เหมือนกับคำเรียกญาติพื้นฐานในภาษาไทย

สำหรับญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ ชาวกูยในอำเภอเมือง อำเภอน้ำแกลี้ยง และอำเภอไพรบึง จะใช้คำว่า nu?kw:ŋ เรียก “พ่อของพ่อ” และคำว่า ?e:wkw:ŋ หรือ mæ:kw:ŋ เรียก “แม่ของพ่อ”

ส่วนชาวกวยในอำเภออุทุมพรพิสัย มีการใช้คำแตกต่างจากชาวกวยในอำเภอพยุห์ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ โดยในอำเภออุทุมพรพิสัย จะใช้คำว่า nu?kw:ŋ เรียก “พ่อของพ่อ” และคำว่า mæ:kw:ŋ เรียก “แม่ของพ่อ” ในขณะที่ อำเภอพยุห์ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จะใช้คำว่า kw:ŋ เรียกรวมกันทั้งเรียก “พ่อของพ่อ” และ “แม่ของพ่อ”

ส่วนญาติฝ่ายแม่ ชาวกูยในอำเภอน้ำแกลี้ยง และอำเภอไพรบึง จะใช้คำว่า nu?thaw และ mæ:thaw เรียก “พ่อของแม่” และ “แม่ของแม่” ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกับชาวกูยในอำเภอเมืองที่ใช้คำว่า จะใช้คำว่า nu?thaw และ nu?phɯ:t เรียก “พ่อของแม่” และใช้คำว่า ?e:wme: และ ?e:wphɯ:t เรียก “แม่ของแม่”

สำหรับชาวกวยนั้น ผู้วิจัยพบว่า ชาวกวยที่อาศัยอยู่แต่ละอำเภอมีการใช้คำแตกต่างกันดังต่อไปนี้ ในอำเภออุทุมพรพิสัยจะใช้คำว่า nu?thaw และ mæ:thaw เรียก “พ่อของแม่” และ “แม่ของแม่” ตามลำดับ ในขณะที่อำเภอพยุห์ใช้คำว่า pho:phɯ:t และ mæ:phɯ:t เรียก “พ่อของแม่” และ “แม่ของแม่” ตามลำดับ และในอำเภอสุคต้าย คือ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณจะใช้คำว่า ?u?thaw และ mæ:thaw เรียก “พ่อของแม่” และ “แม่ของแม่” ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบจุดสำคัญของคำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 นั่นคือ คำเรียกญาติภาษากูย และภาษากวย ไม่มีการใช้มิติแห่งความแตกต่างทางการเป็นญาติฝ่ายพ่อ / แม่ กับญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ +1

สำหรับภาพรวมของระบบคำเรียกญาตินั้น พบว่า มิติเรื่องฝ่ายพ่อ/แม่ จะมีความสำคัญในการแยกคำเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ +2 เท่านั้น เช่น แยกคำว่า nu?kw:ŋ และ mæ:kw:ŋ ให้แตกต่างจากคำว่า nu?thaw และ mæ:thaw เป็นต้น ในขณะที่คำเรียกญาติในรุ่นอายุอื่นๆ ไม่มีมิติในเรื่องฝ่ายพ่อ/แม่ เข้ามาเกี่ยวข้องกับการจำแนกคำเรียกญาติในภาษาส่วย (กวย-กวย)

จากการพิจารณาภาพรวมของคำเรียกญาติทั้งในภาษากวย และภาพรวมของคำเรียกญาติภาษากวย สามารถกล่าวสรุปได้ว่า ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวยมีระบบที่คล้ายคลึงกันกับระบบคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากวย

5.4 สรุป

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาภาพรวมของคำเรียกญาติทั้งหมด แสดงให้เห็นว่า ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย ทั้งภาษากวย และภาษากวยในจังหวัดศรีสะเกษ มีมิติที่สำคัญในการจำแนกความหมายคำเรียกญาติทั้งหมด 5 มิติ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ เพศและฝ่ายพ่อ/แม่ สำหรับจำนวนของคำเรียกญาตินั้น พบว่า คำเรียกญาติภาษากวยมีจำนวนคำแตกต่างคำเรียกญาติภาษากวย กล่าวคือ คำเรียกญาติภาษากวยมีจำนวนคำเรียกญาติ 26 คำ ส่วนคำเรียกญาติภาษากวยมีจำนวนคำเรียกญาติ 24 คำ

นอกจากนี้ ยังพบว่า คำเรียกญาติที่ชาวกวยใช้สามารถสามารถจำแนกได้เป็น 6 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 เป็นคำเรียกญาติภาษาที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ลักษณะที่ 2 เป็นคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ ลักษณะที่ 3 เป็นคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน ลักษณะที่ 4 เป็นคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน ลักษณะที่ 5 เป็นคำเรียกญาติภาษาส่วย และลักษณะที่ 6 เป็นคำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ

ส่วนชาวกวยนั้นใช้คำเรียกญาติที่สามารถจำแนกได้เพียง 5 ลักษณะ ดังนี้ ลักษณะที่ 1 เป็นคำเรียกญาติภาษาที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ลักษณะที่ 2 เป็นคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ ลักษณะที่ 3 เป็นคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน ลักษณะที่ 4 เป็นคำเรียกญาติภาษาส่วย และลักษณะที่ 5 เป็นคำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ

สำหรับคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทย ทั้งที่เป็นภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาไทยถิ่นอีสาน ที่ชาวส่วยนำไปใช้นั้นจะมีการดัดแปลงเสียงให้เข้ากับภาษาส่วย จนในปัจจุบันชาวส่วยเข้าใจว่าคำที่มีการดัดแปลงเสียงที่ตนใช้นั้นเป็นคำภาษาส่วยจริงๆ และจากการสันนิษฐานว่ามีการยืมคำในภาษาไทยไปใช้นี้เอง ทำให้ผู้วิจัยสนใจต่อไปอีกว่า ถ้าผู้พูดภาษาส่วยมีอายุต่างกัน จะมีการใช้คำเรียกญาติที่แตกต่างกันหรือไม่ จะเกิดการแปรของระบบคำเรียกญาติ และแนวโน้ม

การเปลี่ยนแปลงของภาษาว่าจะได้รับอิทธิพลจากภาษาใดบ้างซึ่งเป็นผลมาจากการสัมผัสภาษาดังนั้นในบทต่อไป ผู้วิจัยจะได้อธิบายเรื่องการแปรของระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (ผู้ชาย) ที่มีอายุต่างกัน อย่างละเอียดยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

ระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน

หลังจากเสนอผลการวิเคราะห์ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย (กวย-กวย) ในจังหวัดศรีสะเกษในบทที่ 4 และ 5 แล้ว ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์การแปรของระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ตามอายุของผู้พูด เพื่อต้องการที่จะพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมรและภาษาไทยถิ่นอีสาน

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษากวย และภาษากวยที่มีถิ่นที่อยู่ใน 6 อำเภอในจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 โดยไม่ได้จำกัดเพศ การศึกษา และอาชีพ จำนวนทั้งสิ้น 60 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามอายุ กลุ่มละ 30 คน คือ กลุ่มที่ 1 เป็นบุคคลที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปซึ่งถือเป็นตัวแทนของกลุ่มบุคคลที่มีอายุมาก จำนวน 30 คน และกลุ่มที่ 2 เป็นบุคคลที่มีอายุ 20 ปีลงมาซึ่งถือเป็นตัวแทนของกลุ่มบุคคลที่มีอายุน้อย จำนวน 30 คน

6.1 ระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน

ระบบคำเรียกญาติในที่นี้ คือ มิติแห่งความแตกต่างที่ใช้จำแนกความหมายของคำเรียกญาติให้แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 คำเรียกญาติของผู้พูดชาวส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+ สายเลือด		- สายเลือด	
			+ เพศ		- เพศ	
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+ 4			thu:t, thuat			
+ 3						
+ 2	+ พ่อ		nu?kw:ŋ, kw:ŋ, pu:	?e:wkw:ŋ, mæ:kw:ŋ, kw:ŋ, ja:	nu?kw:ŋ, kw:ŋ, pu:	?e:wkw:ŋ, mæ:kw:ŋ, kw:ŋ, ja:
	- พ่อ		nu?thaw, pho:phu:t, ?u?thaw, ta:	?e:wme:, mæ:thaw, mæ:phu:t, ja:j	nu?thaw, pho:phu:t, ?u?thaw, ta:	?e:wme:, mæ:thaw, mæ:phu:t, ja:j
+ 1	+ พ่อ	+ อายุ	nu?, ?u?, pho:	?e:w, mæ:	lu:ŋ, nu?phu:t	pa: , mæ:phu:t
		- อายุ			ba:w, ŋi:, miat, ?a:w	kæt, pi:, baj, ?am, ?a:
	- พ่อ	+ อายุ			lu:ŋ, nu?phu:t	pa: , mæ:phu:t
		- อายุ			ba:w, ŋi:, miat, na:	kæt, pi:, baj, ?am, na:
0		+ อายุ	EGO		sa:j	
		- อายุ			?a:j	?x:j
					sæ:m, no:ŋ	
- 1			ka:n, lu:k		caw, la:n	
- 2			caw, la:n		caw, ka?ma:n, le:n	
- 3			caw, ka?ma:n, le:n		caw, ka?ma:n, le:n, lo:n	
- 4			caw, ka?ma:n, le:n, lo:n			

ตารางที่ 25 คำเรียกญาติของผู้พูดชาวส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุน้อย

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ / แม่	อายุ	สายเลือด			
			+ สายเลือด		- สายเลือด	
			+ เพศ		- เพศ	
			+ ชาย	- ชาย	+ ชาย	- ชาย
+ 4			thu:t, thuat			
+ 3						
+ 2	+ พ่อ		nuʔkw:ŋ, pu:	ʔe:wkɔ:ŋ, mæ:kw:ŋ ja:	nuʔkw:ŋ, pu:	ʔe:wkɔ:ŋ, mæ:kw:ŋ ja:
	- พ่อ		nuʔthaw, nuʔphɯ:t, ta:	ʔe:wphɯ:t, mæ:thaw, ja:j	nuʔthaw, nuʔphɯ:t, ta:	ʔe:wphɯ:t, mæ:thaw, ja:j
+ 1	+ พ่อ	+ อายุ	nuʔ, phɔ:	ʔe:w, mæ:	lu:ŋ, nuʔphɯ:t	pa:, mæ:phɯ:t
		- อายุ			ba:w, miat, ʔa:w	kæ:t, baj, ʔam, ʔa:
	- พ่อ	+ อายุ			lu:ŋ, nuʔphɯ:t	pa:, mæ:phɯ:t
		- อายุ			ba:w, miat, na:	kæ:t, baj, ʔam, na:
0		+ อายุ	EGO	sa:j, ʔɜ:j		
		- อายุ		ʔa:j	ʔɜ:j	
				sæ:m, no:ŋ		
- 1			ka:n, lu:k	caw, la:n		
- 2			caw, la:n	le:n		
- 3			le:n	le:n, lo:n		
- 4			le:n, lo:n			

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกญาติพื้นฐานของกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันที่แสดงในตารางที่ 24 และ 25 ข้างต้น จะเห็นได้ว่า ระบบคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุต่างกันนั้นมีระบบที่เหมือนกัน กล่าวคือ ระบบคำเรียกญาติที่ผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมากและผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย ใช้มิติแห่งความแตกต่างในการจำแนกความหมายของคำเรียกญาติ 5 มิติเหมือนกัน ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ เพศ และฝ่ายพ่อ / แม่ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รุ่นอายุ

ผลการวิเคราะห์คำเรียกญาติพื้นฐานของผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุมาก และผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุน้อย แสดงให้เห็นว่ามีความเหมือนกันในเรื่องของรุ่นอายุ โดยระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุต่างกันนั้น พบว่ามีรุ่นอายุของญาติเท่ากัน คือ ในระดับที่สูง

กว่าตัวเอง หรือตั้งแต่รุ่นอายุ 0 ขึ้นไป มีรุ่นอายุ +1 รุ่นอายุ +2 รุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 และในระดับที่ต่ำกว่าตัวเองหรือตั้งแต่รุ่นอายุ 0 ลงมา มีรุ่นอายุ -1 รุ่นอายุ -2 รุ่นอายุ -3 และรุ่นอายุ -4 เหมือนกัน

สายเลือด

ในระบบคำเรียกญาติพื้นฐานของผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุมาก และผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุน้อย แสดงให้เห็นว่า ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานของผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันมีการแยกคำเรียกญาติออกเป็นสายตรงและสายข้างในรุ่นอายุ +1 รุ่นอายุ 0 รุ่นอายุ -1 ถึงรุ่นอายุ -3 ส่วนคำเรียกญาติในรุ่นอายุ +3 รุ่นอายุ +4 รุ่นอายุ +2 และรุ่นอายุ -4 พบว่า ไม่มีการแยกญาติออกเป็นสายตรงและสายข้าง

อายุ

ระบบคำเรียกญาติพื้นฐานของผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุมาก และผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุน้อย แสดงให้เห็นว่า ระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ทั้ง 2 กลุ่มอายุ มีการใช้มิติเรื่องอายุในการจำแนกคำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง และรุ่นอายุ 0 สายข้าง ออกเป็นญาติที่มีอายุมาก และญาติที่มีอายุน้อย เหมือนกัน

เพศ

ผลการวิเคราะห์คำเรียกญาติพื้นฐานของผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุมาก และผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุน้อย แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ทั้ง 2 กลุ่มอายุ มีการใช้มิติดังกล่าวมาจำแนกคำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 รุ่นอายุ +1 รุ่นอายุ 0 สายข้างที่มีอายุมาก ออกเป็นญาติเพศหญิง และญาติเพศชาย เหมือนกัน

ฝ่ายพ่อ/แม่

ผลการวิเคราะห์คำเรียกญาติพื้นฐานของผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุมาก และผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุน้อย แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ทั้ง 2 กลุ่มอายุให้ความสำคัญกับการเป็นญาติฝ่ายพ่อ / แม่ กล่าวคือ มีการใช้มิติแห่งความแตกต่างนี้กับญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ +2 และรุ่นอายุ +1 สายข้าง โดยแบ่งออกเป็นญาติทางฝ่ายพ่อ และญาติทางฝ่ายแม่ เหมือนกัน

ดังนั้นถ้าพิจารณาในเรื่องการแปรของระบบคำเรียกญาติระหว่างกลุ่มผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก และระบบคำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ไม่มีการแปรของระบบคำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน เนื่องจากระบบของคำเรียกญาติพื้นฐานที่ผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อยใช้นั้นต่างก็มีมิติแห่งความแตกต่าง 5 ประการเช่นเดียวกัน

6.2 จำนวนคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน

จากการวิเคราะห์คำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย จะเห็นได้ว่า ผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ทั้ง 2 กลุ่มอายุมีการใช้คำเรียกญาติในจำนวนที่แตกต่างกัน โดยผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก ใช้คำเรียกญาติจำนวนทั้งหมด 46 คำ ในขณะที่ผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย มีการใช้คำเรียกญาติจำนวนทั้งหมด 39 คำ ซึ่งรายละเอียดของคำเรียกญาติสามารถดูได้จากตารางที่ 24 และ 25 ข้างต้น

หลังจากที่ผู้วิจัยได้พิจารณาและเสนอจำนวนคำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากและกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อยเรียบร้อยแล้ว ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอลักษณะของคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน

6.3 ลักษณะของคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน

จากตารางคำเรียกญาติที่ 24 และตารางที่ 25 ข้างต้น ผู้วิจัยพบคำเรียกญาติเพิ่มเติม ที่มีรูปคำเหมือนในภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาเขมรสุรินทร์ และภาษาเขมรมาตรฐาน ดังนี้ คำว่า ta: และคำว่า ja:j พบว่า มีรูปเหมือนคำในภาษาไทยกรุงเทพฯ คือ คำว่า ta:33 และ ja:j33 ภาษาเขมรมาตรฐาน คำว่า ta: และ yi:əy และภาษาเขมรสุรินทร์ คำว่า ta: และ je:j ตามลำดับ และในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า คำว่า ta: และคำว่า ja:j เป็นคำที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมรมาตรฐาน ดังเหตุผลที่ผู้วิจัยได้อธิบายไว้ในส่วนของบทสรุปบทที่ 4 ว่า ในอดีต ภาษาเขมรมีอิทธิพลกับภาษาส่วย เพราะชาวส่วยเป็นชนพื้นเมืองดั้งเดิมที่ถูกเขมรปกครอง ดังนั้นชาวส่วยจึงอาจจะได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมรซึ่งเคยเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ คำว่า ta: และคำว่า ja:j เป็นคำเรียกญาติที่มาจากเขมรมาตรฐาน

เมื่อพิจารณาคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก และ ตารางคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อยในหัวข้อ 6.1 จะเห็นได้ว่า ผู้พูดภาษาส่วยทั้ง 2 กลุ่มอายุใช้คำเรียกญาติซึ่งมี

ลักษณะที่ผู้วิจัยสามารถจำแนกได้เป็น 6 ลักษณะ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำย่อแทนคำเรียกญาติในลักษณะต่างๆ เพื่อความกระชับ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งในที่นี้จะขอใช้คำว่า ไทย ลักษณะที่ 2 คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน จะใช้คำย่อว่า อีสาน ลักษณะที่ 3 คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน ใช้คำย่อ ข.มาตรฐาน ลักษณะที่ 4 คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรสุรินทร์ ใช้คำย่อ ข.สุรินทร์ ลักษณะที่ 5 คือ คำเรียกญาติภาษาส่วย ใช้คำย่อว่า ส่วย ลักษณะที่ 6 คือ คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ ใช้คำย่อว่า ประสม โดยรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ มีจำนวนทั้งหมด 13 คำ

pho: mæ: lu:ŋ pa: ʔa: na: no:ŋ lu:k la:n le:n lo:n pu:
ja:

คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน มีจำนวนทั้งหมด 4 คำ

ba:w ʔa:w ʔa:j ʔɛ:j

คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน มีจำนวนทั้งหมด 7 คำ

thuat thu:t ta: ja:j ka:n caw kaʔma:n

คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรสุรินทร์ มีจำนวนทั้งหมด 1 คำ

baj

คำเรียกญาติภาษาส่วย มีจำนวนทั้งหมด 15 คำ

nu ʔuʔ ʔe:w ŋi: miat kæt pi: ʔam nuʔko:ŋ nuʔphu:t
ʔe:wko:ŋ ʔe:wphu:t ko:ŋ sa:j sæ:m

คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ มีจำนวนทั้งหมด 7 คำ

mæ:ko:ŋ nuʔthaw ʔuʔthaw mæ:thaw pho:phu:t ʔe:wmæ:
mæ:phu:t

จากการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากและกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากและกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีการใช้คำเรียกญาติทั้ง 6 ลักษณะ โดยผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดการใช้คำเรียกญาติทั้ง 6 ลักษณะ ของผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุ ดังนี้

รุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่คำว่า *thu:t* และ *thuət*

โดยในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ ใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐานคือ คำว่า *thu:t* และ *thuət* ในการเรียกญาติของตนเองที่อยู่ในรุ่นดังกล่าว เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอเสนอลักษณะของคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน ดังในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ชาย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	-สายตรง
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+4			<i>thu:t, thuət</i>	
+3			(ข.มาตรฐาน)	

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	-สายตรง
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+4			<i>thu:t, thuət</i>	
+3			(ข.มาตรฐาน)	

รุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศชาย

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 3 คำ ได้แก่คำว่า *nu?kw:ŋ*, *kw:ŋ* และ *pu:*

สำหรับในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ จะใช้คำภาษาส่วยว่า *nu?kw:ŋ* และใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ว่า *pu:* เหมือนกันในการเรียกญาติของตนเอง ส่วนคำว่า *kw:ŋ* ในภาษาส่วยนั้น พบว่า มีเพียงกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุมากเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นที่จะใช้คำดังกล่าวในการเรียกญาติของตนเองที่อยู่ในรุ่นอายุดังกล่าว

รุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศหญิง

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 4 คำ ได้แก่คำว่า *?e:kw:ŋ*, *mæ:kw:ŋ*, *kw:ŋ* และ *ja:*

จากการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กฺวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ จะใช้คำภาษาส่วยว่า *?e:kw:ŋ* และใช้คำที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยกับภาษาไทยว่า *mæ:kw:ŋ* และใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ว่า *ja:* เหมือนกันในการเรียกญาติในรุ่นอายุนี้

นอกจากนั้นยังพบว่ามีการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วยคำว่า *kwɔŋ* โดยมีการใช้คำดังกล่าวในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากเท่านั้น เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอเสนอลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศชายและเพศหญิง ของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันดังในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศชาย และเพศหญิง ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ชาย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	-สายตรง
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+2	+พ่อ		<i>nuʔkwɔŋ</i> , <i>kwɔŋ</i> (ส่วย), <i>pu:</i> (ไทย)	<i>ʔe:wkɔŋ</i> , <i>kwɔŋ</i> (ส่วย), <i>mæ:kwɔŋ</i> (ประสม), <i>ja:</i> (ไทย)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	-สายตรง
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+2	+พ่อ		<i>nuʔkwɔŋ</i> (ส่วย), <i>pu:</i> (ไทย)	<i>ʔe:wkɔŋ</i> (ส่วย), <i>mæ:kwɔŋ</i> (ประสม), <i>ja:</i> (ไทย)

รุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศชาย

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 5 คำ ได้แก่ คำว่า *nuʔthaw*, *pho:phɯ:t*, *ʔuʔthaw*, *nuʔphɯ:t* และ *ta:*

สำหรับในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้จะใช้คำที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยกับภาษาไทยกรุงเทพฯ ว่า *nuʔthaw* และใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐานว่า *ta:* เหมือนกันในการเรียกญาติในรุ่นอายุนี้ ส่วนคำที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยกับภาษาไทยกรุงเทพฯ ว่า *pho:phɯ:t* และ *ʔuʔthaw* นั้น พบว่า จะมีเพียงกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากจะใช้คำเรียกญาติ 2 คำนี้ ในขณะที่ คำภาษาส่วยคำว่า *nuʔphɯ:t* ก็มีเพียงกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อยใช้ในการเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้เพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น

รุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศหญิง

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 5 คำ ได้แก่ คำว่า *mæ:thaw*, *ʔe:wmæ:*, *mæ:phɯ:t*, *ʔe:wphɯ:t* และ *ja:j*

โดยในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (ญอ-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (ญอ-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ จะใช้คำที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยกับภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า mæ:thaw และคำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน คำว่า ja:j เหมือนกันในการเรียกญาติที่อยู่รุ่นอายุนี้ นอกจากนั้นยังพบว่า เฉพาะในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (ญอ-กวย) ที่มีอายุมาก จะมีการใช้คำที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยกับภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า ?e:wma: และ mæ:phu:t ในการเรียกญาติอีกด้วย ในขณะที่เดียวกัน กลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (ญอ-กวย) ที่มีอายุน้อย ก็มีการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วยคำว่า ?e:wphu:t ซึ่งเป็นเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นที่ใช้คำเรียกญาติคำดังกล่าว เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอนำเสนอลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศชาย และเพศหญิง ของผู้พูดภาษาส่วย (ญอ-กวย) ที่มีอายุต่างกัน ดังในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศชาย และเพศหญิง ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ซ้าย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด		รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	-สายตรง				+สายตรง	-สายตรง
			เพศ					เพศ	
			+ชาย	-ชาย				+ชาย	-ชาย
+2	-พ่อ		nu?thaw, pho:phu:t, ?u?thaw (ประสม), ta: (ข.มาตรฐาน)	?e:wma: mæ:thaw, mæ:phu:t (ประสม), ja:j (ข.มาตรฐาน)	+2	-พ่อ		nu?phu:t (ส่วย), nu?thaw (ประสม), ta: (ข.มาตรฐาน)	?e:wphu:t (ส่วย), mæ:thaw (ประสม), ja:j (ข.มาตรฐาน)

รุ่นอายุ +1 สายตรง เพศชาย

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 3 คำ ได้แก่ คำว่า nu?, ?u? และ pho:

จากการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (ญอ-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (ญอ-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ จะใช้คำว่า nu? ในภาษาส่วย และใช้คำว่า pho: ที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ เหมือนกันในการเรียกญาติ นอกจากนี้ยังพบว่า เฉพาะกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (ญอ-กวย) ที่มีอายุมากเพียงกลุ่มเดียวที่มีการใช้คำเรียกญาติคำว่า ?u? ในภาษาส่วย

รุ่นอายุ +1 สายตรง เพศหญิง

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่คำว่า ?e:w และ mæ:

จากการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุ จะใช้คำภาษาส่วยคำว่า ?e:w และคำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ว่า mæ: เหมือนกันในการเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอนำเสนอลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศชาย และเพศหญิง ของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันดังในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศชาย และเพศหญิง ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ชาย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+1			nuʔ, ʔuʔ (ส่วย) pho: (ไทย)	?e:w (ส่วย) mæ: (ไทย)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+1			nuʔ (ส่วย) pho: (ไทย)	?e:w (ส่วย) mæ: (ไทย)

รุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุมาก เพศชาย

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่คำว่า nuʔphɯ:t และ ʔu:ŋ

สำหรับในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้จะใช้คำภาษาส่วยคำว่า nuʔphɯ:t และคำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า ʔu:ŋ เหมือนกันในการเรียกญาติที่อยู่ในรุ่นอายุดังกล่าว

รุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุมาก เพศหญิง

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่คำว่า mæ:phɯ:t และ pa:

สำหรับในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้จะใช้คำที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยกับภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า mæ:phɯ:t และคำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า pa: เหมือนกันในการเรียกญาติ เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอนำเสนอลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุมาก เพศชาย และเพศหญิง ของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันดังในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุมาก เพศชาย และเพศหญิง ของผู้พูด ภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ซ้าย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			-สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+1		+อายุ	nuꜛꜛphɯꜛ:t (ส่วย), lɯꜛꜛŋ (ไทย)	mæꜛꜛphɯꜛ:t (ประสม), pa: (ไทย)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			-สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+1		+อายุ	nuꜛꜛphɯꜛ:t (ส่วย), lɯꜛꜛŋ (ไทย)	mæꜛꜛphɯꜛ:t (ประสม), pa: (ไทย)

รุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศชาย

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 4 คำ ได้แก่ คำว่า ba:w, miat, ɲi: และ ?a:w สำหรับในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้จะใช้คำภาษาส่วย คำว่า miat และใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน คำว่า ba:w และ ?a:w เหมือนกันในการเรียกญาติ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า คำเรียกญาติคำภาษาส่วยคำว่า ɲi: นั้น มีเพียงผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากกลุ่มเดียวเท่านั้นที่ใช้ในการเรียกญาติ

รุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศหญิง

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 5 คำ ได้แก่ คำว่า kæ:t, baj, ?am, pi: และ ?a:

สำหรับในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้จะใช้คำภาษาส่วยคำว่า kæ:t และ ?am คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ คำว่า baj และใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า ?a: เหมือนกันในการเรียกญาติ ส่วนคำภาษาส่วยคำว่า pi: นั้น พบว่า มีเพียงผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากกลุ่มเดียวเท่านั้น ที่ใช้คำเรียกญาติดังกล่าวในการเรียกญาติของตนเอง เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอเสนอลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อที่มีอายุน้อย เพศชาย และเพศหญิงของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันดังในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศชาย และเพศหญิงของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ซ้าย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			-สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+1	+พ่อ	-อายุ	ni: miat (ส่วย), ba:w, ?a:w (อีสาน)	kæ:t, pi: ?am (ส่วย), baj (ข.สุรินทร์), ?a: (ไทย)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			-สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+1	+พ่อ	-อายุ	miat (ส่วย), ba:w, ?a:w (อีสาน)	kæ:t, ?am (ส่วย), baj (ข.สุรินทร์), ?a: (ไทย)

รุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศชาย

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 4 คำ ได้แก่ คำว่า ba:w, miat, ni: และ na:

จากการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ จะใช้คำว่า miat ในภาษาส่วย คำว่า ba:w ที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน และใช้คำว่า na: ที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ เหมือนกันในการเรียกญาติ สำหรับคำภาษาส่วยคำว่า ni: พบว่า มีเพียงผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากกลุ่มเดียวเท่านั้น ที่ใช้คำเรียกญาติดังกล่าวในการเรียกญาติของตนเอง

รุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศหญิง

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 5 คำ ได้แก่ คำว่า kæ:t, baj, ?am, pi: และ na:

ในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ จะใช้คำภาษาส่วยคำว่า kæ:t และคำว่า ?am ใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ คำว่า baj และใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า na: เหมือนกันในการเรียกญาติ ในขณะที่คำภาษาส่วยคำว่า pi: นั้นพบว่ามีเพียงผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากกลุ่มเดียวเท่านั้น ที่ใช้คำเรียกญาติดังกล่าวในการเรียกญาติของตนเองที่อยู่ในรุ่นอายุนี้ เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอเสนอลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศชาย และเพศหญิง ของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันดังในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศชาย และเพศหญิง ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ชาย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			-สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+1	-พ่อ	-อายุ	ni: miat (ส่วย), ba:w (อีสาน) na: (ไทย)	kæt, pi: ?am (ส่วย), baj (ข.สุรินทร์) na: (ไทย)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			-สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
+1	-พ่อ	-อายุ	miat (ส่วย), ba:w (อีสาน), na: (ไทย)	kæt, ?am (ส่วย), baj (ข.สุรินทร์), na: (ไทย)

รุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุมาก

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้ มีจำนวนทั้งหมด 3 คำ ได้แก่ คำว่า sa:j, ?a:j และ ?x:j

ในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ จะใช้คำภาษาส่วยคำว่า sa:j เหมือนกันในการเรียกญาติ ซึ่งคำว่า sa:j นี้ไม่มีมิติในเรื่องของเพศ

ทั้งนี้ ยังพบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุ ยังมีการใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน คำว่า ?a:j และ ?x:j ในการเรียกญาติของตนเองที่อยู่ในรุ่นอายุนี้อีกด้วย โดยคำว่า ?a:j และ ?x:j จะแตกต่างกับคำว่า sa:j ในมิติในเรื่องของเพศ ดังที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 5

นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสนใจที่คำว่า ?x:j ที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสานสำหรับในบางถิ่นนั้นมีความหมายเหมือนกับคำภาษาส่วยคำว่า sa:j ที่ตรงกับคำในภาษาไทยคำว่า ‘พี่’ ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวผู้วิจัยเคยได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 4 และบทที่ 5 โดยคำว่า ?x:j ที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน ที่มีความหมายเหมือนกับคำภาษาส่วยคำว่า sa:j นั้น มีเพียงผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อยกลุ่มเดียวเท่านั้น ที่ใช้คำเรียกญาติดังกล่าวในการเรียกญาติของตนเอง เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอเสนอลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุมาก ของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันดังในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุมาก ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ชาย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			-สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
0		+อายุ	sa:j (ส่วย)	
			?a:j (อีสาน)	?x:j (อีสาน)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			-สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
0		+อายุ	sa:j (ส่วย), ?x:j (อีสาน)	
			?a:j (อีสาน)	?x:j (อีสาน)

รุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุน้อย

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่คำว่า sɛ:m และ nɔ:ŋ

สำหรับการใช้คำเรียกญาติในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้จะใช้คำภาษาส่วยคำว่า sɛ:m และใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า nɔ:ŋ เหมือนกันในการเรียกญาติในรุ่นอายุดังกล่าว เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอเสนอลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุน้อย ของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันดังในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุน้อย ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ชาย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			-สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
0		-อายุ	sɛ:m (ส่วย), nɔ:ŋ (ไทย)	

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			-สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
0		-อายุ	sɛ:m (ส่วย), nɔ:ŋ (ไทย)	

รุ่นอายุ -1 สายตรง

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่คำว่า ka:n และ lu:k

สำหรับการใช้คำเรียกญาติในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้จะใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน คำว่า ka:n และใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า lu:k เหมือนกันใน

การเรียกญาติในรุ่นอายุดังกล่าว เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ -1 สายตรง ของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัันดังในตารางที่ 34

ตารางที่ 35 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ -1 สายตรง ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ชาย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
-1			ka:n (ข.มาตรฐาน), lu:k (ไทย)	

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
-1			ka:n (ข.มาตรฐาน), lu:k (ไทย)	

รุ่นอายุ -1 สายข้าง และรุ่นอายุ -2 สายตรง

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่คำว่า caw และ la:n

สำหรับการใช้คำเรียกญาติในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้จะใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐานคำว่า caw และใช้คำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า la:n เหมือนกันในการเรียกญาติในรุ่นอายุดังกล่าว เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ -1 สายข้าง และรุ่นอายุ -2 สายตรง ของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัันดังในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ -1 สายข้าง และรุ่นอายุ -2 สายตรง ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ชาย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	-สายตรง
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
-1				caw (ข.มาตรฐาน), la:n (ไทย)
-2			caw (ข.มาตรฐาน), la:n (ไทย)	

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	-สายตรง
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
-1				caw (ข.มาตรฐาน), la:n (ไทย)
-2			caw (ข.มาตรฐาน), la:n (ไทย)	

รุ่นอายุ -2 สายข้าง และรุ่นอายุ -3 สายตรง

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 3 คำ ได้แก่คำว่า caw, kaʔma:n และ le:n

จากการใช้คำเรียกญาติในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ จะใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า le:n เหมือนกันในการเรียกญาติ สำหรับคำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐานคำว่า caw และคำว่า kaʔma:n นั้นพบว่า มีเพียงผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากกลุ่มเดียวเท่านั้น ที่ใช้คำเรียกญาติ 2 คำดังกล่าวในการเรียกญาติของตนเอง เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอแนะนำเอกลักษณ์ของคำเรียกญาติรุ่นอายุ -2 สายข้าง และรุ่นอายุ -3 สายตรง ของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันดังในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ -2 สายข้าง และรุ่นอายุ -3 สายตรง ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ชาย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด		รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	-สายตรง				+สายตรง	-สายตรง
			เพศ					เพศ	
			+ชาย	-ชาย				+ชาย	-ชาย
-2				caw, kaʔma:n (ข.มาตรฐาน), le:n (ไทย)	-2				le:n (ไทย)
-3				caw, kaʔma:n (ข.มาตรฐาน), le:n (ไทย)	-3			le:n (ไทย)	

รุ่นอายุ -3 สายข้าง และรุ่นอายุ -4

คำที่ใช้เรียกญาติในรุ่นอายุนี้มีจำนวนทั้งหมด 4 คำ ได้แก่คำว่า caw, kaʔma:n, le:n และ lo:n

จากการใช้คำเรียกญาติในกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ จะใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำว่า le:n และ lo:n เหมือนกันในการเรียกญาติในรุ่นอายุนี้ ส่วนคำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐานคำว่า caw และ kaʔma:n นั้น มีเพียงผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากกลุ่มเดียวเท่านั้น ที่ใช้คำเรียกญาติในภาษาส่วย 2 คำดังกล่าวในการเรียกญาติของตนเอง เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอแนะนำเอกลักษณ์ของคำเรียกญาติรุ่นอายุ -3 สายข้าง และรุ่นอายุ -4 ของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกันดังในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 ลักษณะของคำเรียกญาติรุ่นอายุ -3 สายข้าง และรุ่นอายุ -4 ของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก (ชาย) และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย (ขวา)

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	-สายตรง
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
-3				caw, kaʔma:n (ข.มาตรฐาน), le:n, lo:n (ไทย)
-4			caw, kaʔma:n (ข.มาตรฐาน), le:n, lo:n (ไทย)	

รุ่นอายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด	
			+สายตรง	-สายตรง
			เพศ	
			+ชาย	-ชาย
-3				le:n, lo:n (ไทย)
-4			le:n, lo:n (ไทย)	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

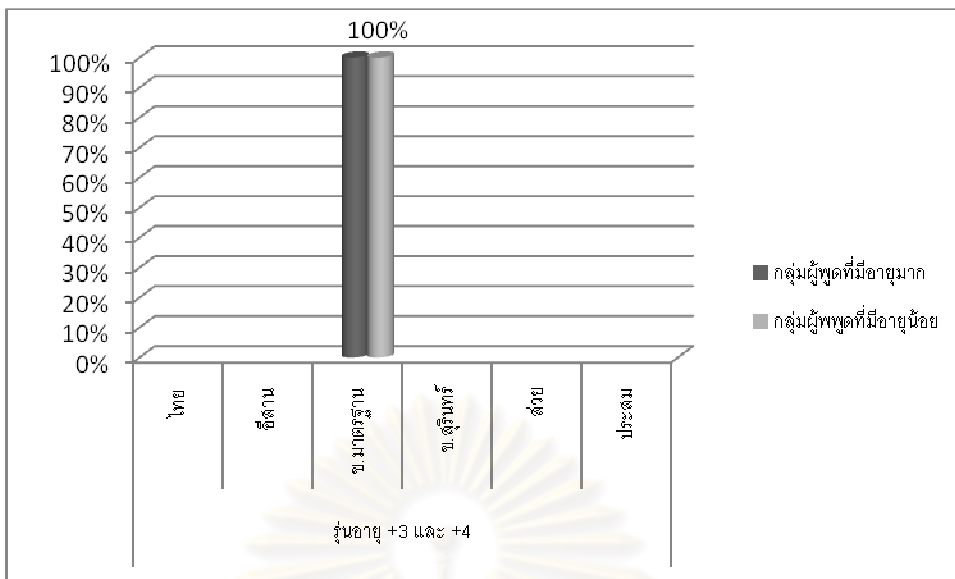
6.4 เปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน

หลังจากเสนอผลการวิเคราะห์ลักษณะของคำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากและกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่ใช้ในการเรียกญาติแล้ว ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์อัตราการใช้คำเรียกญาติ เพื่อแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้พูดภาษาส่วยกลุ่มใด มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาเขมรมาตรฐาน ภาษาเขมรสุรินทร์ คำเรียกญาติภาษาส่วย และคำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยกับภาษาไทยกรุงเทพฯ มากน้อยเพียงใด โดยได้วิเคราะห์จำนวนทั้งหมดของการใช้คำเรียกญาติในแต่ละรุ่นอายุ ซึ่งจำแนกตามกลุ่มอายุของผู้พูดภาษาส่วย ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มอายุออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไป และ กลุ่มอายุ 20 ปีลงมา แล้วนำมาคำนวณหาอัตราการใช้คำเรียกญาติเป็นร้อยละ เพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบจำนวนการใช้คำเรียกญาติ ผู้วิจัยขอเสนออัตราการใช้คำเรียกญาติในรูปแบบของตารางและแผนภูมิแท่ง

6.4.1 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 39 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	30	100%	30	100%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

ภาพที่ 10 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

จากตารางที่ 39 และภาพที่ 10 ข้างต้น พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุใช้ลักษณะของคำเรียกญาติที่มาจากภาษาเขมรมาตรฐานเพียงลักษณะเดียว เมื่อเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติระหว่างผู้พูดที่มีอายุมาก และผู้พูดที่มีอายุน้อย พบว่า คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน ผู้พูดที่มีอายุมาก และผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้สูงเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังแสดงในตารางที่ 39 และภาพที่ 1

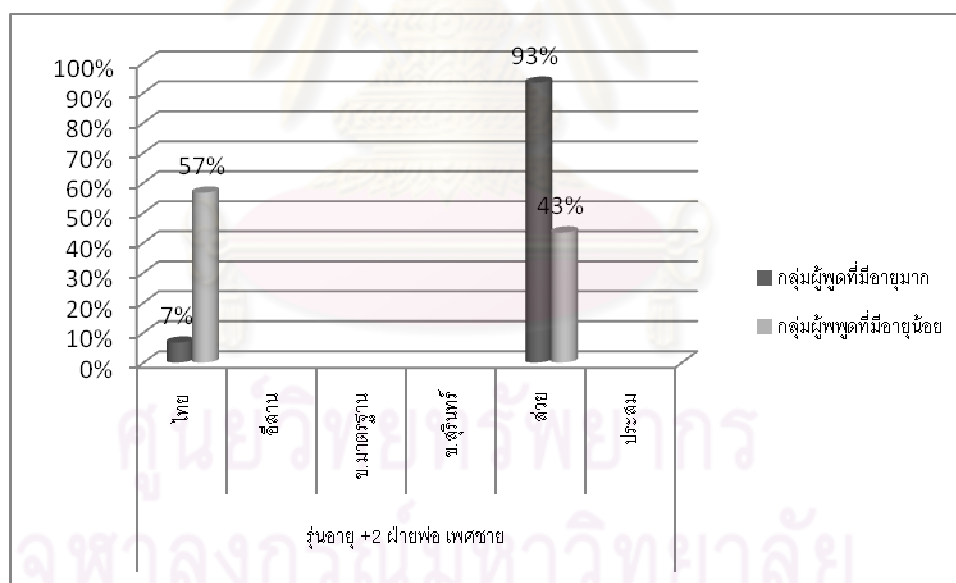
ทั้งนี้ ในกรณีที่กลุ่มผู้พูดภาษาส่วยมีอัตราการใช้คำเรียกญาติ ทั้งที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน หรือ ภาษาเขมรสุรินทร์ นั้นแสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมรมาตรฐาน หรือ เขมรสุรินทร์ ซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงขอตีความว่า การได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมรมาตรฐาน หรือ เขมรสุรินทร์ หมายถึง การได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติระหว่างผู้พูดทั้ง 2 รุ่นอายุดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลภาษาเขมร ซึ่งจากสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับสมมติฐานในส่วนที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร เพราะทั้งผู้พูดทั้งสองรุ่นอายุมีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่มาจากภาษาเขมรเท่ากัน

6.4.2 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 40 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	2	7%	17	57%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	28	93%	13	43%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

ภาพที่ 11 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

จากการเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติระหว่างผู้พูดทั้ง 2 รุ่นอายุดังตารางที่ 40 และภาพที่ 11 ข้างต้น พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93% ซึ่งมากกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่มีอัตราการใช้เพียง 43% สำหรับคำเรียกญาติที่

สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยมาตรฐาน พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้มากกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก โดยอัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย คิดเป็นอัตราร้อยละ 57% ในขณะที่กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้เพียงร้อยละ 7%

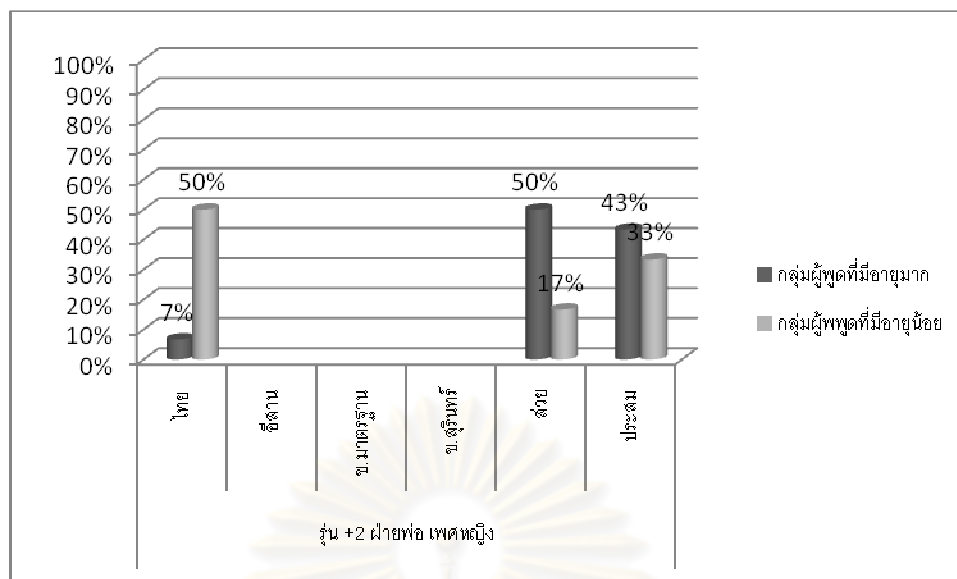
ผลการวิเคราะห์ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก ยังคงมีการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วยมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยมาตรฐานมากกว่าคำเรียกญาติภาษาส่วย อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์นี้ยังคงสอดคล้องกับสมมติฐานในส่วนที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

6.4.3 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 41 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายพ่อ เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	2	7%	15	50%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	15	50%	5	17%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	13	43%	10	33%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 12 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ้ายพ่อ เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

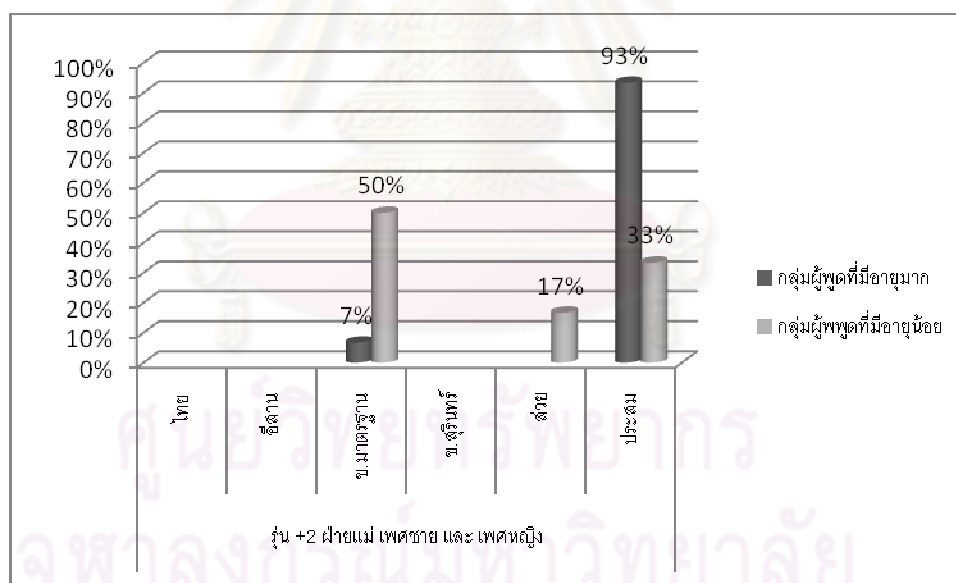
จากตารางที่ 41 และภาพที่ 12 ข้างต้น ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยกับภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม) ร้อยละ 43 และคำเรียกญาติที่ใช้บ่อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) ร้อยละ 7 ในขณะที่กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม) ร้อยละ 33 และน้อยที่สุดคือ คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) ร้อยละ 17

จากการเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติลักษณะต่างๆ ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดทั้งสอง 2 กลุ่ม ได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาส่วย เนื่องจากคำเรียกญาติที่ผู้พูดภาษาส่วยใช้เป็นคำที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาดังกล่าว ดังนั้นผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจึงสอดคล้องกับสมมติฐานในส่วนที่ว่า คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

6.4.4 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศชาย และเพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 42 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศชาย และเพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	2	7%	15	50%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	-	-	5	17%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	28	93%	10	33%

ภาพที่ 13 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 ฝ่ายแม่ เพศชาย และเพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน ดังตารางที่ 42 และภาพที่ 13 ข้างต้น พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม) ร้อยละ 93 ซึ่งมากกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่มีอัตราการใช้ร้อยละ

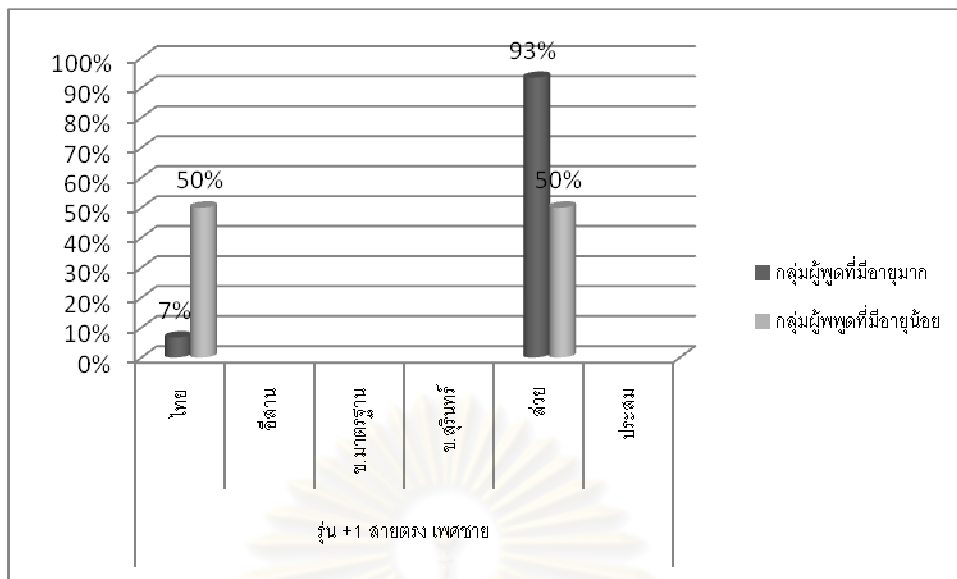
ละ 33 ส่วนคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน) มีอัตราการใช้ร้อยละ 7 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 50 ในขณะที่คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) พบว่า มีเพียงกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่มีการใช้คำเรียกญาติดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 17

จากการเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติของผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าว จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม) มากที่สุด และใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐานน้อยที่สุด ส่วนกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐานมากที่สุด รองลงมาคือ คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ และน้อยที่สุดคือ คำเรียกญาติภาษาส่วย ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกันต่างได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ ส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

6.4.5 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 43 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	2	7%	15	50%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	28	93%	15	50%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

ภาพที่ 14 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

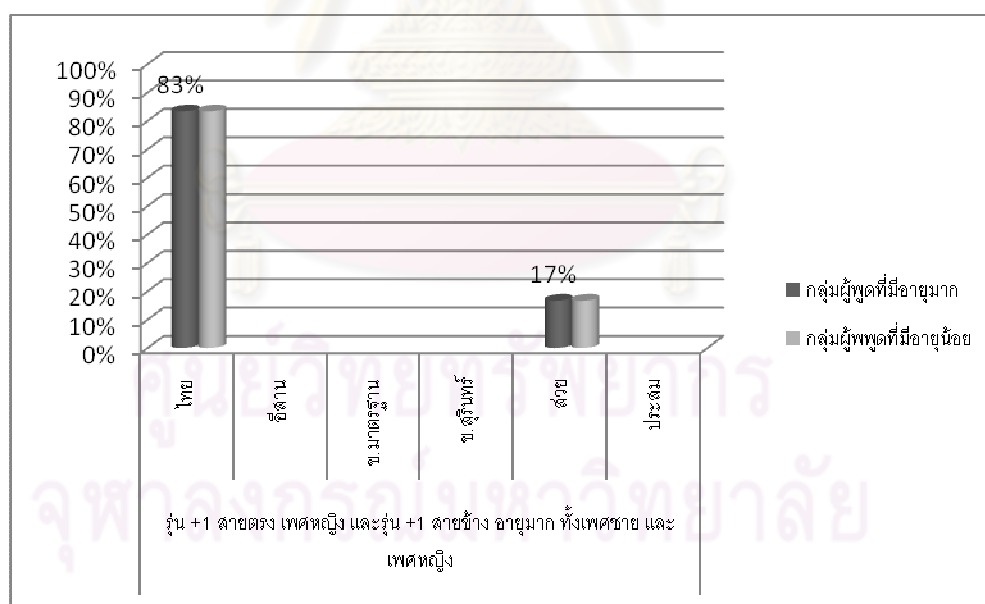
จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93 น้อยที่สุด ซึ่งมากกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 50 ส่วนคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) พบว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้ร้อยละ 2 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 50

จากการเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติต่างๆ จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากใช้คำเรียกญาติภาษาส่วยมากที่สุด น้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ส่วนกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และคำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) ในอัตราที่เท่าเทียมกัน ดังนั้นจากอัตราการใช้ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

6.4.6 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศหญิง และรุ่นอายุ +1 สายข้าง อายุมาก เพศชาย และเพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 44 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศหญิง และรุ่นอายุ +1 สายข้าง อายุมาก เพศชาย และเพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	25	83%	25	83%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	5	17%	5	17%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

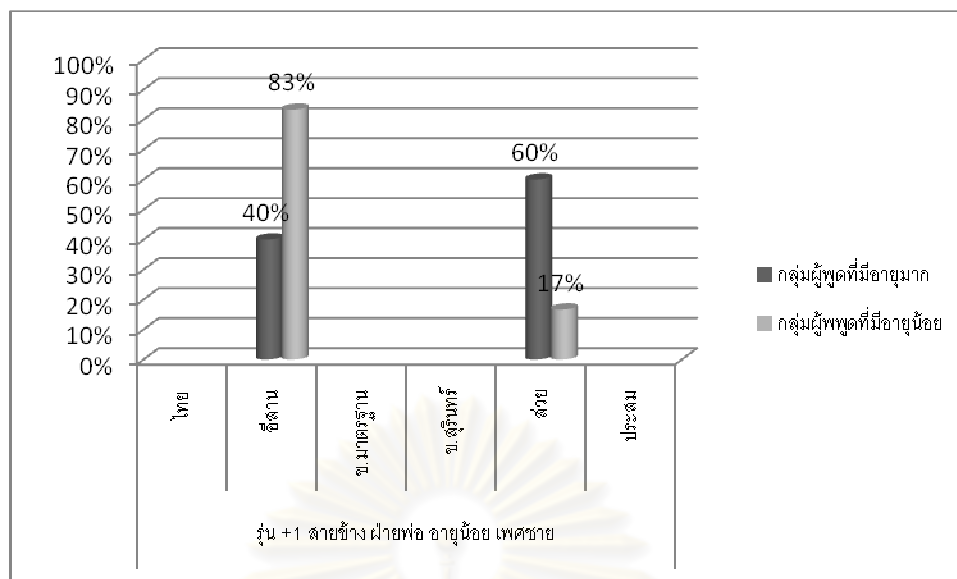
ภาพที่ 15 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศหญิง และรุ่นอายุ +1 สายข้าง อายุมาก เพศชาย และเพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

จากตารางที่ 44 และภาพที่ 15 ข้างต้น พบว่า กลุ่มผู้พูดทั้ง 2 กลุ่ม มีการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) และคำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) ในอัตราที่เท่ากัน กล่าวคือ กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ร้อยละ 83 และมีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย ร้อยละ 17 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกันได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

6.4.7 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 45 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศชาย

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	12	40%	25	83%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	18	60%	5	17%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

ภาพที่ 16 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 ชายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

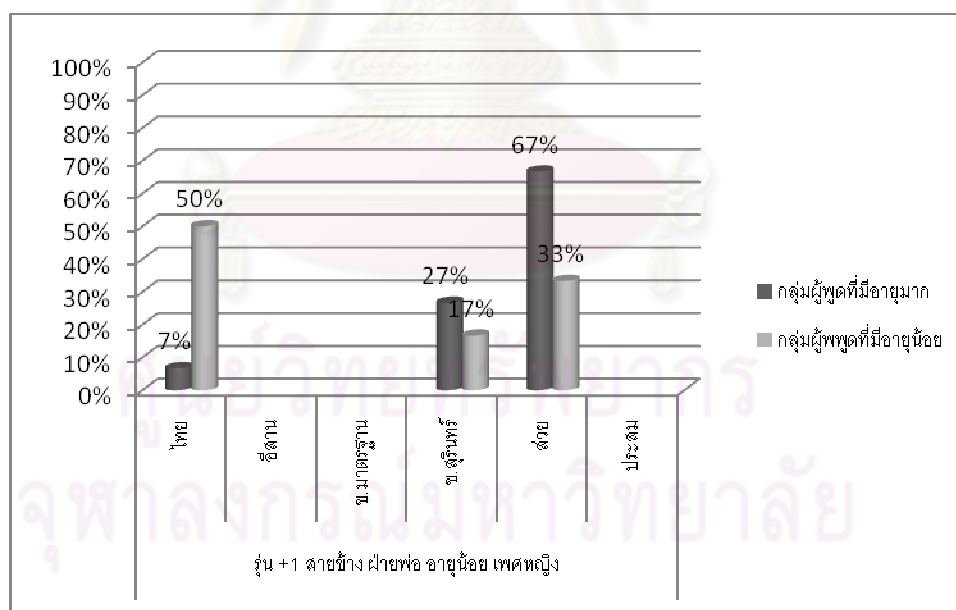
จากการเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติระหว่างผู้พูดทั้ง 2 รุ่นอายุดังตารางที่ 45 และภาพที่ 16 ข้างต้น พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) ร้อยละ 60 ซึ่งมากกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้เพียงร้อยละ 17 ส่วนคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน) กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้ร้อยละ 40 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 83

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วยมากที่สุด น้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน ในขณะที่กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสานมากที่สุด น้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติภาษาส่วย จากอัตราการใช้ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดทั้งสองกลุ่มได้รับอิทธิพลจากไทยถิ่นอีสาน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยถิ่นอีสาน

6.4.8 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 46 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	2	7%	15	50%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	8	27%	5	17%
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	20	67%	10	33%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

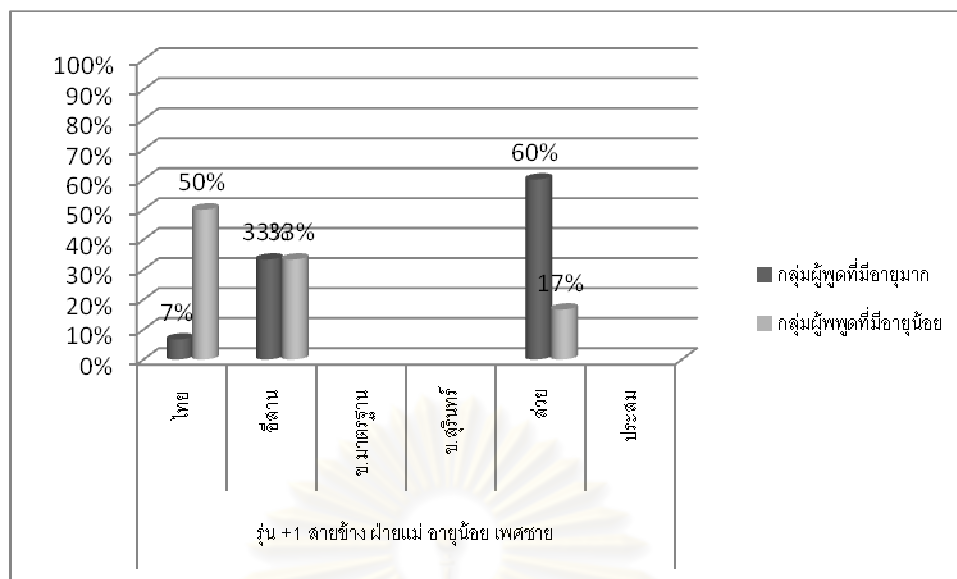
ภาพที่ 17 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายพ่อ ที่มีอายุน้อย เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

จากการเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติระหว่างผู้พูดทั้ง 2 รุ่นอายุดังตารางที่ 46 และภาพที่ 17 ข้างต้น พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมา คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์) มีอัตราการใช้ร้อยละ 27 และน้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) มีอัตราการใช้ร้อยละ 7 สำหรับกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย พบว่า มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) มากที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) มีอัตราการใช้ร้อยละ 33 และคำเรียกญาติที่มีอัตราใช้น้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์) คิดเป็นร้อยละ 17 จากอัตราการใช้ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน ได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาเขมร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

6.4.9 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 47 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	2	7%	15	50%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	10	33%	10	33%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	18	60%	5	17%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

ภาพที่ 18 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 ชายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศชาย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

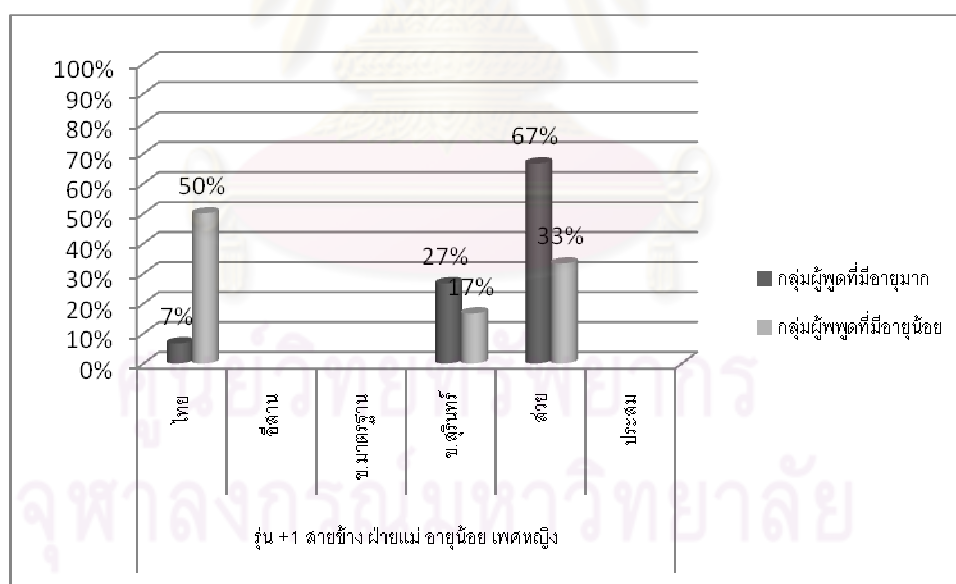
จากตารางที่ 47 และภาพที่ 18 ข้างต้น ผลการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 ซึ่งมากกว่ากลุ่มผู้พูดอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 17 สำหรับคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน ร้อยละ 33 ซึ่งเป็นอัตราการใช้ที่เท่ากับกับกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ส่วนคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ กลุ่มผู้พูดอายุมากมีอัตราการใช้ร้อยละ 7 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 50

จากการเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกั้ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้คำเรียกญาติส่วยมากที่สุด รองลงมา คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน และน้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ จากผลการวิเคราะห์อัตราการใช้ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มต่างได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาไทยถิ่นอีสาน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลภาษาไทยถิ่นอีสาน

6.4.10 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 48 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	2	7%	15	50%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	8	27%	5	17%
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	20	67%	10	33%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

ภาพที่ 19 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ฝ่ายแม่ ที่มีอายุน้อย เพศหญิง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

จากการเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติระหว่างผู้พูดทั้ง 2 รุ่นอายุ ดังตารางที่ 48 และภาพที่ 19 ข้างต้น พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) ร้อยละ 67

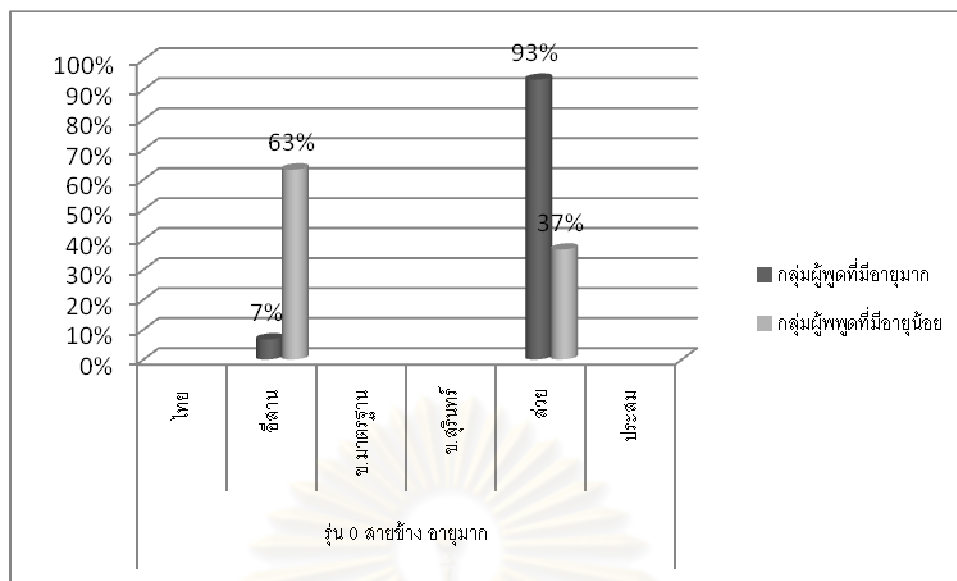
ซึ่งมากกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 33 ทั้งนี้ยังพบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์) คิดเป็นร้อยละ 27 ซึ่งมากกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 17 ส่วนคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้ร้อยละ 7 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 50

จากผลการวิเคราะห์ เห็นได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วยมากที่สุด รองลงมา คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ และน้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ในขณะที่กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ มากที่สุด รองลงมา คือ คำเรียกญาติภาษาส่วย และน้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ ดังนั้นจากอัตราการใช้คำเรียกญาติข้างต้น แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และคำเรียกญาติที่มาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร

6.4.11 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุมาก ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 49 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุมาก ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	2	7%	19	63%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	28	93%	11	37%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

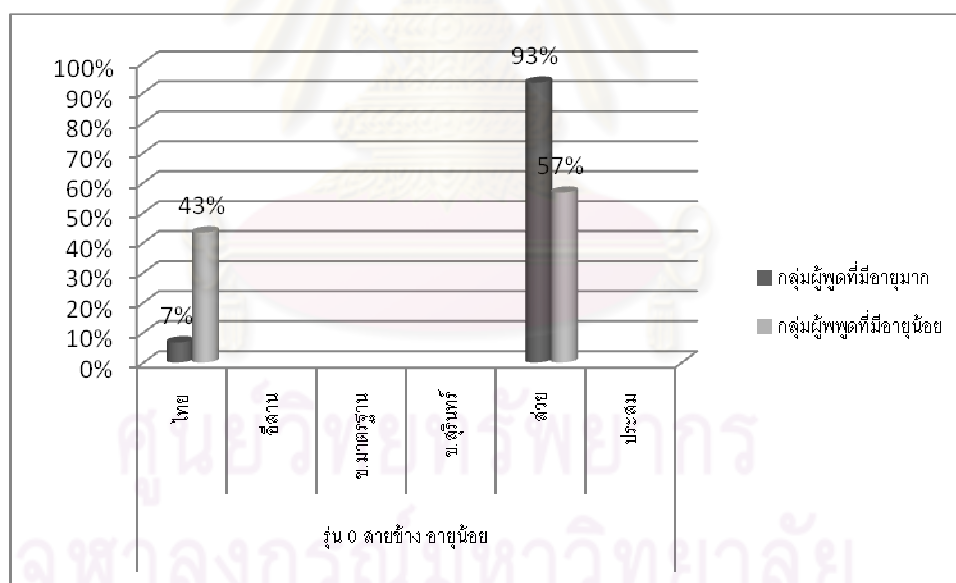
ภาพที่ 20 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุมาก ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

จากการเปรียบเทียบอัตราการใช้คำเรียกญาติระหว่างผู้พูดทั้ง 2 รุ่นอายุ ดังตารางที่ 49 และภาพที่ 20 ข้างต้น พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93 และน้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน) มีอัตราการใช้ร้อยละ 7 สำหรับกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย พบว่า มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน) มากที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 63 และคำเรียกญาติที่มีอัตราการใช้น้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) คิดเป็นร้อยละ 37 จากอัตราการใช้ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกันได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยถิ่นอีสาน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยถิ่นอีสาน

6.4.12 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุน้อย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 50 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุน้อย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	2	7%	13	43%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	28	93%	17	57%
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

ภาพที่ 21 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุน้อย ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

จากตารางที่ 50 และภาพที่ 21 จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) ร้อยละ 93 ซึ่งมากกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้เพียงร้อยละ 57

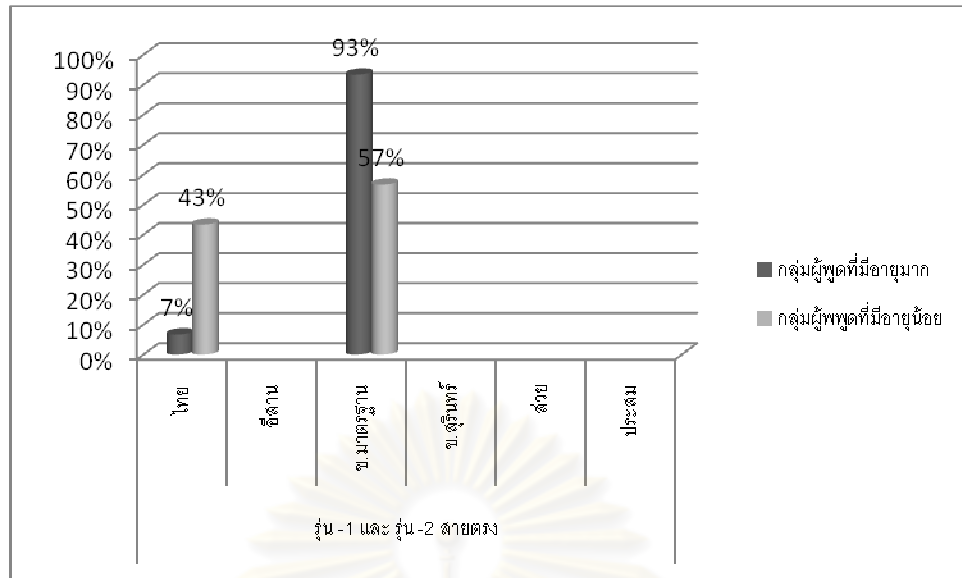
นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) คิดเป็นอัตราร้อยละ 7 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 43

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วยมากที่สุด และอัตราการใช้คำเรียกญาติที่น้อยที่สุดคือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ เช่นเดียวกับ กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยมีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วยมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ดังนั้นจากอัตราการใช้ดังกล่าวทำให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

6.4.13 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -1 และรุ่นอายุ -2 สายตรง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 51 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -1 และรุ่นอายุ -2 สายตรง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	2	7%	13	43%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	28	93%	17	57%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

ภาพที่ 22 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -1 และรุ่นอายุ -2 สายตรง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

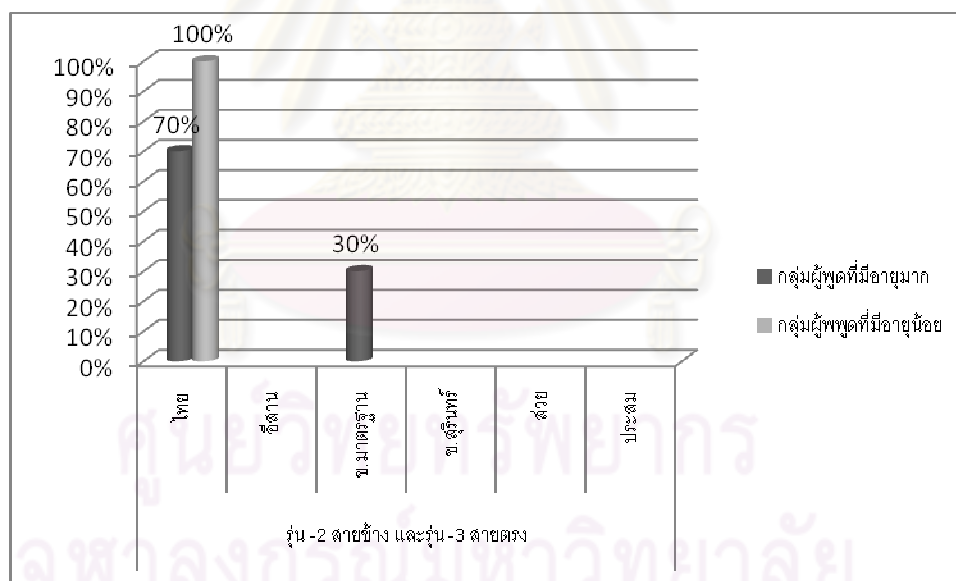
จากผลการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน) มากที่สุด ซึ่งคิดเป็นอัตราร้อยละ 93 ส่วนคำเรียกญาติที่กลุ่มนี้มีอัตราการใช้ที่น้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) คิดเป็นร้อยละ 7 เช่นเดียวกับ กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยมีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน) มากที่สุด ร้อยละ 57 และน้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) ร้อยละ 43

จากคำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน ที่มีอัตราการใช้ดังกล่าว ทำให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มต่างได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

6.4.14 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -2 สายข้าง และรุ่นอายุ -3 สายตรง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 52 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -2 สายข้าง และรุ่นอายุ -3 สายตรง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	21	70%	30	100%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	9	30%	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วย และภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

ภาพที่ 23 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -2 สายข้าง และรุ่นอายุ -3 สายตรง ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) มากที่สุด ซึ่งคิดเป็นอัตราร้อยละ 70 ส่วนคำเรียกญาติที่กลุ่มนี้มีอัตราการใช้ที่น้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน

(ข.มาตรฐาน) คิดเป็นร้อยละ 30 ในทางกลับกัน กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยมีการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) เพียงลักษณะเดียว คิดเป็นอัตราร้อยละ 100

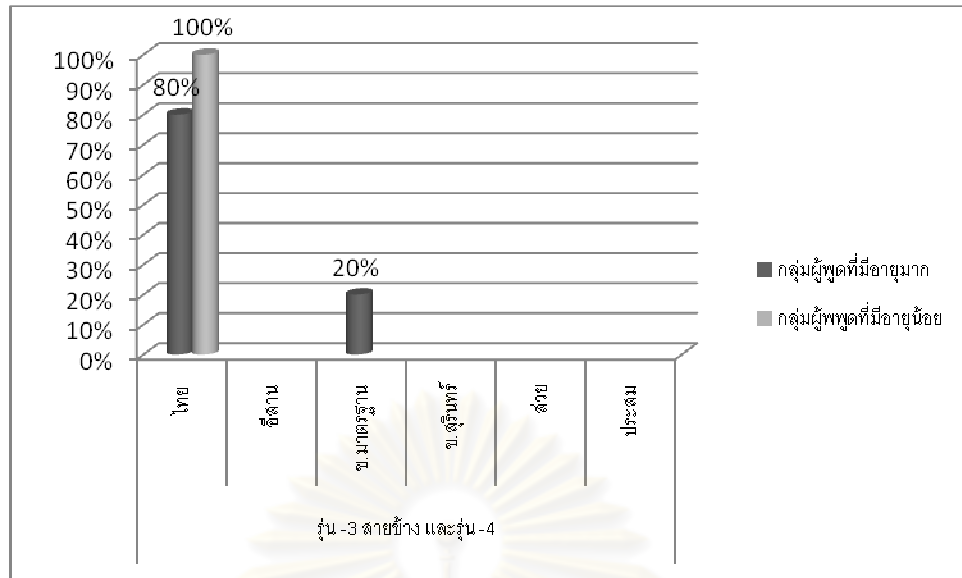
จากตารางที่ 52 และภาพที่ 23 จะเห็นได้ว่า ในรุ่นอายุ -2 สายข้าง และรุ่นอายุ -3 สายตรงนี้ กลุ่มผู้พูดที่อายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และภาษาไทยกรุงเทพฯ ส่วนกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งผลดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ส่วนหนึ่งที่ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร

6.4.15 การใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -3 สายข้าง และรุ่นอายุ -4 ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 53 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -3 สายข้าง และรุ่นอายุ -4 ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	24	80%	30	100%
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	6	20%	-	-
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	-	-	-	-
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	-	-	-	-
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	-	-	-	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

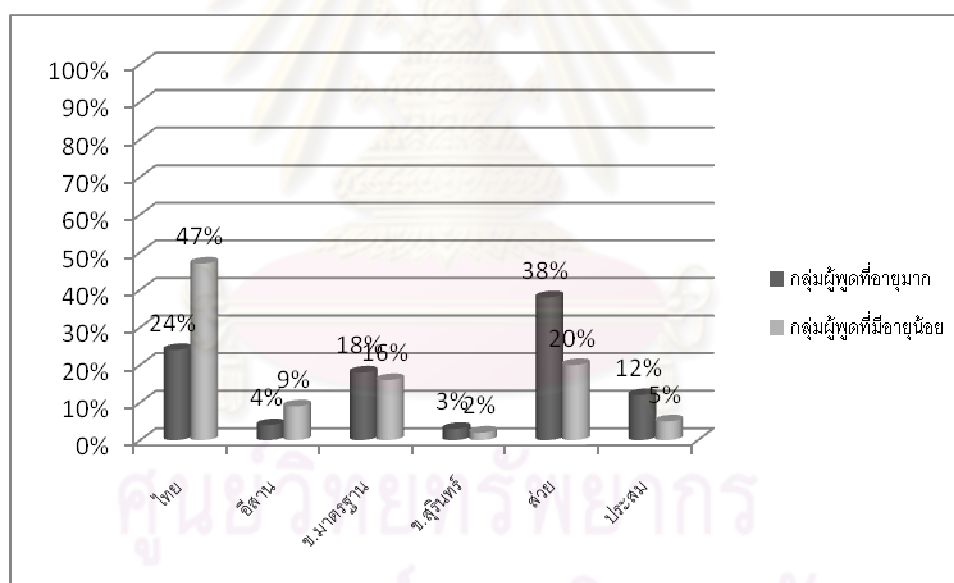
ภาพที่ 24 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุ -3 สายข้าง และรุ่นอายุ -4 ของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ที่แสดงในตารางที่ 53 และภาพที่ 24 จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 ส่วนคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน) พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้น้อยที่สุด คิดเป็นอัตราร้อยละ 20 ในขณะที่กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) เพียงอย่างเดียว ซึ่งคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 จากอัตราการใช้คำเรียกญาติดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากใช้ได้รับอิทธิพลจากคำเรียกญาติที่มาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาเขมร และคำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยใช้ ได้รับอิทธิพลคำเรียกญาติที่มาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ดังนั้น จากสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ส่วนหนึ่งนั้นมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

6.4.16 การใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกันโดยรวม

ตารางที่ 54 จำนวนและอัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะของคำเรียกญาติ	กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก		กลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย	
	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย)	138	24	266	47
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน)	24	4	54	9
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน)	105	18	94	16
คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)	16	3	10	2
คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย)	218	38	116	20
คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม)	69	12	30	5

ภาพที่ 25 อัตราร้อยละการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุต่างกัน โดยรวม

จากผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 54 และภาพที่ 25 จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากมีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย (ส่วย) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมา คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) ร้อยละ 24 คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน) ร้อยละ 18 คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม) มีอัตราการใช้ร้อยละ 12 และคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจาก

ภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน) ซึ่งคิดเป็นอัตราร้อยละ 4 ตามลำดับ และคำเรียกญาติที่มีอัตราการใช้ น้อยที่สุดของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์) มีอัตราการใช้ร้อยละ 3

สำหรับกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย พบว่า คำเรียกญาติที่มีอัตราการใช้มากที่สุด คือ คำเรียกญาติที่ สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ (ไทย) มีอัตราการใช้ร้อยละ 47 รองลงมา คือ คำเรียกญาติ ภาษาส่วย (ส่วย) ร้อยละ 20 คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน (ข.มาตรฐาน) ร้อยละ 16 คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน (อีสาน) ร้อยละ 9 และคำเรียกญาติที่เป็น คำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ (ประสม) มีอัตราการใช้ร้อยละ 5 และคำเรียกญาติที่กลุ่มผู้พูดที่อายุน้อยมีอัตราการใช้ที่น้อยที่สุด คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจาก ภาษาเขมรสุรินทร์ (ข.สุรินทร์)

จากอัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยข้างต้น แสดงให้เห็นว่า คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยใช้ ได้รับอิทธิพล จากคำเรียกญาติที่มาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาเขมร ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

6.5 สรุป

ในบทนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ตาม อายุของผู้พูด ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ระบบคำเรียกของกุ่มผู้พูดภาษาส่วย ที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย มีระบบของคำเรียกญาติที่เหมือนกัน เนื่องจาก คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมากและกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยต่างก็มีมิติแห่งความแตกต่าง 5 ประการ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ เพศ และฝ่ายพ่อ/แม่ ดังนั้น ในเรื่องของการแปรของระบบ คำเรียกญาติระหว่างกลุ่มผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก และระบบคำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุ น้อย ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ไม่มีการแปรของระบบคำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน

เมื่อพิจารณาจำนวนคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก และผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุ น้อย ผู้วิจัยพบว่า ผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมากมีการใช้คำเรียกญาติทั้งหมดจำนวน 46 คำ และผู้พูด ภาษาส่วยที่มีอายุน้อยมีการใช้คำเรียกญาติทั้งหมดจำนวน 39 คำ และเมื่อพิจารณาลักษณะของ คำเรียกญาติที่กลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ทั้งสองกลุ่มใช้นั้นก็สามารถจำแนกคำเรียกญาติได้เป็น 6 ลักษณะ ได้แก่ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่า มาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน คำเรียกญาติที่

สันนิษฐานว่ามาจากเขมรสุรินทร์ คำเรียกญาติภาษาส่วย และคำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ

นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาอัตราการใช้คำเรียกญาติระหว่างกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุมากและกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุน้อย จะสังเกตได้ว่า อัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันอย่างชัดเจนในบางรุ่นอายุ เช่น อัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่มีความคล้ายคลึงกัน คือ ญาติในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐานเท่ากัน ร้อยละ 100 และญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศหญิง และรุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุมาก เพศหญิง และเพศชาย พบว่ากลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ร้อยละ 83% และมีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย ร้อยละ 17 จากอัตราการใช้คำเรียกญาติดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ต่างได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาเขมร และภาษาส่วยในปริมาณที่เท่าๆ กัน

ในขณะที่ อัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่มีความแตกต่างกัน คือ ญาติในรุ่นอายุ -2 สายข้างและรุ่นอายุ -3 สายตรง พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ร้อยละ 70 และมีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน ร้อยละ 30 ต่างกับกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ เพียงอย่างเดียว ซึ่งคิดเป็นอัตรา ร้อยละ 100 และญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -3 สายข้าง และรุ่นอายุ -4 พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ร้อยละ 80 และคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน ร้อยละ 20 แตกต่างกับกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ เพียงอย่างเดียว คิดเป็นอัตรา ร้อยละ 100 จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุเริ่มได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ มากขึ้น และใช้คำที่มาจากเขมรลดลง ส่วนกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยมีการเปลี่ยนแปลงของการใช้คำเรียกญาติ โดยเปลี่ยนมาใช้คำที่มาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ทั้งหมด นั่นแสดงให้เห็นว่า ในอนาคต คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อย จะโอกาสที่เปลี่ยนไปใช้คำที่ยืมมาจากภาษาไทยทั้งระบบ

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิเคราะห์อัตราการใช้คำเรียกญาติที่แสดงให้เห็นทั้งหมดในหัวข้อ 6.4 แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุต่างได้รับอิทธิพลหรือสัมผัสจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาเขมร เช่นกัน ดังนั้น ผลการวิเคราะห์จึงมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และภาษาไทยถิ่น

อีสาน นอกจากนี้อัตราการใช้คำเรียกญาตินี้ก็ยังบ่งบอกให้เห็นถึง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษาส่วยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งการเปลี่ยนแปลงของภาษาส่วยนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงทางภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress) โดยภาษาส่วยจะค่อยๆ เปลี่ยนไป เพราะได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาไทยถิ่นอีสาน เนื่องจากภาษาส่วยก็มีเพียงแต่ภาษาพูด ไม่มีภาษาเขียน จึงอาจทำให้ภาษาส่วยสูญหายไปได้ง่าย เมื่อผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมากล้มหายตายจากไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) ของผู้พูดที่มีอายุต่างกัน ในจังหวัดศรีสะเกษนี้เป็นการศึกษาตามแนววรรคศาสตร์ชาติพันธุ์ (ethnosemantics) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเข้าถึงความรู้สึกนึกคิด โลกทัศน์ ของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยผ่านภาษาของชนกลุ่มนั้น วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ คือ วิเคราะห์ระบบระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ และการแปรของระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยมีสมมติฐาน คือ คำเรียกญาติภาษาส่วย (กวย-กวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ มีมิติแห่งความแตกต่าง 5 มิติ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ ฝ่ายพ่อ/แม่ และเพศ โดยคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และภาษาไทยถิ่นอีสาน

หลังจากทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสำรวจจุดเก็บข้อมูลในพื้นที่ ผู้วิจัยจึงคัดเลือกหมู่บ้านมาจากอำเภอต่างๆ 6 อำเภอสำหรับเก็บข้อมูลภาคสนาม 6 จุด คือ กุยบ้านตะตอบ กุยบ้านละเอาะ กุยบ้านสลักไค กุยบ้านฝ้าฝ้า กุยบ้านโพธิ์ศรี และกุยบ้านเตื่อ สำหรับการคัดเลือกผู้บอกภาษา ในเบื้องต้น ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามที่มีรายการคำ วลี หรือ ประโยค ประวัตินวนตัว และเรื่องของครอบครัว เพื่อจำแนกว่าผู้บอกภาษาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านชาวส่วยหมู่บ้านใดเป็นหมู่บ้านกวย หรือ กวย และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ซึ่งเลือกมาจากหมู่บ้านดังกล่าวข้างต้น โดยกลุ่มที่หนึ่ง คือ กลุ่มผู้บอกภาษาที่มีอายุ 40 ขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้คนกลุ่มนี้เป็นตัวแทนของกลุ่มคนที่มีอายุมาก และกลุ่มที่สอง คือ กลุ่มของผู้บอกภาษาที่มีอายุ 25 ปีลงมา โดยผู้วิจัยกำหนดให้คนกลุ่มนี้เป็นตัวแทนของกลุ่มคนที่มีอายุน้อย ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ให้ผู้บอกภาษาดตอบคำถามตามที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ และบันทึกคำตอบนั้นลงในแผนภูมิลำดับศักดิ์ของวงศ์ตระกูล

ในการวิเคราะห์คำเรียกญาติ ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้ ศึกษาหาความหมายของคำเรียกญาติแต่ละคำที่ได้จากการเก็บข้อมูล หลังจากศึกษาความหมายของแต่ละคำแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดมากำหนดมิติแห่งความแตกต่างของคำเรียกญาติ

จากนั้นจึงระบุความหมายของคำเรียกญาติแต่ละคำโดยใช้วรรดลัทธิแล้วจึงนำเสนอคำเรียกญาติที่วิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายแล้วในรูปของตารางแสดงความหมายของคำเรียกญาติ

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำคำเรียกญาติที่ใช้โดยผู้พูดที่มีอายุมากมาเปรียบเทียบกับคำเรียกญาติที่ใช้โดยผู้พูดอายุน้อย เพื่อดูความแตกต่างของระบบคำเรียกญาติของผู้พูดทั้งสองกลุ่มอายุ และเพื่อต้องการพิสูจน์ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมรและภาษาไทยถิ่นอีสาน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาอัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดทั้งสองกลุ่มอายุว่ามีอัตราการใช้คำเรียกญาติแตกต่างกันอย่างไร มากน้อยเพียงใด

ผลการวิเคราะห์ระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กฺวย-กฺวย) ที่พูดในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่ามีมิติทางความหมายที่จำแนกคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากฺวย และคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย ให้แตกต่างกันทั้งหมด 5 มิติ คือ รุ่นอายุ อายุ สายเลือด เพศ อายุ และฝ่ายพ่อ/แม่

สำหรับคำเรียกญาติภาษากฺวย และคำเรียกญาติภาษาส่วย พบว่า มีระบบคำเรียกญาติพื้นฐานที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ มีการใช้คำเรียกญาติตั้งจากรุ่นอายุ +1 ขึ้นไปจนถึงรุ่นอายุ +4 และรุ่นอายุ -1 ลงมาจนถึงรุ่นอายุ -4 ทั้งภาษากฺวย และภาษาส่วยมีการใช้มิติแห่งความแตกต่างที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้ ในรุ่นอายุ +1 มีการใช้มิติทางเพศ อายุ และฝ่ายพ่อ/แม่ ในรุ่นอายุ +2 มีการใช้มิติทางเพศ และในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 ไม่มีการใช้มิติแห่งความแตกต่างใดเลย ส่วนญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -1 มีการใช้มิติทางสายเลือด และในรุ่นอายุ -3 และรุ่นอายุ -4 ไม่มีการใช้มิติแห่งความแตกต่างใดๆ เลย

อย่างไรก็ตาม คำเรียกญาติภาษากฺวย และคำเรียกญาติภาษาส่วย ยังมีระบบคำเรียกญาติพื้นฐานที่แตกต่างกัน คือ ภาษากฺวย และภาษาส่วย มีการใช้มิติแห่งความแตกต่างที่ต่างกัน ดังนี้ ในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ภาษากฺวย มีการใช้มิติทางเพศ ส่วนภาษาส่วย ไม่มีการใช้มิติดังกล่าวในรุ่นอายุนี้ ส่วนญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -2 ภาษากฺวย ไม่มีการใช้มิติทางสายเลือด ในขณะที่ภาษาส่วยมีการใช้มิติทางสายเลือดกับญาติที่อยู่ในรุ่นอายุดังกล่าว

เมื่อพิจารณาจำนวนคำเรียกญาติของภาษากฺวย และภาษาส่วย พบว่า จำนวนคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากฺวย และคำเรียกญาติพื้นฐานภาษาส่วย มีจำนวนแตกต่างกัน คือ ภาษากฺวยมีจำนวนคำเรียกญาติ 26 คำ ส่วนภาษาส่วยมีจำนวนคำเรียกญาติ 24 คำ ทั้งนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ภาษากฺวยมีการใช้คำเรียกญาติที่แตกต่างจากภาษาส่วย คือ ในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศชาย ภาษาส่วยมีการใช้คำเรียกถึง 3 คำ ได้แก่ คำว่า nu?, pho: และ ?nu? เรียกญาติที่เป็น “พ่อ” ในขณะที่ภาษากฺวยมีการใช้คำเรียกญาติเพียง 1 คำ คือ คำว่า nu? ในรุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุมาก เพศชาย ภาษาส่วยมีการใช้คำว่า lu:ŋ เพียงคำเดียว และเพศหญิง ภาษาส่วยมีการใช้คำว่า pa: ในขณะที่ภาษากฺวย ใช้คำเรียกญาติในรุ่นอายุนี้ เพศชาย 2 คำ คือ lu:ŋ และ nu?phu:t และใช้คำเรียกเพศหญิง 2 คำ คือ คำว่า pa: และ mæ:phu:t

ในรุ่นอายุ 0 สายข้าง พบว่า ภาษาทวย ใช้คำว่า sa:j คำเดียวในการเรียก ส่วนภาษาทวยมีการใช้คำเรียกญาติ 3 คำ คือ คำว่า sa:j, ?a:j และ ?x:j ซึ่งคำว่า ?a:j และ ?x:j นั้นมีการใช้มิติทางเพศแยกใช้คำเรียกญาติ ในรุ่นอายุ -2 สายข้างลงมาจนถึงรุ่นอายุ -4 พบว่า ภาษาทวยใช้คำว่า caw เพียงคำเดียว ในขณะที่ภาษาทวยมีการใช้คำเรียกถึง 2 คำ คือ คำว่า caw และ ka?ma:n

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงคำเรียกญาติภาษาส่วย ทั้งภาษาทวยและภาษาทวย แล้ว ผู้วิจัยยังพบว่า มีคำเรียกญาติภาษาส่วยบางคำมีรูปเหมือนกับคำในภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาเขมรสุรินทร์ และภาษาเขมรมาตรฐานด้วย เช่น คำว่า thaw, lu:ŋ, pa:, pho:, และ mæ: มีรูปเหมือนกับคำในภาษาไทยกรุงเทพฯ คือ คำว่า thaw₃₁ ‘เต่า’ luŋ₃₃ ‘ลุง’ pa:₃₁ ‘ป้า’ pho:₃₁ ‘พ่อ’ mæ:₃₁ ‘แม่’ คำว่า ?a:j และ ?x:j มีรูปคำเหมือนกับคำในภาษาไทยถิ่นอีสาน คือ คำว่า ?a:j₃₁ ‘อ้าย’ และ ?uaj₃₁ ‘เอื้อย’ คำว่า baj มีรูปคำเหมือนกับคำในภาษาเขมรสุรินทร์ คำว่า paj คำว่า ka:n, caw, ka?ma:n และ thuat มีรูปเหมือนกับคำในภาษาเขมรสุรินทร์ และภาษาเขมรมาตรฐาน คือ คำว่า koon, caw, kamouj และในภาษาเขมรสุรินทร์ และ คำว่า koun, cau, khmuoy และในภาษาเขมรมาตรฐาน ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า คำว่า thut และ คำว่า thuat มีรูปคำที่เหมือนกับคำทั้งในภาษาไทยกรุงเทพฯ คือ คำว่า thuat₃₁ ‘ทวด’ และ ภาษาเขมร ทั้งที่เป็นเขมรสุรินทร์ คือ คำว่า tu:t และ เขมรมาตรฐาน คือ คำว่า tuət

จากการที่มีรูปคำเหมือนในภาษาต่างๆ ข้างต้น เมื่อผู้วิจัยนำคำเรียกญาติมาจำแนกออกเป็นลักษณะต่างๆ พบว่า คำเรียกญาติภาษาทวย สามารถจำแนกได้ 6 ลักษณะ คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน คำเรียกญาติภาษาส่วย และ คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ ในขณะที่ คำเรียกญาติภาษาทวย สามารถจำแนกได้ 5 ลักษณะ คือ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรสุรินทร์ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน คำเรียกญาติภาษาส่วย และ คำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ ดังนั้น จากการวิเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่า คำเรียกญาติภาษาส่วย ทั้งภาษาทวย และ ภาษาทวย ได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ และ ภาษาไทยถิ่นอีสาน

ผลการวิเคราะห์ระบบคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (ทวย-ทวย) ที่มีอายุต่างกัน พบว่า คำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก และ คำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย มีมิติแห่งความแตกต่างที่จำแนกความหมายของคำเรียกญาติให้แตกต่างกันทั้งหมด 5 มิติ คือ รุ่นอายุ อายุ สายเลือด เพศ อายุ และ ฝ่ายพ่อ/แม่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ไม่มีการแปรของระบบคำเรียกญาติระหว่าง ผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก และ ผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย

เมื่อพิจารณาจำนวนคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วย (ญย-กวย) ที่มีอายุต่างกัน จะเห็นได้ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมาก มีจำนวนแตกต่างกับคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย โดยคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากมีจำนวนทั้งหมด 46 คำ ในขณะที่คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยมีจำนวนทั้งหมด 39 คำ ทั้งนี้จากจำนวนคำเรียกญาติดังกล่าว ผู้วิจัยนำคำเรียกญาติมาจำแนกลักษณะของคำเรียกญาติ ซึ่งสามารถจำแนกได้ 6 ลักษณะ ได้แก่ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยถิ่น คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรมาตรฐาน คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากเขมรสุรินทร์ คำเรียกญาติภาษาส่วย และคำเรียกญาติที่เป็นคำประสมระหว่างภาษาส่วยและภาษาไทยกรุงเทพฯ

พิจารณาอัตราการใช้คำเรียกญาติระหว่างกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (ญย-กวย) ที่มีอายุมากและกลุ่มผู้พูดภาษาส่วย (ญย-กวย) ที่มีอายุน้อย จะสังเกตได้ว่า อัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันอย่างชัดเจนในบางรุ่นอายุ เช่น อัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่มีความคล้ายคลึงกัน คือ ญาติในรุ่นอายุ +3 และรุ่นอายุ +4 กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐานเท่ากัน ร้อยละ 100 และญาติในรุ่นอายุ +1 สายตรง เพศหญิง และรุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีอายุมาก เพศหญิง และเพศชาย พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ร้อยละ 83% และมีอัตราการใช้คำเรียกญาติภาษาส่วย ร้อยละ 17 จากอัตราการใช้คำเรียกญาติดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ต่างได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาเขมร และภาษาส่วยในปริมาณที่เท่าๆ กัน

ในขณะที่ อัตราการใช้คำเรียกญาติของกลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก และกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยที่มีความแตกต่างกัน คือ ญาติในรุ่นอายุ -2 สายข้างและรุ่นอายุ -3 สายตรง พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ร้อยละ 70 และมีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน ร้อยละ 30 ต่างกับกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ เพียงอย่างเดียว ซึ่งคิดเป็นอัตรา ร้อยละ 100 และญาติที่อยู่ในรุ่นอายุ -3 สายข้าง และรุ่นอายุ -4 พบว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุมาก มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ร้อยละ 80 และคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมรมาตรฐาน ร้อยละ 20 แตกต่างกับกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อย ที่มีอัตราการใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ เพียงอย่างเดียว คิดเป็นอัตรา ร้อยละ 100 จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีอายุเริ่มได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ มากขึ้น และใช้คำที่มาจากภาษาเขมรลดลง ส่วนกลุ่มผู้พูดที่มีอายุน้อยมีการเปลี่ยนแปลงของการใช้

คำเรียกญาติ โดยเปลี่ยนมาใช้คำที่มาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ทั้งหมด นั่นแสดงให้เห็นว่า ในอนาคต คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อย จะโอกาสที่เปลี่ยนไปใช้คำที่ยืมมาจากภาษาไทยทั้งระบบ

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิเคราะห์อัตราการใช้คำเรียกญาติที่แสดงให้เห็นทั้งหมดในหัวข้อ 6.4 แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดทั้ง 2 กลุ่มอายุต่างได้รับอิทธิพลภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาเขมร เช่นกัน ดังนั้น ผลการวิเคราะห์จึงมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ว่า คำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และคำเรียกญาติของผู้พูดที่มีอายุมากได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร และภาษาไทยถิ่นอีสาน นอกจากนี้อัตราการใช้คำเรียกญาตินี้ก็ยิ่งบ่งบอกให้เห็นถึง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษาส่วยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งการเปลี่ยนแปลงของภาษาส่วยนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงทางภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress) โดยภาษาส่วยจะค่อยๆ เปลี่ยนไปเพราะได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาไทยถิ่นอีสาน

7.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องระบบคำเรียกญาติภาษาส่วย (กูย-กวย) ของผู้พูดที่มีอายุต่างกัน ในจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยเห็นว่า มีประเด็นที่น่าสนใจหลายประการที่อาจนำไปสู่การศึกษาเรื่องคำเรียกญาติในภาษาอื่นๆ ในอนาคต ดังต่อไปนี้

7.2.1 ปัญหาในการเก็บข้อมูล คือ ผู้บอกภาษามักจะแปลคำถามที่ผู้วิจัยใช้ในการสัมภาษณ์ อย่างเช่น น้องของพ่อ เป็นอะไรกับเรา ผู้บอกภาษามักจะตอบว่า sæ:m nu? ซึ่งมีความหมายว่า น้องพ่อ เป็นต้น ทำให้ผู้วิจัยต้องถามคำถามอื่นๆ ที่ทำให้ผู้บอกภาษาเข้าใจคำถามมากขึ้น หรือหาผู้ช่วยในการใช้ภาษาไทยถิ่นอีสาน หรือชาวบ้านในหมู่บ้านนั้นๆ ช่วยอธิบายคำถาม และหลังจากที่ได้คำเรียกญาติแล้ว ผู้วิจัยต้องถามอีกครั้งเพื่อให้มั่นใจว่า คำตอบที่ได้เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

เมื่อผู้วิจัยถามคำถามเกี่ยวกับคำเรียกญาติ ผู้บอกภาษามักจะอาย และไม่กล้าที่จะตอบเป็นภาษาส่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บอกภาษาที่มีอายุน้อย ไม่ว่าผู้วิจัยจะชักจูงอย่างไร ผู้บอกภาษาก็ไม่ให้ความร่วมมือ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องมีการเปลี่ยนผู้บอกภาษาหลายครั้ง

7.2.2 จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลคำเรียกญาติภาษากูยที่ได้จากประเสริฐ ศรีวิเศษ (คูรายละเอียดได้ในภาคผนวก ค.) พบว่า ระบบคำเรียกญาติภาษากูยของประเสริฐ มีความแตกต่างจากระบบคำเรียกญาติภาษากูยในจังหวัดศรีสะเกษในบางจุด ดังตารางที่ 55 และ 56

ตารางที่ 55 คำเรียกญาติภาษาภูยกูยในจังหวัดสุรินทร์ ที่ได้จากพจนานุกรมภาษาภูยกูย (ส่วย) – ไทย – อังกฤษ ของ ประเสริฐ ศรีวิเศษ

รุ่น อายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ			
			+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย
+4			thu:t			
+3						
+2	+พ่อ		mpho: thaw	mæ? thaw	kw:ŋ	ʔw:ŋ
	-พ่อ				pho:ʔ	
+1		+อายุ	mpho:	mæ?	lu:ŋ	pa:
		-อายุ			ŋi:	pi:
0		+อายุ	EGO		saj	
		-อายุ			sæ:m	
-1			ka:n		kama:n	
-2			caw			
-3						
-4						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 56 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานภาษากูยในจังหวัดศรีสะเกษ

รุ่น อายุ	ฝ่ายพ่อ/แม่	อายุ	สายเลือด			
			+สายตรง		-สายตรง	
			เพศ			
			+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย
+4			thu:t			
+3						
+2	+พ่อ		nu?kw:ŋ	ʔe:wkɔ:ŋ, mæ:kɔ:ŋ	nu?kw:ŋ	ʔe:wkɔ:ŋ, mæ:kɔ:ŋ
	-พ่อ		nu?thaw, nu?phu:t	ʔe:wmæ:, ʔe:wphu:t mæ:thaw	nu?thaw, nu?phu:t	ʔe:wmæ:, ʔe:wphu:t, mæ:thaw
+1		+อายุ	nu?	ʔe:w, mæ:	lu:ŋ, nu?phu:t	pa:, mæ:phu:t
		-อายุ			ba:w, miat	kæt, baj, ʔam
0		+อายุ	EGO		saj, ʔɔ:ŋ	
		-อายุ			ʔa:ŋ	ʔɔ:ŋ
					sæ:m	
-1			ka:n		caw	
-2			caw			
-3						
-4						

จากตารางที่ 55 และตารางที่ 56 ข้างต้น จะเห็นได้ว่า คำเรียกญาติภาษากูยในรุ่นอายุ +2 ของจังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกับ คำเรียกญาติภาษากูย ในรุ่นอายุ +2 ของจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวคือ ในจังหวัดสุรินทร์ คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +2 สายตรง ใช้มิติทางด้านเพศ เพียงมิติเดียว ในการจำแนกคำเรียกญาติ ในขณะที่ จังหวัดศรีสะเกษใช้มิติทางด้านเพศ และฝ่ายพ่อ/แม่ ดังนี้

ภาษากูยจังหวัดสุรินทร์ ใช้คำว่า mphɔ: thaw เรียก “ปู่” และ “ตา” และใช้คำว่า mæ?thaw เรียก “ย่า” และ “ยาย” ซึ่งแตกต่างจากกูยจังหวัดศรีสะเกษ ที่ใช้คำว่า nu?kw:ŋ เรียก “ปู่” และใช้คำว่า ʔe:wkɔ:ŋ และ mæ:kɔ:ŋ เรียก “ย่า” ใช้คำว่า nu?thaw และ nu?phu:t เรียก “ตา” และใช้คำว่า ʔe:wmæ:, ʔe:wphu:t และ mæ:thaw เรียก “ยาย”

ในรุ่นอายุ +2 สายข้าง ฝ่ายแม่ พบว่า ภาษากูยในจังหวัดศรีสะเกษ ใช้มิติทางด้านเพศ ในการจำแนกคำเรียกญาติ ส่วนภาษากูยในจังหวัดสุรินทร์ ไม่ใช้มิติทางด้านเพศ ดังนี้ รุ่น +2 สายข้าง

ฝ่ายแม่ ในจังหวัดศรีสะเกษ ใช้คำว่า nuʔthaw และ nuʔphu:t เรียก “พี่ชายหรือน้องชายของตา” และใช้คำว่า ʔe:wmæ:, ʔe:wphu:t และ mæ:thaw เรียก “พี่สาวหรือน้องสาวของยาย” ในขณะที่ ในจังหวัดสุรินทร์ ใช้คำว่า phɔ:ʔ เรียกพี่และน้องของตาหรือยาย

ในรุ่นอายุ 0 สายข้าง ที่มีอายุมาก คำเรียกญาติคำว่า ʔa:ɲ และ ʔɔ:ɲ ในจังหวัดสุรินทร์ มีความหมายแตกต่างจากจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวคือ ในจังหวัดสุรินทร์ใช้คำว่า ʔa:ɲ และ ʔɔ:ɲ เรียก ญาติรุ่นพี่ผู้ชาย และพี่ผู้หญิงที่ไม่ใช่พี่แท้ๆ ของตนเอง กล่าวคือ ใช้เป็นคำเรียกขาน ส่วนในจังหวัดศรีสะเกษ ผู้พูดภาษาส่วยใช้เป็นคำเรียกญาติ เพราะจากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา เมื่อผู้วิจัยถามว่า คนที่มีพ่อแม่เดียวกันกับเรา แต่เกิดก่อน มีเพศชาย และเพศหญิง เป็นอะไรกับเรา ผู้พูดภาษาส่วยตอบว่า คำว่า ʔa:ɲ และ ʔɔ:ɲ ตามลำดับ นั้นแสดงให้เห็นว่า คำทั้ง 2 คำ มีความหมายที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคำว่า ʔa:ɲ มีความหมายว่า พี่ชายแท้ๆ ของตนเอง และ ʔɔ:ɲ มีความหมายว่า พี่สาวแท้ๆ ของตนเอง

นอกจากนี้ยังพบว่า ในจังหวัดสุรินทร์ เรียก “หลาน (ลูกของลูก)” ว่า caw และเรียก “หลาน (ลูกของพี่ น้อง)” ว่า kamɑ:n ซึ่งแตกต่างจากจังหวัดศรีสะเกษที่เรียก “หลาน (ลูกของลูก และ ลูกของพี่ น้อง)” ว่า caw ส่วนคำว่า kamɑ:n นั้น พบว่ามีการใช้กันในกลุ่มชาวทวายที่อยู่ในจังหวัดศรีสะเกษเท่านั้น มีความหมายว่า “หลาน (ลูกของพี่ น้อง)” และ “ลูกของหลาน” อย่างไรก็ตาม ในงานของประเสริฐ ศรีวิเศษ ไม่ได้ให้คำครบถ้วน ดังนั้นผู้วิจัยไม่อาจสรุปได้ว่า คำภาษาทวายของจังหวัดสุรินทร์ ที่มีความหมายว่า “ลูกของหลาน” จะใช้คำใด ซึ่งส่งผลให้ตารางคำเรียกญาติภาษาทวายในจังหวัดสุรินทร์มีคำไม่ครบทุกรุ่นอายุ หนึ่งควรมีการศึกษาเพิ่มเติมว่า คำเรียกญาติภาษาทวายในจังหวัดสุรินทร์มีระบบอย่างไร และมีการใช้คำเรียกญาติแบบใดบ้าง

7.2.2 สำหรับคำเรียกญาติภาษาส่วยที่พบว่า มีรูปคำเหมือนกับคำในภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาเขมร ทั้งที่เป็นเขมรมาตรฐาน และเขมรสุรินทร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากพจนานุกรมเขมร (สุรินทร์) – ไทย – อังกฤษ ของทะฉนณ จันทรพันธ์ และชาติชาย พรหมจักรินทร์ (คู่มือคำเรียกญาติภาษาเขมรสุรินทร์ได้ในภาคผนวก ค.), พจนานุกรมไทย – เขมร ของกาญจน นาคสกุล, A concise Cambodian-English dictionary ของ Judith M. Jacob และ English-Khmer Dictionary ของ Franklin E. Huffman and Im Proum พบว่า คำเรียกญาติคำว่า thu:t, thu:at, ta: และ ja:ɲ ที่มีรูปคำเหมือนกับคำทั้งในภาษาไทยกรุงเทพฯ คือ คำว่า thu:at₃₁ ‘ทวด’, ta:₃₃ ‘ตา’ และ ja:ɲ₃₃ ‘ยาย’ และภาษาเขมรสุรินทร์ คือ คำว่า tu:t, ta: และ je:ɲ และภาษาเขมรมาตรฐาน คือ คำว่า tuət, ta: และ yi:əy ผู้วิจัยยังไม่สามารถสรุปได้อย่างชัดเจนว่า เป็นคำยืมที่มาจากภาษาใด เนื่องจากไทยและเขมรมีอาณาเขตใกล้ชิดกัน และเคยร่วมสังคมเดียวกันมาเป็นเวลาช้านาน นอกจากนี้ในอดีตดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยยังเคยเป็นอาณาจักรขอม(เขมรโบราณ) มาก่อนตามที่ธิดา สาระยา

เคยได้กล่าวไว้ ดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่า ต่างฝ่ายอาจยืมภาษาซึ่งกันและกันเข้าไปใช้ในภาษาของตนเอง หรืออาจจะเป็นเขมรที่เป็นฝ่ายยืมคำมาจากไทย หรือไทยอาจเป็นฝ่ายที่ยืมมาจากเขมรก็ได้ แต่จากการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ผู้วิจัยพบว่า ในพจนานุกรมคำยืมภาษาเขมรในภาษาไทยของ ศานติ ภักดีคำ (2549) ได้สันนิษฐานว่า รายการคำข้างต้นเป็นคำยืมภาษาเขมรในภาษาไทย และน่าจะเป็นคำที่มาจากภาษาเขมรอย่างชัดเจน เนื่องจากมีหลักฐานปรากฏในจารึกสมัยสุโขทัย และอยุธยาเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรมีการศึกษาเรื่องคำยืมภาษาเขมรเพิ่มเติม เพื่อให้เป็นที่แน่ชัดว่า รายการคำเรียกญาติที่พบดังกล่าวเป็นคำยืมที่มาจากภาษาใด แต่สำหรับในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้คำเรียกญาติดังกล่าว เป็นคำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเขมร เนื่องจากในอดีต ในอดีตดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยยังคงเคยเป็นอาณาจักรขอม (เขมรโบราณ) มาก่อน ดังที่ผู้วิจัยเคยได้กล่าวไว้ และชาวส่วยยังคงถูกปกครองโดยชาวเขมรอีกด้วย ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ว่าคำเรียกญาติภาษาส่วยทั้ง 4 คำ อาจได้รับอิทธิพลจากภาษาเขมร

7.2.3 จากการเปรียบเทียบข้อมูลคำเรียกญาติของผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมากและผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุน้อย พบว่า คำเรียกญาติ ตั้งแต่รุ่นอายุ +4 ลงมาจนถึงรุ่นอายุ +1 รุ่นอายุ 0 ลงมาจนถึงรุ่นอายุ -4 ผู้พูดภาษาส่วยที่มีอายุมากยังคงใช้คำในภาษาส่วยไว้มากที่สุด ในขณะที่ผู้พูดที่มีอายุน้อยใช้คำเรียกญาติที่สันนิษฐานว่ามาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ เรียกญาติตั้งแต่รุ่นอายุ -2 สายข้าง ลงมาจนถึง รุ่นอายุ -4 คือ ใช้คำว่า le:n และ lo:n นั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดที่มีอายุน้อยเริ่มมีการใช้ภาษาไทยมากขึ้น เนื่องจากผู้พูดชาวส่วยวัยเด็กส่วนใหญ่ใช้ภาษาอื่นๆ ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังเช่น ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในการเรียน ใช้ภาษาไทยถิ่นอีสาน ไทยกรุงเทพฯ ในการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนบ้านกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ที่อยู่แวดล้อม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า อายุมีอิทธิพลต่อการใช้คำเรียกญาติ กล่าวคือ ผู้พูดรุ่นอายุ 40 ปีขึ้นไป เป็นรุ่นอายุที่ยังคงรักษาคำเรียกญาติภาษาส่วยมากที่สุด และยังคงแสดงความต้องการที่จะอนุรักษ์ภาษาส่วยอย่างเด่นชัดที่สุด ส่วนผู้พูดรุ่นอายุ 25 ปีลงมา เป็นรุ่นอายุที่เริ่มใช้คำเรียกญาติภาษาไทยแทนคำเรียกญาติภาษาส่วย เพราะต้องติดต่อสื่อสารกับคนหลายกลุ่ม ทำให้เกิดการสัมผัสภาษาขึ้น โดยเฉพาะภาษาไทยจะเข้ามามีอิทธิพลมาก เพราะเป็นภาษากลางในการสื่อสาร

7.2.4 คำเรียกญาติภาษาส่วยมีการใช้คำคุณศัพท์มาใช้ขยายคำเรียกญาติ โดยนำมาต่อท้ายคำเรียกญาติภาษาส่วยอื่นๆ เช่น ใช้คำว่า phux:t ซึ่งคำที่มีความหมายว่า “ใหญ่” มาต่อท้ายคำเรียกญาติ คำว่า nu? ที่มีความหมายว่า “พ่อ” ทำให้คำนี้แปลว่า ‘พ่อใหญ่’ คล้ายกับคำในภาษาไทยถิ่นอีสานโบราณที่เคยใช้เป็นคำเรียกขานเรียก ‘ผู้ชายที่มีอายุมาก (คนแก่)’ แต่สำหรับ

ชาวกูย และชาวกายในจังหวัดศรีสะเกษนำคำนี้มาใช้เป็นคำเรียกญาติในเรียก “ลุง” และ “พ่อ” เท่านั้น

นอกจากนี้ ยังมีการนำคำคุณศัพท์ มาใช้เป็นคำเรียกญาติญาติด้วยเช่นกัน คือ ใช้คำว่า kæ:t ซึ่งจริงๆ แล้ว เป็นคำคุณศัพท์ ที่มีความหมายว่า ‘เล็ก’ ผู้วิจัยคาดว่าในอดีตชาวส่วยอาจใช้คำนี้ มาขยายคำเรียกญาติ โดยการต่อท้ายกับคำเรียกญาติภาษาส่วยคำอื่นๆ เพื่อบ่งบอกให้ทราบว่า เป็นน้องของพ่อหรือแม่ ต่อมาชาวส่วยอาจมีการย่อคำให้สั้นลงเหลือเพียงคำว่า kæ:t เท่านั้น และใช้ต่อมาเป็นระยะเวลายาวนาน จนในปัจจุบันเหลือคำว่า kæ:t เพียงอย่างเดียว และกลายเป็นคำเรียกญาติ ซึ่งมีความหมายกว้างออกโดยสามารถแปลว่า ‘เล็ก’ หรือ ‘น้องของพ่อหรือแม่’ ก็ได้ โดยคำว่า kæ:t นี้จะพบในกูย บ้านตะดอบ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษเท่านั้น

7.2.5 จากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาเพื่อได้ข้อมูลคำเรียกญาติพื้นฐาน ผู้บอกภาษายังได้ให้ข้อมูลถึงการนำคำเรียกญาติไปใช้กับคนที่ไม่ใช่ญาติว่า ในการที่จะใช้คำเรียกญาติแต่ละคำ ผู้พูดจะให้ความสำคัญกับอายุ นอกจากนั้นยังสังเกตรูปร่าง หน้าตา แล้วจึงใช้คำเรียกญาติเรียกไปตามอายุ

7.2.6 จากการเก็บข้อมูล พบประเด็นที่น่าสนใจ คือ ผู้พูดภาษาส่วยมีการดัดแปลงเสียงภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาไทยถิ่นอีสาน ให้เข้ากับภาษาส่วย (กูย-กาย) กล่าวคือ ออกเสียงคำ ไม่มีวรรณยุกต์

7.3 ข้อเสนอแนะ

7.3.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกญาติในภาษาส่วย (กูย-กาย) ในจังหวัดอื่นๆ เช่น จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นต้น

7.3.2 ควรมีการศึกษาคำเรียกญาติที่สัมพันธ์โดยการแต่งงานในภาษาส่วย (กูย-กาย)

7.3.3 ควรมีการศึกษาการนำคำเรียกญาติในภาษาส่วย (กูย-กาย) ไปใช้เป็นคำเรียกงานใน หมู่ญาติและในหมู่คนที่ไม่ใช่ญาติ รวมทั้งการนำคำเรียกญาติไปใช้ในแวดวงอื่นๆ

7.3.3 ควรมีการศึกษาคำเรียกญาติในภาษาตระกูลมอญ-เขมรอื่นๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนิษฐา พุททสเถียร และคณะ. 2547. คำเรียกญาติพื้นฐานในภาษาเมียน (เย้า). งานวิจัยรายวิชา 2209641 ระเบียบวิธีวิจัยทางภาษาศาสตร์ภาคสนาม.
- กาญจนา นาคสกุล. 2548. พจนานุกรมไทย-เขมร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรัฏฐิ เจริญราษฎร์. 2525. ภาษาทวาย (ส่วย) ที่จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิตร ภูมิศักดิ์. 2519. ความเป็นมาของคำสยาม ไทย ลาว และขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- ทะฉนัน จันทวรพันธุ์ และ ชาคิชาพร พรหมจักรินทร์. 2521. พจนานุกรมเขมร (สุรินทร์)-ไทย-อังกฤษ. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองถิ่นต่าง ๆ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดา สารระยา. 2535. อาณาจักรเจนละ : ประวัติศาสตร์อีสานโบราณ. กรุงเทพฯ : มติชน.
- ธีระพันธ์ ธี. ทองคำ. 2544. ภาษาของนานาชนเผ่าในแขวงเซกอง ลาวใต้ ความรู้พื้นฐานเพื่อการวิจัยและพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง. 2537. การแปรของเสียง (หฺ) ในภาษาถิ่นสงขลา เขตชุมชนเมือง ตามปัจจัยทางสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเสริฐ ศรีวิเศษ. 2521. พจนานุกรมทวาย (ส่วย) – ไทย – อังกฤษ. โครงการวิจัยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองถิ่นต่าง ๆ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา สุขเกษม. 2546. การแปรและการเปลี่ยนแปลงทางเสียงในภาษาทวาย-ทวาย (ส่วย). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พลาดิษฐ์ สิทธิชัยกิจ. 2547. ประวัติศาสตร์ไทย : ฉบับเสริมการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- เพียรศิริ วงศ์วิภาณนท์. 2525. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 13. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- มนตรีการ เสงสุวรรณ. 2550. คำเรียกประเภทพืชของคนไทยในชุมชนวัดสวนแก้ว ต.บางเลน
 อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี: การศึกษาแนวบรรดาศาสตร์ชาติพันธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณาทิเยนมี. 2537. การกระจายของภาษาในในประเทศไทย. นนทบุรี: มูลนิธิภาษาศาสตร์
 ประยุกต์.
- วารภรณ์ ดิระ. 2545. คำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิมที่มีเชื้อสายต่างกันในกรุงเทพมหานคร.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- วิภัทรินทร์ ประพันธ์ศิริ. 2535. คำเรียกญาติคำเมือง: การวิเคราะห์ทางบรรดาศาสตร์ชาติพันธุ์.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- วีระ สุดสังข์. 2545. ชนชาติกวย : ชนกลุ่มน้อยจากกลุ่มแม่น้ำโขงถึงกลุ่มแม่น้ำมูล. นนทบุรี : โป๊ยเซียน.
- ศศิธร นวเลิศปรีชา. 2550. คำเรียกญาติพื้นฐานภาษา กวย. งานวิจัยรายวิชา 2209756 สัมมนา
 ภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์.
- ศานติ กักดีคำ. 2549. พจนานุกรมคำยืมภาษาเขมรในภาษาไทย. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการสมาคม
 วัฒนธรรมไทย - กัมพูชา กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ.
- ศุภมาส เอ่งฉ้วน. 2537. คำเรียกญาติภาษาจีนฮกเกี้ยนในภาคใต้ของประเทศไทย และเกาะปีนัง.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- ศุภฤกษ์ หอมแก้ว. 2540. การแปรของ (e) ในภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรอายุ และ
 ทัศนคติต่อภาษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษร
 ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรัตน์ ชูพันธ์. 2547. การแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นเกาะสมุยตามถิ่นที่อยู่และอายุของผู้พูด.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- สอิ่ง แสงมีน. 2536. ภาษา กวย (ส่วย) ที่ตำบลเขี้ยวปราสาท อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศิลปากร.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์. และคณะ. 2547. แผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆใน ประเทศไทย
 (Ethnolinguistic Map of Thailand). สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
 มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

- สมทรง บุรุษพัฒน์. 2538. **สารานุกรมชนชาติไทย**. นครปฐม: สำนักงานวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมทรง บุรุษพัฒน์. 2537. **เรียนภาษาและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวญวญ-กวย (ส่วย) จากบทสนทนา**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อนงค์นาฏ นุศาสตร์เลิศ. 2549. **คำเรียกญาติภาษาผู้ไท อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ และภาษาไทยถิ่นอีสาน**. งานวิจัยรายวิชา 2209656 ภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2544. **ภาษาศาสตร์สังคม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2548. **ภาษาในสังคมไทย : ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2549. **กว่าจะเป็นนักภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณี อรุณเรือง. 2533. **การแปรของวรรณยุกต์โทในภาษาไทยกรุงเทพฯ ตามระดับอายุผู้พูด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Boas, Franz. 1964. Geographical names of the Kwakiutl Indians. In Dell Hymes (ed.), **Language in culture and society: a reader in linguistics and anthropology**. New York: Harper & Row.
- Diffloth, Gerard. 1974. Austroasiatic languages. **Encyclopedia Britannica**. New and Oxford: Oxford University Press.
- Encyclopedia Britannica. 2010. **Austroasiatic languages** [online]. Available from: <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/44541/Austroasiatic-languages> [2010, Feb 4].
- Frake, Charles O. 1980. **Language and culture and description**. Stanford: Stanford University Press.
- Huffman, Franklin E. and Im Proum. 1978. **English-Khmer dictionary**. Haven & London : Yale University Press.
- Hymes, Dell H (ed.). 1964. **Language in culture and society: a reader in linguistics and anthropology**. New York: Harper & Row.

- Johnston, Beulah M. 1976. **Kuy phonemes and orthography: language planning in ten minority languages of Thailand**, ed. By William A. Smalley, pp 259-281. Cranberra: Pacific linguistics C-43.
- Jacob, Judith M. 1974. **A concise Cambodian-English dictionary**. London : Oxford University Press.
- Labov, William. 1972. **Sociolinguistic patterns**. Philadelphia: University of Pennsylvania.
- Lyon, John. 1996. **Linguistic semantics: an introduction**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nida, Eugene A. 1979. **An introduction to semantics structure**. The Hague: Mouton.
- Prasithrathsint, Amara. 1990. A comparative study of the Thai and Zhuang kinship system. **Collection of papers on the relationship between the Zhuang and the Thai**. 12-31. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Prasithrathsint, Amara. 2001. A componential analysis of kinship terms in Thai, **Essay in Thai linguistics**, 261-274. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Seidenfaden, Erik. 1952. The Kui people of Cambodia and Siam. **Journal of the Siam society** **39.2**: 144-180.
- Smith, Kenneth D. 1981. A lexico-statistical study of 45 Mon-Khmer languages. In Gonzales and Thomas, eds. **Linguistics Across Continents**. Manila: Linguistic society of the Philippines.
- Thomas, David and Headley, Robert. 1970. More on Mon-Khmer Subgroupings. **Lingua** **25**: 398-418.
- Vander Haak, Feikje and Brigitte Woykos. 1990. Kui dialect survey in Surin and Sisaket. **Mon-Khmer studies** **16-17**: 109 – 142.
- Yantreesingh, Pailin. 1980. **The phonology of the Kuay language of Suphanburi with comparison to the Kuy language of Surin**. Master's Thesis, Linguistics : southeast asian languages and linguistics, Faculty of Graduate Studies, Mahidol University.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายการคำสำหรับทดสอบว่าเป็น กูย หรือ กวย

1. รายการคำสำหรับทดสอบว่าเป็น “กูย” หรือ “กวย” ดัดแปลงจากงานของ ปรีชา สุขเกษม (2546)

	ความหมาย	กูย	กวย
1	เตี้ย, ต่ำ	tjəp	tə:pt
2	แปด	təkʉəl	təkʉ:l
3	สอง	bjə	bə:
4	เลีย	jiəl	jɛ:l
5	มด	səmo:c	səmu:c
6	ฝน (น.)	mjə	ma
7	ไหนด	njə	na
8	อ่อน	ŋjəm	ŋa:m
9	คิม	ŋjəc	ŋa:c
10	ควาย	triə?	tri:?
11	น้ำ	djə?	da?
12	หนึ่ง	mjəj	mjəj
13	คน	ku:j	kuəj
14	กลิ้ง	ləmj:l	ləmiəl
15	แตก	təljəj	tələj
16	ลืมตา	prjəŋ	prə:ŋ
17	ไต้	pjəj	pjəj
18	อม	bəm	bəm
19	ก๊อน	tu:l	tuəl

2. รายการคำสำหรับทดสอบว่าเป็น “กูย” หรือ “กวย” ดัดแปลงจากงานของ วรรณมา เทียนมี (2537) และ ไพธิน ยันตรีสิงห์ (1980)

	ความหมาย	กูย	กวย
1	หนึ่ง	mɯːj	mɯːaj
2	แดด	puː?	pua?
3	อยู่	kuː	kua
4	คน	kuːj	kuaj
5	อาเจียน	ka?uːt	ka?uat
6	คุณ	mɯːaŋ	mɯːaŋ
7	ยุ้ง	muah	maːh
8	ทำ	wɯːa	wɯːa
9	อ่อน	ɲuam	ɲaːm
10	ไม้	?alɯːaŋ	?alɯːaŋ
11	สอง	bia	baa
12	ฝน	mɯːa	mɯːa
13	เปิด	thɯːa	thɯːa
14	ไหน	ɲia	ɲaː
15	น้ำ	dia?	daː?
16	ดอกไม้	piːr	piar
17	เล็กน้อย	biː?	bia?
18	เห็ด	triː	tria
19	ขมื่น	ramɯːt	ramɯːt
20	ไป	ciː	cia

กินข้าว	
อย่าทำ	
ฉันพูดภาษาส่วย	

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามเรื่องประวัติส่วนตัวและครอบครัวที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา

ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล :อายุ.....

ที่อยู่ :

อาชีพ :การศึกษา.....

สถานภาพ โสด สมรสเชื้อสาย เขมร ลาว ส่วย เขอ

มีพี่น้อง.....

คู่สมรส

ชื่อ-นามสกุลของสามี / ภรรยา (ถ้ามี) :อายุ :

อาชีพ :จำนวนบุตร :

เชื้อสาย เขมร ลาว ส่วย เขอ

ครอบครัว

ชื่อ-นามสกุลของบิดา :อายุ :

อาชีพ :

ชื่อ-นามสกุลของมารดา :อายุ :

อาชีพ :

เชื้อสายของบิดา เขมร ลาว ส่วย เขอเชื้อสายของมารดา เขมร ลาว ส่วย เขอ

บิดา-มารดา มีบุตรจำนวน.....

หมายเหตุ:

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ก.

คำเรียกญาติภาษากูย ในจังหวัดสุรินทร์ และคำเรียกญาติในภาษาเขมร (สุรินทร์)

1. คำเรียกญาติในภาษากูย (KUI) บ้านสังแก ตำบลแตล อำเภอศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จาก
ประเสริฐ ศรีวิเศษ (2521), ILTRP

mpho:	‘พ่อ’ (กาย: mpɔːʔ, mpɔʔ); nuʔ ~ ʔanuʔ (กูยตำโรงทาบ); ʔaw (กายสุพรรณบุรี)
mæʔ ~ ʔamæʔ	‘แม่’ (กาย: mpɛːʔ, mpɛʔ) (กูย: mpheːʔ ‘แม่สัตว์’)
ka:n	‘ลูก’, ka:n mploʔ ‘ลูกชาย’, ka:n kamɔːr ‘ลูกสาว’
sa:j	‘พี่’, sa:j mploʔ ‘พี่ชาย’, sa:j kamɔːr ‘พี่สาว’
sæ:m	‘น้อง’, sæ:m mploʔ ‘น้องชาย’, sæ:m kamɔːr ‘น้องสาว’
luːŋ ~ ʔaluːŋ	‘ลุง’ (ทั้งฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่)
pa: ~ ʔapa:	‘ป้า’ (ทั้งฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่)
ŋiː ~ ʔaŋiː	‘อาชาย, น้ำชาย’
pi: ~ ʔapi:	‘อาหญิง, น้ำหญิง’
mpho: thaw	‘ปู่, ตา’; cuah (กายสุพรรณบุรี)
mæʔ thaw	‘ย่า, ยาย’; jɔʔ (กายสุพรรณบุรี)
thu:t	‘ทวด’
mpho: thaw thu:t	‘ปู่ทวด, ตาทวด’
mæʔ thaw thu:t	‘ย่าทวด, ยายทวด’
kw:ŋ ~ ʔakw:ŋ	‘พี่ชายหรือน้องชายของปู่/ย่า ตา/ยาย’
ʔw:ŋ ~ ʔaʔw:ŋ	‘พี่สาวหรือน้องสาวของปู่/ย่า ตา/ยาย’
caw ~ ʔacaw	‘หลาน (ลูกของลูก)’, caw mploʔ ‘หลานชาย’, caw kamɔːr ‘หลานสาว’
kamɔːn	‘หลาน (ลูกของพี่ น้อง)’, kamɔːn mploʔ ‘หลานชาย’, kamɔːn kamɔːr ‘หลานสาว’

mploʔ	‘ชายหนุ่ม’	phɔːt	‘ใหญ่, โต’
kamɔːr ~ mɔːr	‘หญิงสาว’	kæ:t	‘เล็ก’

2. คำเรียกญาติในภาษาเขมรสุรินทร์ บ้านตาเปาว์ ตำบลเมืองที่ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จากทะเบียน จันทรูปันธุ์ และชาติชาย พรหมจักรินทร์ (2521), ILTRP

ʔapuʔ	‘พ่อ’ ; ʔaw ‘พ่อ’
me:	‘แม่’
ta:	‘ปู่, ตา’
jej	‘ย่า, ยาย’
tu:t	‘ทวด’, ta: tu:t ‘ตาทวด, ปู่ทวด’, jej tu:t ‘ยายทวด, ย่าทวด’
ʔom	‘พี่ของพ่อและแม่’, ʔom proh ‘ลุง’, ʔom srej ‘ป้า’
paj	‘น้ำสาว’
pu:	‘น้ำชาย’
pi: ~ ʔapi:	‘อาหญิง, น้าหญิง’
mi:n	‘อาหญิง’
to:c	‘อาชาย’
ba:n	‘พี่’, ba:n proh ‘พี่ชาย’, ba:n srej ‘พี่สาว’
paʔo:n	‘น้อง’, paʔo:n proh ‘น้องชาย’, paʔo:n srej ‘น้องสาว’
ko:n	‘ลูก’, ko:n proh ‘ลูกชาย’, ko:n srej ‘ลูกสาว’
caw	‘หลาน (ลูกของลูก)’, caw proh ‘หลานชาย’, caw srej ‘หลานสาว’
kamu:ɟ	‘หลาน (ลูกของพี่ น้อง)’, kamu:ɟ proh ‘หลานชาย’, kamu:ɟ srej ‘หลานสาว’

proh	‘ผู้ชาย’	thom	‘ใหญ่, โต’, canap ‘ใหญ่ (ร่างกาย)’
srej	‘ผู้หญิง’	tu:c	‘เล็ก’

ภาคผนวก ง.

ข้อมูลอาณาจักรเจนละ

ธิดา สาระยา (2535) อธิบายถึง “อาณาจักรเจนละ” ไว้ว่า เจนละเป็นชื่ออาณาจักรโบราณ และเป็นชื่อที่สัมพันธ์กับกับขอมโบราณ เจนละ จึงหมายถึง อาณาจักรขอมโบราณ จดหมายเหตุจีนระบุว่า “เจนละ” พัฒนาขึ้นในพื้นที่ดินใหญ่ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 6-7 เป็นต้นมา นักปราชญ์ทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์รุ่นก่อนนำจดหมายเหตุจีนดังกล่าวไปสอบค้นกับหลักฐานจากภายใน เช่น ศิลากาจิ และ โบราณวัตถุ แล้วมีความเห็นว่า อาณาจักรเจนละ มีจุดเริ่มต้นจากบ้านเมืองในบริเวณวัดพู ริมแม่น้ำโขง เขตแคว้นจัมปาตักของประเทศลาวมาก่อน ต่อมาผู้นำของบ้านเมืองในบริเวณวัดพูได้ขยายอำนาจลงสู่ลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างที่เคยเป็นเขตแคว้นของอาณาจักรฟูนันมาก่อน แล้วสถาปนาศูนย์กลางของอาณาจักรขึ้นในบริเวณที่เป็นเขมรต่ำในประเทศกัมพูชาปัจจุบัน

พลาดิษฐ์ สิทธิชัยกิจ (2547) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้กล่าวถึงอาณาจักรเจนละว่า อาณาจักรเจนละอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของอาณาจักร หลินยี่ (จามปา) ปัจจุบันคือประเทศกัมพูชาและดินแดนภาคอีสานตอนใต้ของประเทศไทย แถบลุ่มแม่น้ำมูลซึ่งเป็นพื้นที่ของจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ เดิมทีอาณาจักรเจนละเป็นเมืองขึ้นของอาณาจักรฟูนัน ต่อมาในราว พ.ศ. 1097 (ค.ศ. 550) พระเจ้าภวรวรมัน ปฐมกษัตริย์เจนละได้ทำการโค่นอำนาจของพระเจ้ารุทรวรมันกษัตริย์ฟูนัน โดยทำการตีเมืองยารปุระ เมืองหลวงของอาณาจักรฟูนันแตก โดยต่อมาพระเจ้าจิตรเสน ซึ่งเป็นพระอนุชาของพระเจ้าภวรวรมันนั้น ได้เข้ายึดครองอาณาจักรฟูนัน และขึ้นครองราชย์ทรงพระนามว่าพระเจ้ามเหศวร มันที ๑ ซึ่งได้ทำการขยายอาณาเขตอาณาจักรเจนละออกไปอย่างกว้างขวาง สามารถครอบครองลุ่มแม่น้ำมูลตอนใต้ และลุ่มแม่น้ำโขง และทำการตั้งเมืองเศรษฐปุระเป็นเมืองหลวง อยู่ที่บริเวณเมือง จำปาศักดิ์ในประเทศลาว

ธิดา สาระยา และพลาดิษฐ์ สิทธิชัยกิจ ยังได้อธิบายเพิ่มเติมว่า อาณาจักรเจนละเป็นต้นตระกูลของเขมรโบราณหรือขอม พลเมืองของอาณาจักรเจนละประกอบด้วย ชนเผ่าขอมในเขมร และขอมที่อพยพตามลำแม่น้ำโขงกับพวกจามจากเมืองจำปาศักดิ์ พวกกวยหรือกวย และพวกจามชนชาตินี้ได้รับวัฒนธรรมสืบมาจากอาณาจักรฟูนัน เช่น การสร้างวัดบญูเขา การใช้น้ำเพื่อการเกษตร และลัทธิที่นับถือกษัตริย์นั้นเป็นผู้แทนอารยธรรมจากอินเดีย

ข้อมูลจากจดหมายเหตุจีนระบุว่า อาณาจักรเจนละ ตั้งศูนย์กลางอยู่ตอนเหนือของทะเลสาบเขมร มีเมืองหลวงอยู่ใกล้เมืองกำปงธมในปัจจุบัน ชนชาติเจนละแบ่งออกเป็น 2 พวก คือ เจนละบก และ เจนละน้ำ อันแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์ โดยมีเทือกเขาพนมดงรักขวางกั้นออกจากกัน กล่าวคือ เจนละบกมีพื้นที่เป็นป่าเขาและที่สูง อยู่บริเวณดินแดนลาวตอนใต้ เช่น

เมืองโคตรบอง เมืองเศรษฐปุระ เมืองสุวรรณเขต แขวงท่าแขก ประเทศลาว ลงมาถึงแถบจังหวัด สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

แต่ในที่สุดก็ เจนละก็ถูกรวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 ผู้ปลดแอกเจนละออกจากการเป็นเมืองขึ้นของชวา แล้วสถาปนาระบบเทวราชา และเมืองที่เป็นศูนย์กลางการปกครองของอาณาจักรกัมพูชาขึ้นในบริเวณรอบๆ ทะเลสาบ จึงนับได้ว่าพัฒนาการของอาณาจักรเจนละ ก็คือ กำเนิดของอาณาจักรกัมพูชา (อาณาจักรขอม) หรือ เมืองพระนคร นั่นเอง

พัฒนาการของเจนละเกิดขึ้น ในบริเวณที่เป็นเจนละบกก่อน โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ในระยะแรกเริ่มของเจนละนั้นมาจากตระกูล “เสนะ” ซึ่งก็คือ “กษัตริย์จิตรเสน” ที่มีถิ่นฐานบ้านเมืองอยู่ในเขตจังหวัดยโสธร-อุบลราชธานี ในบริเวณลุ่มน้ำมูล-ชีตอนล่างของภาคอีสาน กษัตริย์จิตรเสนได้ขยายอาณาเขตรบพุ่งปราบปรามบ้านเมืองน้อยใหญ่ในบริเวณใกล้เคียง แล้วแผ่อำนาจลงสู่เขตเขมรต่ำในลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง จากนั้นก็สถาปนาพระองค์เองเป็นกษัตริย์แห่งเจนละ ในพระนามว่า มเหศวรมัน พระโอรสของพระองค์ คือ อีสานวรมัน ทรงเป็นกษัตริย์ที่เข้มแข็ง แล้วสร้างราชธานีขึ้นที่เมืองอีสานปุระ ที่ปัจจุบันเรียกว่า สมโบร์ไพรกุก

อาณาจักรเจนละมีความมั่นคง และอยู่สืบเนื่องมาแต่รัชกาลพระเจ้าอีสานวรมัน บรรดาประชาชนที่อยู่ในราชอาณาจักรค่อยๆ มีบูรณาการทางวัฒนธรรมมาเป็นชนกลุ่มเดียวกันที่เรียกว่า ชาวกัมพู ประมาณพุทธศตวรรษที่ 13 อาณาจักรเจนละเริ่มอ่อนแอ ครั้นถึงพระเจ้าชัยวรมัน 1 เจนละก็แบ่งออกเป็น 2 บริเวณ คือ เจนละบก และเจนละน้ำ จนกระทั่งราว พ.ศ. 1333 เมื่อพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 ขึ้นเป็นกษัตริย์เจนละน้ำก็ทรงสร้างความเข้มแข็งมั่นคงให้แก่อาณาจักร ทรงย้ายเมืองสำคัญไปอยู่บริเวณทะเลสาบเขมร สร้างนครหริหราลัยเป็นราชธานี แล้วสถาปนาลัทธิเทวราชขึ้นเป็นศาสนาใหม่ของรัฐ เพื่อให้เกิดการรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่กษัตริย์แล้วทำให้ประชาชนเป็นชาติเดียวกัน คือ ชาวกัมพู ตั้งแต่นั้นมาจึงเกิดดินแดนและบ้านเมืองที่เรียกว่า กัมพูชเทศ ขึ้น นั่นก็คือ อาณาจักรกัมพูชา หรือเมืองพระนคร อันมีนครวัดนครธมเป็นศูนย์กลางทางการปกครองและวัฒนธรรม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวศศิธร นวเลิศปรีชา เกิดเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2525 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพในปีการศึกษา 2547 จากนั้นเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาสาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2549

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย